

Handläggare
Suzanne Hartenberger
Telefon: 08 508 06 125Till
Bromma stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2020 för Bromma stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Nämnden ansöker om budgetjustering för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. Sökt belopp 0,9 mnkr
3. Nämnden anmäler omslutningsjustering för ökade intäkter om 23,0 mnkr.
4. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet

Lisa Kinnari
StadsdelsdirektörPeter Dacke
Avdelningschef Administration

Sammanfattning

Tertialrapport 2 2020 för Bromma stadsdelsnämnd följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige fastställt i stadens budget 2020. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under året fram till och med augusti. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Bakgrund

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av förvaltningsledningen i samverkan med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet 2020-09-14, i rådet för funktionshinderfrågor 2020-09-15 och i förvaltningsgruppen 2020-09-17.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	19
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	28
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	42
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	53
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	54
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	56
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	59
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	61
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	66
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	71
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	72
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	75
Uppföljning av ekonomi	84
Uppföljning av driftbudget	84
Resultatenheter	89
Investeringar	90
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	90
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	90
Omslutningsförändringar	90
Budgetjusteringar.....	91
Medel för lokaländamål	91

Analys av balansräkning.....	91
Övrigt.....	92
Intern kontroll.....	93
Konsekvenser av Covid-19-pandemin.....	96
Övrigt.....	103

Bilagor

Bilaga 01 - SDN 06

Bilaga 02 - UH018

Bilaga 03 - Brommas lokala handlingsplan för att minska risken för barn och unga att dras in i kriminalitet

Bilaga 04 - Uppföljning av trygghetsinvestering Parkväg Kristofferskolan

Bilaga 05 - Uppföljning av trygghetsinvestering Lekparken Skorstenen

Bilaga 06 - Uppföljning av trygghetsinvestering Tryggare skolväg

Bilaga 07 - Uppföljning av trygghetsinvestering Bällsta åpark

Bilaga 08 - Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Bromma sdn 706

Sammanfattande analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas. För kommunfullmäktiges tolv verksamhetsområdesmål är bedömningen att elva mål kommer att uppfyllas helt och ett kommer att uppfyllas delvis.

När nämndens verksamhetsplan för 2020 upprättades kunde ingen förutspå den pandemi som pågår och som medför stora konsekvenser för flertalet verksamhetsområden. En stor del av de aktiviteter och det utvecklingsarbete som planerades har ställts in eller skjutits på till hösten. Nya arbetssätt har utvecklats som kommer att ha inverkan även på framtida arbete. Utvecklingen av pandemin och folkhälsomyndighetens fortsatta rekommendationer kommer att påverka årets planering och genomförande och därmed även till viss del nämndens måluppfyllnad. I likhet med tertialrapport 1 präglas tertialrapport 2 till stor del av konsekvenserna av covid-19-pandemin.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året.

Bedömningen grundas på att fyra av fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt och ett bedöms uppnås delvis.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 1.1, *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort***, gör förvaltningen bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas under året.

Den pågående pandemin påverkar människors möjlighet till egen försörjning. Arbetet med att få ut människor i arbete har också försvårats under perioden. Årsmålet kommer troligtvis inte kunna uppnås trots intensifierade insatser under hösten.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor stöd i att ta till vara sina resurser och därigenom bli självförsörjande samt genom att kontinuerligt analysera resultat för att öka medvetenheten om skillnaderna mellan könen för att därmed kunna utveckla verksamheten.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 1.2, *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*** gör, förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Tryggheten i Bromma ska öka. Brommabornas upplevelse av trygghet har minskat kontinuerligt sedan 2015. Det trygghetsskapande arbetet som påbörjades 2019 fortsätter. Brommas lokala BRÅ arbetar aktivt och ett lokalt samverkansavtal med polisen har tecknats för att utveckla det förebyggande- och trygghetsskapande arbetet. Flera trygghetsskapande insatser pågår och andra planeras.

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö. Genom dialoger tillvaratas brommabornas synpunkter och önskemål gällande utvecklingen av parkmark vilket förväntas öka nöjdheten under kommande år. Förvaltningen planerar långsiktigt, brett och inkluderande för att öka möjligheten till inbjudande platser för sociala möten, aktiviteter och rekreation.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till Agenda 2030 genom att arbeta för ett jämställt stadsdelsområde som är tryggt, säkert och välskött.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3, *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Förskoleverksamheten i Bromma ska ha hög kvalitet och verka utjämnande för barn med olika förutsättningar och uppväxtvillkor. Förskolan arbetar för att öka likvärdigheten mellan förskolorna med målet att erbjuda barn miljöer där de utmanas och stärks utifrån sina förmågor.

På grund av pandemin har mycket av den planerade undervisningen fått ändras. En stor skillnad är att verksamheten har flyttat ut.

Kompetensförsörjning är en fortsatt stor utmaning för att leva upp till läroplanens intentioner samt för att skapa en god arbetsmiljö för medarbetare. Kompetenshöjande insatser av olika slag har på grund av pandemin ställts in på grund av pandemin, samtidigt har den digitala kompetensen ökat kring de administrativa verktygen.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom förskolans arbete med hållbar framtid där barn skapar en relation med naturen, samhället och varandra samt genom att säkerställa att flickor och pojkar får samma utrymme i utbildningen.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.4, *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Brommaborna ska möta en verksamhet av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Barnrättsperspektivet är centralt inom alla verksamhetsområden. Arbetet med att öka delaktigheten hos barn, ungdomar, vuxna och äldre pågår för att säkerställa att rätt insatser ges utifrån individuella behov. Alla barn och unga som är i behov av placering utanför det egna hemmet placeras under trygga förhållanden där god omsorg tillgodoses.

Det förebyggande arbetet är också centralt inom alla verksamhetsområden för att människor ska kunna leva ett självständigt liv.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor i behov av stöd, insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet samt genom att arbeta aktivt för ett jämställt och jämlikt samhälle fritt från diskriminering, där allas rättigheter beaktas och människor upplever trygghet och välbefinnande. Olikheter mellan könen uppmärksammas vilket ökar medvetenheten genom att resultat analyseras och genom att normer, attityder och förväntningar diskuteras kontinuerligt inom alla verksamheter. Insatser för personer med funktionsnedsättning ger människor möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet. Barns rättigheter och inflytande ska beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Inom verksamheterna pågår ett arbete med att implementera barnrättsperspektivet i det dagliga arbetet.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.5, *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Äldre i Bromma ska möta en verksamhet av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. De äldre

med omsorgsinsatser ska vara nöjda och trygga. Året inleddes med ett brett utvecklingsarbete inom verksamheterna. Mycket av arbetet har fått pausas på grund av pandemin. På grund av ett stort antal nyanställda har utbildning i basala hygienrutiner prioriterats. Pandemin har medfört stora utmaningar av en omfattning som äldreomsorgen inte mött tidigare. Det har ställt stora krav på all personal att upprätthålla en god och väl fungerande verksamhet när förutsättningar och rutiner snabbt och ständigt förändras.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Resultaten från brukarundersökningar kommer att analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv och skillnader mellan kvinnor och män ska synliggöras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för sex av tio indikatorer kommer att uppnås helt, årsmålet för en indikator bedöms uppnås delvis och för tre indikatorer görs bedömningen att årsmålen inte kommer att kunna uppnås. Förvaltningen bedömer att det underliggande nämndmålet delvis kommer att uppfyllas och att KF:s aktiviteter genomförs under året.

Ekonomiskt bistånd

Bromma är socioekonomiskt starkt, men andelen försörjningsstödstagare har ändå ökat under senare år. Andelen vuxna personer som har ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet är 0,79 procent av befolkningen enligt utfall för rullande 12 månader. Trenden att antalet försörjningsstödstagare i Bromma ökar skiljer sig från majoriteten av stadsdelarna i staden som uppvisar en minskad andel personer med ekonomiskt bistånd.

En faktor som bedöms ha stor effekt på att få människor i egen försörjning är personliga möten med klienter med ekonomiskt bistånd. Personliga möten skapar möjligheter till det förändringsarbete som krävs av klienten för att bli självförsörjande. Under perioden har arbetet med att träffa klienter avstannat. Arbetet med att få ut människor i egen försörjning har försvårats på grund av pandemin. Under hösten återupptas arbetet med förändringsplaner och arbetet med att säkerställa bra uppföljningar. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring den interna samverkan mellan myndighet och utförare som ska leda till att fler kommer i arbete.

Ännu syns inte effekterna av covid-19 i statistiken, men mycket tyder på att årsmålet inte kommer att uppnås eftersom arbetslösheten förväntas stiga ytterligare.

Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd är 0,51 procent jämfört med samtliga vuxna invånare i Bromma. Andelen ligger kvar på samma nivå som föregående år (samma period). För att minska antalet vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har förvaltningen gjort satsningar för att identifiera klienter som passar för olika arbetsmarknadsinsatser såsom

AMA (aktiviteter mot arbete), arbetsträning, OSA (offentligt skyddat arbete) och Stockholmsjobb samt påbörjat arbetet med att öka samverkan med aktuella klienters vårdgivare för rätt insatser. Några effekter av remitteringen till de olika arbetsförberedande/stödjande insatserna har ännu inte noterats.

Andel kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat över tid, även om vi ser en marginell ökning jämfört med utfallet för tertial 1. Utvecklingen kan antas vara en effekt av att flera satsningar har riktats mot kvinnor. Andel män har ökat vilket innebär behov av ytterligare satsningar som även riktar sig mot män.

Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har pendlat mellan 0,9 och 1 procent de senaste åren. Kunskapen om de riskfaktorer det innebär för barn att växa upp i ekonomiskt marginaliserade familjer gör att förvaltningen särskilt prioriterar arbetet med föräldrars självförsörjning. Det har skett en ökning av flerbarnsfamiljer som uppbär ekonomiskt bistånd. För att säkerställa att barnen växer upp under stabila boendeformer ska samarbetet med SHIS ses över.

Stockholmsjobb

Stockholmsjobb är en arbetsmarknadsinsats som innehåller en kommunal visstidsanställning med lön. Den riktar sig till personer som står långt från arbetsmarknaden och till unga 16-29 år. Hittills i år har endast två aspiranter fått ett Stockholmsjobb jämfört med 12 under samma period föregående år. En orsak till det låga utfallet är att antalet tillhandahållna platser minskat till följd av pandemin. Förvaltningen har inte heller kunnat tillhandahålla det antal platser för Stockholmsjobb som planerats. En dialog kommer att föras med Jobbtorg kring insatsen.

Arbetslivsinriktade insatser som vänder sig till personer med funktionsnedsättning

För att stödja personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatriens målgrupp till egen försörjning behövs arbetslivsinriktade insatser som möter målgruppernas behov. Offentligt skyddat arbete - OSA är en sådan insats, en insats som på sikt ska kunna leda till en anställning på den ordinarie arbetsmarknaden. Personer med funktionsnedsättning prövar sin arbetsförmåga genom arbetsträning innan OSA för att säkerställa att den enskilde klarar en sådan anställning. Under perioden har elva OSA-platser tillsatts.

På Västerorts Aktivitetscenter (VAC) som vänder sig till vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning, har arbetet med ett mer arbetslivsinriktat utbud påbörjats. I dagsläget är cirka 52 procent av verksamhetens sysselsättningspass arbetslivsinriktade. En ökning på 2 procent har skett mellan tertial 1 och 2. Andelen arbetslivsinriktade sysselsättningspass förväntas öka ju längre verksamheten kommer i utvecklingen av arbetsinriktade sysselsättningspass. Idag är det främst män som har arbetsinriktade pass. För att få en mer jämställd fördelning och för att kunna attrahera en yngre målgrupp ska de arbetsinriktade aktiviteterna ses över.

Den interna samverkan har ökat för att personer med insatsen daglig verksamhet enligt LSS ska komma vidare mot arbete. Inom daglig verksamhet i egen regi har ett arbete påbörjats för att fler brukare ska ges möjlighet att delta på den öppna arbetsmarknaden. Arbetet pausades under våren eftersom daglig verksamhet stängdes under en period på grund av pandemin. Under hösten ska samverkan mellan beställare och utförare utvecklas för att säkerställa att rätt personer kommer ut i rätt arbetstillfällen samt att verksamheten utvecklas utifrån brukarnas

behov. Abrahamsbergs dagliga verksamhet arbetar även med att kontakta olika lokala företag för att se möjligheter till praktik och arbetsplatser för verksamhetens deltagare.

Samhällsvägledning till nyanlända

Förvaltningens samhällsvägledare på medborgarkontoret har som mål att säkerställa att alla nyanlända som är folkbokförda i stadsdelen får information om medborgarkontoret och dess samhällsvägledning. Tidigare har medborgarkontoret genom brevutskick och kontakt med bovärdar på SHIS-boendet i Blackeberg informerat nyinflyttade nyanlända. Under tertial 2 har den öppna verksamheten på medborgarkontoret varit stängd på grund av covid-19. På grund av att det inte funnits en öppen verksamhet att hänvisa till har det inte skett några brevutskick med information om medborgarkontoret. Samhällsvägledning har under perioden getts via mail och telefon. Medborgarkontoret har haft en nära dialog med SHIS som spridit information till nyanlända om möjligheten att få samhällsvägledning på distans från medborgarkontoret.

Antalet nyanlända som fått information och vägledning från medborgarkontoret har fortsatt sjunkit under andra tertialen på grund av rådande omständigheter. Sammanlagt har 16 ärenden registrerats som nyanlända under tertialen vilket visar att nuvarande arbetssätt inte lyckas nå den prioriterade gruppen. Nya arbetssätt behöver tas fram för att förbättra tillgängligheten för målgruppen under hösten.

Feriejobb

Sommarjobben har påverkats av den pågående pandemin. På grund av covid-19 har inga platser erbjudits inom förskola, äldreomsorg och LSS-verksamheter. Normalt är det äldreomsorg och förskola som tillhandahåller det största antalet platser för sommarjobb. Förvaltningen lyckades tillhandahålla 329 sommarjobb bland annat genom köp av externa platser. Bromma ungdomar har arbetat med parkskötsel, administration, entreprenörskap, som ungdomsledare för Bromma sportscamp, med barn i olika verksamheter, med teateruppsättningar i parker, på bibliotek, med städning och skötsel både inom och utomhus i skolor och på idrottsplatser.

Arbetsmarknadsförvaltningen har hjälpt till med ett 50-tal platser för sommarjobb bland annat genom en upphandling av platser på Fryshuset.

Förvaltningen kommer att tillhandahålla ytterligare platser för feriearbete under höstlovet.

VFU - verksamhetsförlagd utbildning

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör även en viktig rekryteringsgrund. Förvaltningens verksamheter har hittills tagit emot 63 studenter för verksamhetsförlagd utbildning och praktik. Antalet är lägre än planerat på grund av pandemi.

Inom äldreomsorgen finns ett VFU-nätverk kring sjuksköterskor inom ramen för den akademiska noden där flera högskolor deltar. Mälarbackens vård- och omsorgsboende är en akademisk nod och har därmed ett åtagande att ta emot elever och studenter från vård- och omsorgsprogrammet eller liknande vuxenutbildning samt studenter på högskola/ universitet inom vård och omsorg.

Agenda 2030

Förvaltningen har genom det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor stöd i att ta till vara sina resurser och därigenom bli självförsörjande.

Jämställdhet

Fler män än kvinnor erhåller försörjningsstöd. Sedan ungefär 15 år tillbaka uppbär män i något högre utsträckning ekonomiskt bistånd jämfört med andelen kvinnor såväl i staden som i landet som helhet. Bromma ligger i nivå med dessa resultat. Kontinuerliga analyser av resultatet genomförs för att öka medvetenheten om skillnaderna och därmed kunna utveckla verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1 %			1 %	1 %	1 %	2,7 %	Tertial 2 2020
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,79 %	0,96 %	0,79 %	0,79 %	0,78 %	0,78 %	1,5 %	Tertial 2 2020
Analys Den pågående pandemin påverkar människors möjlighet till egen försörjning. Ännu syns inte effekterna av pandemin i statistiken, men den positiva trend som kunde skönjas under senare delen av 2019 kan antas vara bruten vilket innebär att årsmålet troligtvis inte kommer att kunna uppnås trots intensifierat arbete.								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,51 %	0,53 %	0,49 %	0,51 %	0,54 %	0,54 %	1,0 %	Tertial 2 2020
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	2 st	1 st	1 st	12 st	10 st	15 st	800 st	Tertial 2 2020
Analys Antalet aspiranter som fått stockholmsjobb har minskat, främst beroende av att antalet tillhandahållna platser inom Jobbtorg minskat till följd av pandemin. I dialog med Jobbtorg har sex klienter remitterats för stockholmsjobb, vilka beräknas kunna tilldelas platser under hösten. Årsmålet bedöms inte uppnås och prognosen är justerad med hänvisning till detta.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	338			427	400	400 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5			30	10	30 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys På grund av pandemin har förvaltningen inte kunnat erbjuda förväntat antal platser för Stockholmsjobb. Under hösten ska dialogen med Jobbtorg stärkas kring Stockholmsjobben.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	63			111	70	70	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	329 st	169 st	160 st	321 st	329	310 st	9 000 st	Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.1.1 I Bromma är människor självförsörjande

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Att stödja människor att ta tillvara sina resurser ökar förutsättningarna för att människor ska bli självförsörjande. Bromma är en socioekonomiskt stark stadsdel. Andelen brommabor som lever på ekonomiskt bistånd är lägre än stadens genomsnitt. Men andelen personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen ligger kvar på samma nivå sedan flera år tillbaka, medan de flesta stadsdelar påvisar en minskning av andelen försörjningsstödstagare. Förvaltningen behöver därför intensifiera arbetet med att få ut människor i egen försörjning. Behov av stöd hos de sökande behöver synliggöras i ett tidigt skede för att kunna erbjuda rätt insats snabbare. Initial bedömning är ett utrednings-, dokumentations- och bedömningsinstrument som ska användas inom ekonomiskt bistånd. Motivationshöjande samtal ska också användas som ett verktyg i mötet med försörjningsstödstagare.

I arbetet med att stödja fler brommabor att nå egen försörjning behöver samverkan med Jobbtorg öka. Offentligt skyddad anställning (OSA), arbetsträning, praktikplatser och Stockholmsjobb ska också erbjudas i större utsträckning.

För att stödja personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatriens målgrupp till egen försörjning behövs mer arbetslivsinriktade insatser som möter målgruppernas behov. OSA är en sådan insats, en insats som på sikt ska kunna leda till en anställning på den ordinarie arbetsmarknaden. Den interna samverkan ska fortsätta för att personer med insatsen daglig verksamhet (LSS) ska komma vidare mot arbete.

Kunskapen om de riskfaktorer för barn som växer upp i ekonomiskt marginaliserade familjer gör att förvaltning särskilt behöver prioritera arbetet med föräldrars självförsörjning och självständighet. Förvaltningen ska säkerställa att barnkonsekvensanalyser görs i alla ärenden som berör barn för att garantera att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet.

Medborgarkontorets arbete med att ge samhällsvägledning till nyanlända ska fortsätta med särskilt fokus på kunskaper om bostadssituationen. Under året kommer metodutveckling kring bostadsvägledning att ske i syfte att ge bättre vägledning i bostadsfrågor. Medborgarkontorets arbete med att ge nyanlända information om vägar till egen försörjning kommer också att fortsätta. Arbetet sker i nära samarbete med socialtjänsten, Jobbtorg och civilsamhället.

Under året kommer nya modulbostäder som vänder sig till nyanlända att byggas i

Beckomberga. Inflyttning planeras ske under perioden kvartal 4 2020 – kvartal 2 2021. För ett väl fungerande mottagande kommer förvaltningen samverka med utbildningsförvaltningen och civilsamhället. En arbetsgrupp med representanter från alla avdelningar inom förvaltningen ska säkerställa att förvaltningens insatser för nyanlända samordnas vilket ska ge goda förutsättningar för målgruppen att etablera sig i samhället.

I Bromma erbjuds feriejobb till gymnasieungdomar. Genom samverkan mellan feriehandläggare inom fyrlingen utökas möjligheten för brommaungdomar till feriearbete i ett större geografiskt område.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar.

Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd minskar.

Samverkan med jobbtorg ökar.

Alla nyanlända kvinnor och män får samhällsvägledning och information kring bostadsfrågor.

400 platser för feriejobb ska tillhandahållas i Bromma.

Fler platser för verksamhetsförlagd utbildning – VFU erbjuds högskolor och andra lärosäten.

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet	100 %				100 %	100 %		Tertial 2 2020
  Andel upprättade förändringsplaner i försörjningsstödsärenden - upprättade senast inom tre månader	10,86 %	10,47 %	11,31 %		15 %	50 %		Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Under perioden har arbetet med att träffa klienter avstannat på grund av pandemin. Detta har resulterat i att antalet upprättade förändringsplaner inte skett i den omfattning som planerats. Arbetet med att säkerställa bra uppföljningar och arbetet med förändringsplaner fortsätter under hösten, i bästa fall utifrån ordinarie arbets sätt beroende på pandemins utveckling. Det uppsatta årsmålet bedöms inte längre realistiskt och prognosen för året har därmed sänkts till 15 procent.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbets sätt ska utvecklas för att nå nyanlända kvinnor och män med erbjudande om samhällsvägledning	2020-01-01	2020-12-31	
 Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända ska samarbetet utvecklas med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar	2020-01-01	2020-12-31	
 Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbets sätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor	2020-01-01	2020-12-31	
 Nyanlända ska få information om vägar till jobb och egen försörjning av förvaltningens samhällsvägledare	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att årsmålet för indikatorn bedöms uppnås helt. Förvaltningen bedömer också att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas och att KF:s aktiviteter genomförs under året.

En trygg stadsdel

Brommabornas upplevelse av trygghet i stadsdelsområdet har minskat kontinuerligt sedan 2015. Det trygghetsskapande arbetet som påbörjades 2019 fortsätter. Brommas lokala BRÅ arbetar aktivt och ett lokalt samverkansavtal med polisen har tecknats med syfte att utveckla det förebyggande- och trygghetsskapande arbetet. Genom att varannan vecka ta fram gemensamma lägesbilder om trygghet och säkerhet, inklusive tecken på våldsbejakande extremism kan otrygga platser och områden i Bromma identifieras och eventuella åtgärder kan vidtas. Under perioden har underlaget till lägesrapporterna utvecklats.

Genom platssamverkan inom det pågående arbetet Ett tryggare Brommaplan genomförs trygghetsskapande insatser i samverkan med trafikkontoret, SL, det lokala näringslivet, biblioteket, kulturskolan, idrottsförvaltningen samt föreningslivet. De planerade aktiviteter som skulle genomföras i form av "Sommar vid Brommaplan" pausades på grund av pandemin. Vissa av dessa aktiviteter beräknas att kunna genomföras till hösten.

I arbetet med ett tryggare Brommaplan har en digital trygghetsmätning genomförts under

våren. Över 500 personer svarade på enkäten. En majoritet av de som svarade var kvinnor (64,2 procent). Resultatet visade att 60 procent av alla som besvarat enkäten känner sig otrygga vid Brommaplan. Av kvinnorna är det 62 procent som känner sig otrygga och av männen är det 54 procent. Genom enkäten har förvaltningen fått svar på vad som upplevs som otryggt samt förslag på åtgärder för att Brommaplan ska utvecklas till en tryggare plats.

Parallellt med trygghetsmätningen genomfördes även en riktad enkät till handlare och aktörer i området. Här var resultatet svagt trots tidigare indikationer på intresse för deltagande.

En trygghetspromenad genomfördes i Abrahamsberg innan sommaren. Brister som påtalades handlade om skymd belysning, behov av slyröjning och klippning av buskar och häckar samt sanering av klotter. Ytterligare en trygghetspromenad ska genomföras under hösten. Område är ännu inte bestämt.

Ansökningar om trygghetsmedel för trygghetsskapande åtgärder i form av fyra belysningsprojekt har beviljats med 2,5 miljoner kronor. Ett av belysningsprojekten, Bällsta åpark, genomförs i samverkan med trafikkontoret och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Vid Brommaplan har trafikkontoret genomfört de belysningsarbeten som var planerade, dels vid Kaplanstrappan och dels under spårviadukten vid Brommaplan.

Med avsikt att öka den upplevda tryggheten genom att befolka platser kommer en hundrastgård i Beckomberga samt två utegym, ett i Södra Ängby och ett i Mariehäll, att anläggas under hösten.

En utredning om behovet av fler LOV 3-områden i Bromma pågår tillsammans med polisen. Efter att behovet har identifierats ska underlag till ansökan tas fram.

Ett trygghetsarbete i samverkan med Bromma-Ulvsunda Företagarförening och polisen har startat upp. Arbetet riktar sig till alla företagare i Bromma. Arbetet har påverkats av den pågående pandemin. Bland annat är det osäkert om det går att genomföra den dialog på temat ”trygghet och säkerhet för företagare” som planerats till hösten.

Under perioden har den reviderade handlingsplanen mot våldsbejakande extremism (VBE) implementerats inom förvaltningens avdelningar. Planering för genomförande av handlingsplanens aktiviteter kommer, utifrån pandemin, att ske till hösten.

Stadens trygghetsmätning har genomförts i år. Resultatet är just nu under bearbetning. Mätningen kommer att visa om förvaltningens åtgärder har haft en påverkan på brommabornas upplevelse av trygghet inom stadsdelsområdet.

Stadsmiljö

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö. Genom att ta tillvara synpunkter och önskemål som framkommer vid trygghetsmätningar, trygghetspromenader och vid till exempel dialogmöten förväntas brommabornas nöjdhet öka under kommande år.

Förvaltningen planerar långsiktigt, brett och inkluderande för att öka möjligheten till inbjudande platser för sociala möten, aktiviteter och rekreation.

Tydlig information ges om kommande och pågående åtgärder i stadsdelsområdet samt anledningen till dessa. Allmänheten informeras om varför exempelvis klippning av vissa gräsytor inte sker lika ofta som tidigare och att ris och ved lämnas kvar i naturmarken som faunadepåer. För att gynna den biologiska mångfalden har 52 000 kvm gräsytor klassats om till slätterängar.

Brommaborna ska uppleva att det är rent och skräpfritt i park- och grönområden. Under våren och sommaren har parker, grönområden och badplatser varit välbesökta. Det har genererats mer skräp jämfört med tidigare år vilket har resulterat i överfulla skräpkorgar. För att möta den ökade nedskräpningen genomfördes en generell höjning av tömningsfrekvenserna redan under maj månad. På vissa välbesökta platser har det även städats under helgerna. Efter dessa åtgärder minskade antalet felanmälningar avseende nedskräpning.

Brommaborna använder sig i allt högre utsträckning av stadens digitala möjligheter för att lämna synpunkter, felanmälningar och klagomål. Appen ”Tyck till ” har blivit allt mer känd och används i allt högre utsträckning eftersom förvaltningen i kommunikationen med brommaborna uppmanar till användning av appen vid synpunkter och klagomål. Under perioden har det inkommit totalt 2240 synpunkter på stadsmiljön jämfört med 1694 under samma period 2019. Efter den torra sommaren 2018 samt på grund av almsjuka, har det skett en ökning av anmälningar rörande döda träd. Av alla inkomna ärenden till förvaltningen avser 25 procent (runt 600 ärenden) träd och buskar. Synpunkter och klagomål som inkommer besvaras och åtgärdas skyndsamt.

Med anledning av den pågående pandemin genomförs inte medborgarundersökningen i år. Det innebär att förvaltningen inte kommer att få någon indikation på om brommabornas nöjdhet med stadsmiljön ökar genom de satsningar som genomförs.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till Agenda 2030 genom att arbeta för ett jämställt stadsdelsområde som är tryggt, säkert och välskött.

Jämställdhet

Vid beslut om åtgärder som skall bidra till en trygg, säker och välskött stadsdel är det nödvändigt med ett jämställdhetsperspektiv. Undersökningar visar att kvinnor i Bromma känner sig mer otrygga än män.

En majoritet av de som deltog i enkätundersökningen om trygghet vid Brommaplan var kvinnor, vilket kan tyda på att trygghetsfrågan är av större vikt för kvinnor än för män. Avsaknad eller dålig belysning liksom skymda platser skapar otrygghet. Detta påtalas framförallt av kvinnor både i tidigare undersökningar och i denna mätning. De brister som påtalades under trygghetsvandringen i Abrahamsberg handlar också om dålig belysning och skymda platser.

För att öka tryggheten i Bromma genomförs åtgärder som att förstärka belysning, gallring och slyröjning. Det genomförs även fysiska åtgärder i avsikt att befolka otrygga platser. Bra belysning och överblickbar utemiljö är faktorer som framförallt kvinnor lyfter som trygghetsskapande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				76 %		77 %	77 %	2020
Analys								
Med anledning av rådande situation har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genomförs 2020. Beslutet innebär att indikatorn ska undantas från nämndens rapportering eftersom inget utfall kommer att kunna rapporteras.								
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld						88,5 %	Faststälts 2020	2020
Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				61 %		71 %	71 %	2020
Analys Med anledning av rådande situation har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet innebär att indikatorn ska undantas från nämndens rapportering eftersom inget utfall kommer att kunna rapporteras.								
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				57 %		71 %	71 %	2020
Analys Med anledning av rådande situation har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet innebär att indikatorn ska undantas från nämndens rapportering eftersom inget utfall kommer att kunna rapporteras.								
Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön				83 %		80 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Med anledning av rådande situation har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet innebär att indikatorn ska undantas från nämndens rapportering eftersom inget utfall kommer att kunna rapporteras.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.1. I Bromma är människor trygga och upplever stadsdelsområdet som säkert och välskött

Uppfylls helt

Beskrivning

För att människor ska vara trygga i stadsdelen ska förvaltningen arbeta med fler trygghetsskapande åtgärder i samverkan med bland annat lokalpolisen, utbildningsförvaltningen, näringslivet och civilsamhället.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med ett lokalt brottsförebyggande råd (BRÅ) och ett operativt BRÅ. Arbetet utgår från Stockholms stads Trygghetsprogram och Brommas lokala samverkansöverenskommelse med polisen. Syftet med arbetet är att genom samverkan och samhandling utveckla det förebyggande och trygghetskapande arbetet med det övergripande målet att människor i Bromma upplever sig trygga. Detta innebär bland annat att förvaltningen varannan vecka samlar in aktuell information som rör upplevd trygghet och säkerhet från interna och externa verksamheter i Bromma för att ständigt ha en aktuell lägesbild av situationen i stadsdelsområdet. Med utgångspunkt från lägesbild kan riktade insatser planeras samt operativa insatser tillsättas av exempelvis polis, fältassistenter och/eller mobila ordningsvakter. Kommunikationen till allmänheten gällande förvaltningens trygghetsinsatser ska utvecklas under året både när det gäller budskap och kommunikationskanaler.

Samarbete med Hässelby-Vällingby och Ekerö kommun som tillsammans med Bromma ingår i lokalpolisområde Vällingby har påbörjats och kommer utvecklas under året. Syftet med samarbetet är att utbyta erfarenheter kring arbetssätt och metoder.

Som ett led i trygghetsarbetet kommer förvaltningen under året att se över möjligheterna till utvecklat samarbete med ideella föreningar samt företag i Bromma. Förvaltningen kommer även att undersöka förutsättningarna för att stötta föräldravandringar och nattvandrare.

Brommaplan är en så kallat LOV 3-plats beslutad av polisen enligt 3 § lagen om ordningsvakter (LOV). På Brommaplan arbetar ordningsvakter med utökat förordnande som innebär att de kan ingripa inom området mot brottslighet på allmän plats. Förvaltningen ska undersöka möjligheten till utökning av ordningsvakter inom stadsdelsområdet genom att ansöka om fler LOV3-platser.

Ett projekt för att skapa ett tryggare Brommaplan leds av förvaltningen i samverkan med trafikkontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och polisen. Projektet startade under hösten 2019 efter den trygghetsdialog som hölls under våren 2019 där synpunkter och önskemål inhämtades från brommaborna. Som en del i projektet planeras ett programarbete för trygghetskapande åtgärder på Brommaplan i samverkan med bland annat trafikkontoret. I programarbetet ingår analys av området för att identifiera möjligheter och förutsättningar som kan bidra till ökad trygghet och ligga till grund för fysiska åtgärder som ska genomföras 2021. Trafiknämnden ansöker om medel för programarbetet i samverkan med Bromma stadsdelsnämnd. Ansökan redovisas i bilaga 13. Projektet för ett tryggare Brommaplan innebär utökad platssamverkan med lokala aktörer och intressenter - samverkan som innebär att tillsammans arbeta praktiskt med trygghetskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på Brommaplan.

Samhandling mellan preventionssamordnare, trygghetssamordnare, fältassistenter,

fritidsverksamheten, polis, skola och andra relevanta externa aktörer är avgörande för det trygghetsskapande arbetet. Det förebyggande arbetet bidrar till minskad risk för exempelvis skadegörelse, rekrytering till kriminalitet och alkohol/drognyttjande. Socialtjänsten ska tillsammans med polisen hitta metoder för att motverka öppen drogförsäljning.

Lägesbilden kring våldsbejakande extremism tas fram tillsammans med polis. Utifrån aktuell lägesbild görs en bedömning av hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Där det finns problem med våldsbejakande extremism ska insatser genomföras. Förvaltningens lokala handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism revideras årligen i samband med tertialrapport 1.

Förvaltningen ska samordna arbete med en lokal krissamverkansgrupp som ska träffas minst en gång per år. Detta för att uppdatera information kring respektive aktörs beredskapsorganisation vid händelse av en kris. Inom förvaltningen finns en lokal organisation för psykosocialt omhändertagande, krisstödjare, som vid händelse av en kris eller nödsituation inom stadsdelsområdet finns för människor som är i behov av psykosocialt omhändertagande. Organisationen ska ses över för att beredskapen att hantera svåra situationer som uppstår efter kontorstid ska vara god.

Förvaltningens och därmed stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet i händelse väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, men även för att säkerställa förmågan att hantera extraordinära händelser i fredstid.

Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens verksamheter. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska erbjudas skydd och stöd. Utvecklingen av arbetet med våld i nära relationer ska fortsätta tillsammans med Relationsvåldscentrum Nordväst och berörda stadsdelsförvaltningar.

Tillsammans med Brommas skolor ska förvaltningen påbörja arbeta med mentorer i våldsprevention (MVP), för att stärka det våldsförebyggande arbetet i skolorna.

Information om insatser som görs i utemiljön, både trygghetsskapande insatser och andra insatser behöver bli tydligare. Information ska ske genom skyltning och genom andra informationsvägar. Förvaltningen fortsätter också arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av anläggningar såsom utegym, hundrastgårdar och lekparker ska byggas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten.

För människors upplevelse av trygghet är det också viktigt att parker, grönområden och gångvägar är välskötta. Enligt stadsdelens parkförsörjningsplan ska förbättringar kontinuerligt genomföras i parker och grönområden vilket ska leda till både en ökad trygghet samt förbättrad tillgänglighet. För att öka möjligheten till en mer frekvent skötsel av grönytor kan brukaravtal erbjudas om inga hinder föreligger.

Arbetet för ett renare Bromma ska intensifieras genom bättre uppföljning och efterlevnad av 24-timmarsgarantin för städning. Nedskräpning ska åtgärdas inom 24 timmar efter mottagen anmälan.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

5 Jämställdhet

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

Brommabornas trygghet ökar jämfört med tidigare år

Brommabornas nöjdhet med stadsmiljön, med renhållningen och skötseln av parker och grönområden ökar jämfört med tidigare år

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska ansöka om fler LOV 3-områden	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska säkerställas att den lokala krisstödjargruppen fungerar vid svåra händelser	2020-01-01	2020-12-31	
 Handlingsplanen för våldsbejakande extremism ska revideras	2020-01-01	2020-04-30	
 Lokala BRÅ ska utvecklas för att tillsammans med andra aktörer förebygga brott i Bromma	2020-01-01	2020-12-31	
 Nedskräpning ska åtgärdas inom 24 timmar efter mottagen anmälan.	2020-01-01	2020-12-31	
 Olika typer av anläggningar såsom utegym, hundrastgårdar och lekparkar ska byggas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten.	2020-01-01	2020-12-31	
 Trygghetsskapande insatser ska genomföras på Brommaplan i samverkan med andra aktörer	2020-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att årsmålen för tre av sex indikatorer bedöms uppnås helt och tre bedöms uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms att uppfyllas helt.

KF:s indikatorer

Andel förskollärare av totalt antal anställda har ökat sedan föregående period och ligger nu över årsmålet. Spridningen mellan förskolorna ligger mellan 25,9 procent upp till 44,3 procent. De områden som inte når årsmålet har haft en högre personalomsättning och upplever att bristen på legitimerade förskollärare är en fortsatt utmaning. I vissa fall väljer förskollärare att inte arbeta heltid vilket drar ner resultatet.

Indikatorn kring antal barn per grupp uppnås, men antalet förskolebarn per anställd är högre än årsmålet. Det är en utmaning att balansera antalet medarbetare utifrån tilldelad budget.

Resultatet i självskattningsverktyget WKI är 3,4. Det är en minskning jämfört med föregående år vilket innebär att nämndens mål på 3,5 inte uppnås. En orsak till att resultatet har minskat är pandemin eftersom den medfört att förskollärarna och barnskötarna inte haft samma möjlighet att bedriva den undervisning som var planerad. Andra kriterier som anges vara de vanligaste hindren för högre bedömning är den digitala kompetensen och bristen på fungerande teknik. Erfarenhet visar att en lägre skattning inte alltid beror på sämre kvalitet, utan pekar på att en pedagogisk medvetenhet i kombination med en hög ambition skapar en större kritiskhet. Flera rektorer uttrycker att medarbetarna i vissa fall skattat sig för lågt.

Normer, värden och barnens rättigheter

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla, samt för att öka normmedvetenheten hos medarbetarna. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår från barnens intressen och frågor. Förskolorna arbetar med barnens rätt till integritet och hur barnen blir medvetna om sina rättigheter. Undervisningen organiseras så att arbetet sker i mindre grupper i så stor utsträckning som möjligt, för att alla barn ska få möjlighet till talutrymme och att bli lyssnade på.

På grund av covid-19 har verksamheten till stor del bedrivits utomhus. Trots andra förutsättningar och arbetsätt är upplevelsen att verksamheten har uppnått målen. Den ökade utevistelsen har berikat barnens samarbete, gett barnen möjlighet att upptäcka och använda sina egna och andras olika kompetenser och kunskaper.

Andelen vårdnadshavare som tycker att alla barn ges lika möjlighet att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning är 94 procent. Spridningen ligger mellan 76-100 procent mellan förskolorna. De förskoleområden som har något lägre resultat anger ett samband med samverkan med vårdnadshavarna, att de behöver förbättra kommunikationen särskilt då även en stor andel svarat "vet ej" i förskoleundersökningen. I de förskoleområden med höga resultat lyfts medvetenhet hos medarbetarna kring barnkonventionen och en tydlig verksamhetsidé. Även specialpedagogernas handledning och inkluderande arbetsätt anges också som en framgångsfaktor.

Undervisning och utbildning

Året började enligt plan i två månader. Medarbetarna planerade undervisningens innehållet för terminen och startade upp nätverk i olika teman. På grund av pandemin har mycket av den planerade undervisningen fått ändras. I början när många barn och personal var sjuka fick omsorgsdelen ett större utrymme. Det var svårt att bedriva undervisning med stort personalbortfall och stor andel vikarier. Allteftersom barn- och personalantalet har ökat har också lärandesituationerna blivit fler. Till en början var det den spontana undervisningen som fick ett större utrymme än den planerade. Detta kvarstår till viss del i vissa verksamheter, men många lyckas ändå följa planeringen och förändra den utifrån rådande situation. En stor skillnad är att verksamheten har flyttat ut. Förmågan att kunna omsätta sitt kunnande till utepedagogik ser olika ut i verksamheten. Forum har skapats för att sprida pedagogiska idéer inom organisationen.

Resultaten från självskattningsverktyget WKI har minskat inom alla områden förutom gällande språk som ligger kvar på samma nivå som föregående år. På grund av pandemin har undervisningen inte kunnat bedrivas som planerat och medarbetarna upplever att det varit svårt att värdera vårens arbete.

Vårdnadshavarna upplever inte att undervisningen fått sämre kvalitet, resultatet i förskoleundersökningen i frågan kring utveckling och lärande har ökat jämfört med föregående år. En orsak kan vara att vårdnadshavarna svarade på enkäten i början av pandemin och kanske anpassade sina förväntningar utifrån rådande läge. Personalens upplevelse av sämre kvalitet kan framförallt ha påverkats av att de inte kunnat arbeta utifrån sin planering. De förskoleområden som har lägre resultat i undersökningen visar att kommunikationen med vårdnadshavarna kring utveckling och lärande behöver utvecklas.

Specialpedagogerna har en viktig roll i att säkerställa att miljön är anpassad för att möta alla barns behov av utveckling och omsorg, vilket inte bara kommer barn med särskilda behov till gagn.

Samverkan

Gemensamt för förskoleområdena är att de lyfter vikten av att ha en fungerande kommunikation och samverkan med vårdnadshavare. Vårdnadshavarna erbjuds olika former av samverkan, men på grund av pandemin har samverkansformerna förändrats på olika sätt. I den övergripande frågan i förskoleundersökningen kring samverkan är 84 procent av vårdnadshavarna nöjda. Resultatet ligger på samma nivå som föregående år. Det finns en stor spridning mellan förskoleområdena, de områden som fått lägre resultat anger att samverkan blivit påverkad av pandemin på grund av större sjukfrånvaro. För att upprätthålla bemanningen har vissa arbetsuppgifter prioriterats bort. Pandemin har även inneburit att vissa förskoleområden hittat nya former för samverkan, till exempel har utvecklingssamtal genomförts utomhus.

Spridningen är stor även när det gäller resultatet kring vårdnadshavares upplevelse av att barnens utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs. Det finns en osäkerhet kring GDPR (dataskyddsförordningen) bland medarbetarna, detta i kombination med att Skolplattformens alla delar ännu inte är implementerade, har påverkat ambitionen att utveckla denna dokumentation. Pandemin har också bidragit till att vårdnadshavarna inte har kunnat komma in på förskolan och ta del av dokumentationen på samma sätt som tidigare. Vissa områden har även ställt in sina utvecklingssamtal. Förskolorna skickar nyhetsbrev kring hur utbildningen sker utifrån läroplanen på gruppnivå. Målet är att det enskilda barnets lärande ska bli synliggjort i Skolplattformen genom att dokumentationen utvecklas i plattformen.

Samverkan med skolan har pausats under våren på grund av pandemin. Skolan flaggade tidigt för att de skulle lägga sitt fokus på den egna verksamheten. Förskolans omorganisation har också inneburit att kanalerna mellan förskola och skola inte är uppbyggda ännu.

Samverkan med socialtjänsten har utvecklats genom ett projekt som Ersta vändpunkt haft ansvar för. Tydligare rutiner kring orosanmälningar är framtagna som underlättar kommunikationen.

I januari startade ett lokalt BUS i Bromma efter att samverkan tidigare skett tillsammans med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. En handlingsplan med fokus på barns psykiska hälsa håller på att upprättas tillsammans med regionen och skolan. Målet är att skapa ett förtroendefullt samarbete och arbeta förebyggande för att i tid upptäcka barn som far illa eller misstänks fara illa.

Alla samverkansformer har blivit förändrade under pandemin med inställda fysiska möten. Möten har istället genomförts digitalt. Det är en utmaning att förändra satta strukturer och

hitta nya sätt att samverka på.

Digitalisering

I samband med att Skolplattformen implementerades skulle olika utbildningsinsatser påbörjas. På grund av rådande situation har arbetet parkerats. Användandet av modulen Frånvaro och närvaro har ökat både hos vårdnadshavare och hos personal. Det har varit särskilt betydelsefullt för att kunna se över resurserna under pandemin. Den digitala kompetensen hos cheferna har ökat under perioden då pandemin har bidragit till att hitta digitala alternativ till de traditionella mötesformerna. En del av dessa mötesformer kommer leva kvar i organisationen.

Avsaknaden av personliga certifikat till mobila enheter är ett mycket stort problem eftersom det innebär att medarbetarna på förskolorna tvingas ha sina privata mobiler för att kunna logga in via sitt privata mobila BankID. Det är ett problem både ur säkerhetssynpunkt och utifrån att det tar tid från förskolans uppdrag samt försämrar kommunikationen med barn och vårdnadshavare. Överlag har det varit mycket tekniska problem under våren, med lång väntetid på nya konton för nyanställda medarbetare och kring att uppdatera befintliga enheter till nuvarande system.

Resultatet i förskoleundersökningen kring vårdnadshavarnas upplevelse av om det är enkelt att kommunicera digitalt med förskolan är fortfarande lågt även om årsmålet uppnås. I de öppna svaren kan utläsas att det finns stor kritik gällande Skolplattformen som inte upplevs som användarvänlig och att de tekniska problemen varit många.

Tillgången till förskolor och mötesplatser

Den nybyggda förskolan i Mariehäll har öppnat enligt plan. Tidigare prognoser har visat att det kommer vara fortsatt bris på förskoleplatser i Mariehäll. Trots detta har den nya förskolan inte kunna öppna upp alla sex avdelningar. Orsakerna behöver analyseras vidare för att fastställa orsaken.

För att minska smittspridningen har Öppna förskolan haft stängt under våren. Under hösten planeras verksamheten öppnas i mindre skala och utifrån de riktlinjer som råder kring smittspridningen. Verksamheten kommer att bedrivas i nya lokaler. På sikt planeras uppstart av en språkverksamhet, en digital miljö och öppna forum för vårdnadshavare utifrån olika fokus i Öppna förskolan.

Kultur

Kulturen har en central position i förskolans verksamhet. Kultur i förskolan ska vara för, av och med barn. Barnen erbjuds olika estetiska uttryckssätt och kulturupplevelser på förskolan. Omständigheterna kring covid-19 har lett till att barnen inte fått möta professionell kultur under våren. Bokade föreställningarna och de vanliga biblioteksbesöken har ställts in. Även besöken i ateljén på Idébanken har ställts in. Kompetensen används istället bland annat till ett utenätverk med fokus på naturmaterial och konstnären besöker också barngrupper för att arbeta med skapande och estetik utomhus. Stort fokus läggs nu på barnets egna skapande och mycket är förflyttat utomhus. Resultatet inom området skapande i WKI har minskat sedan föregående år. Orsaker som anges till den lägre skattningen är anpassningen till uteverksamheten och den digitala tekniken. Samtidigt syns positiva förändringar kring hur förskolornas gårdar utvecklats för att erbjuda barnen olika uttrycksformer.

Kulturarvet breddas genom att överföra och utveckla värden och traditioner bland annat genom att fira olika högtiden men även genom att läsa sagor, sånger och lekar.

Hållbar framtid

Förskolorna arbetar i olika projekt som syftar till att barn upptäcker sambandet mellan sig själva och naturen. Barnen vistas ofta i naturen i närområdet där de på olika sätt utforskar relationer och samband kring de som lever på platsen, både växter och djur och i relation till dem själva. Återbruk- och naturmaterial finns tillgängligt och är en tillgång i barnens lek, utforskande och kreativa skapande. Många förskolor fokuserar på odling vilket också ökat under pandemin då utevistelsen har ökat. Att lära sig odla ger förståelse för hur den naturvetenskapliga processen fungerar och leder också till en förståelse för vad kosten har för betydelse för hälsan ur ett ekologiskt och socialt perspektiv. Allmänt har det blivit ett större fokus på naturen genom ökad utevistelse.

Arbetslagen har sänkt sitt resultat i WKI inom området natur/teknik. Den främsta anledningen är den digitala kompetensen, det uppfattas som svårt att omvandla detta till den ökade utomhusvistelsen.

Genom mer utevistelse har barnens rörelse ökat under perioden. Kopplat till målet att öka rörelsen får barnen till exempel testa hinderbanor, regellekar, bollspel och dans till musik. Ett uppstartsmöte har genomförts med projektledaren kring projektet rörelse som kommer att genomföras i höst. Utifrån erfarenheterna från projektet kommer en rörelsepolicy att upprättas.

Kompetensförsörjning

En ny organisation började gälla från årsskiftet 2020. Målet med organisationsförändringen är att skapa en mera jämlik organisation som ska möjliggöra ett närvarande ledarskap där rektor har förutsättningar att vara den pedagogiska och strategiska ledare som uppdraget kräver. Målet med organisationsförändringen är också att på sikt minska det administrativa arbetet för förskollärare och barnskötare. Förändringen innebär att majoriteten av alla medarbetare på förskolorna fått ny närmsta chef. Inledningsvis har de förskoleområden som bytt ledningsgrupp och där förskolor från olika områden har sammanförts haft olika utmaningar. Olika kulturer behöver föras ihop, utmaningar som respektive förskola står inför behöver identifieras och nya relationer behöver skapas. Förändringen har blivit tydlig genom medarbetarenkäten. Resultaten har gått upp och ner rejält på enskilda förskolor. Årets medarbetarenkät räknas som ett nollresultat som nästa års uppföljningsarbete kan utgå ifrån.

Omorganisationen, förtydligande av roller och mandat är exempel på aktiviteter som förvaltningen genomför i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare. Det är del i handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. Hur arbetet fortlöper kommer att presenteras för all personal på arbetsplatsträffar (APT) under hösten.

Kompetenshöjande insatser av olika slag har ställts in under perioden, både nätverk och planerade utbildningar på grund av pandemin. Pandemin har lett till att den digitala kompetensen har ökat kring de administrativa verktygen. De kompetenssatsningar som var planerade kring de digitala verktygen i förskolan har dock inte kunnat genomföras. Även TAKK-utbildningarna (Tecken som alternativ och kompletterande information) har ställts in. Under senare delen av pandemin har nya former av nätverkande utvecklats, genom mindre grupper och utomhus som avslutas med en digital återkoppling mellan grupperna. Arbetssättet

har varit framgångsrik och delar av detta kommer fortsätta även under hösten.

Sjukfrånvaron har ökat under pandemin på grund av sjukdom och de strikta riktlinjerna kring symtom. Stor tid av chefernas tid har gått åt till personalplanering och vikarietillsättning samt för att stötta personalen. Det har varit en mycket ansträngande period för alla medarbetare på förskolorna. Medarbetarna har uppvisat gott mod men på de ställen där sjukfrånvaron varit mycket hög har engagemanget och krafterna sinat. Rektorerne försöker att finnas tillgängliga så mycket som möjligt och möta upp oron och alla frågor.

Andelen behöriga förskollärare och andelen barnskötare med barnskötarutbildning har ökat. Tillsvidareanställda medarbetare har uppmanats att gå den erfarenhetsbaserade förskollärarytbildningen och Midsommarkransens barnskötarutbildning.

Agenda 2030

Förskolorna arbetar systematiskt med likabehandlingsarbetet för att främja barns rättigheter och en likvärdig förskola för alla och för att öka normmedvetenheten hos medarbetarna. Arbetet med att öka medvetenheten kring förskolans roll i det våldsförebyggande arbetet genom att inte befästa stereotypa könsroller är påbörjat.

För att säkerställa att förskolan erbjuder en miljö som är anpassad för barn i behov av särskilt stöd och att de blir inkluderade i verksamheten breddas alla medarbetarnas kompetens. Specialpedagogerna handleder arbetslagen och miljöerna anpassas för att möta alla barns behov och omsorg.

Arbetet med hållbar framtid där barn skapar en relation med naturen, samhället och varandra relaterar till de globala målen för hållbar utveckling.

Jämställdhet

För att säkerställa att flickor och pojkar får samma utrymme i utbildningen arbetar flera förskoleområden aktivt med att öka medvetenheten kring jämställdhet. Personalen reflekterar över sitt språkbruk, granskar barnlitteratur och sitt pedagogiska material ur ett normmedvetet perspektiv. Diskussioner förs om begreppen jämställdhet och jämlikhet och man har tittat på en digital föreläsning om skillnaden mellan hur pojkar och flickor bemöts i förskolan. Flera förskoleområden uttrycker att de ser skillnader i svaren från vårdnadshavare till flickor jämfört med vårdnadshavare till pojkar i förskoleundersökningen. Detta väcker frågor kring sättet att kommunicera kring dagen i mötet med vårdnadshavarna - gör de olika beroende på vilket kön barnen har? Har vårdnadshavarna själva olika förväntningar? Det är framförallt frågorna kring lärandemålen som vårdnadshavarna till flickor är mera nöjda, när det gäller pojkar är det digitalisering som ligger högre än vad vårdnadshavarna till flickor tycker. När det gäller upplevelsen kring möjlighet till rörelse är skillnaden stor men i vissa områden är det vårdnadshavare till flickor som är nöjda vice versa. Under årets resultatdialog med ledningsgrupperna kommer det finnas en frågeställning kring varför det är en differens mellan könen för att identifiera orsakerna.

Det är en fortsatt utmaning att rekrytera manliga förskollärare och barnskötare för att det utbildas för få. För att öka andelen manliga förskollärare och barnskötare behöver den allmänna bilden kring yrket förändras i samhället vilket är ett långsiktigt arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33,3 %	1,1 %	32,2 %	34,4 %	32 %	32 %	32 %	Tertial 2 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	87 %	90 %	87 %		90 %	90 %	2020
Analys Andel nöjda vårdnadshavare har ökat sedan föregående år men stadens årsmål uppnås inte. Det finns en stor differens mellan förskolorna vilket tyder på att arbetet för att öka likvärdigheten behöver fortsätta. Orsaker till att vissa förskoleområden har lägre resultat är personalomsättning samt stor personalfrånvaro på grund av sjukdom. Även omorganisationen kan ha bidragit med förändrade arbetsätt. Framgångsfaktorer som är identifierade är stabil ledningsgrupp, låg personalomsättning, fungerande arbetslag och en tydlig värdegrund som grund.								
  Antal barn per grupp	16 barn/avd.			15,8 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 2 2020
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,1 st	5,2 st	4,9	4,9	Tertial 2 2020
Analys Årsmålet uppnås inte helt. Spridningen mellan förskoleområdena är mellan 4,9 upp till 5,6 barn per anställd. Resultatet är något bättre jämfört med tertial 1. Det är en utmaning att balansera antalet medarbetare utifrån tilldelad budget. I flera av de fall där målet uppnås är bristen på barn anledningen till att årsmålet uppnås vilket kommer att bli märkbart i förskolornas ekonomiska resultat.								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4			3,6		3,5	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet har minskat från förra året och nämndens uppsatta mål uppnås inte. Två arbetslag når inte upp till nivå tre vilket är en minskning från förra året då det var tre arbetslag. Handlingsplaner är upprättade för arbetslagen som inte uppnår nivå 3. En orsak till att resultatet har minskat är pandemin då den medfört att förskollärarna och barnskötarna inte haft samma möjlighet att bedriva den undervisning som är planerad. Övriga kriterier som anges vara de vanligaste hindren för ännu högre bedömning är den digitala kompetensen och bristen på fungerande teknik. Erfarenhet visar att en lägre skattning inte alltid beror på att det är sämre kvalitet utan en högre ambition och pedagogisk medvetenhet skapar en större kritiskhet. Flera rektorer uttrycker att medarbetarna i vissa fall skattat sig lägre än de borde.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.1. Barn når sin fulla potential i Bromma

 Uppfylls helt

Beskrivning

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat. Medarbetarna är viktiga förebilder i skapandet av ett demokratiskt samhälle där inflytande och delaktighet råder och där man tar stadens yngsta på allvar. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. I utbildningen ska det finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Pojkar och flickor ska ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga. Ett långsiktigt arbete kommer att påbörjas med stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten för att öka medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd. Barnen påverkas positivt av att få befinna sig i små sammanhang och förskolan behöver arbeta för att hitta nya innovativa lösningar utifrån barnens olika behov.

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. För att kunna ge stöd i barnens digitala utveckling behöver medarbetarnas kompetens kring digitala verktyg förstärkas. Utbildningen ska utvecklas för att skapa en stimulerande miljö där barnen får förutsättningar att utveckla sitt språk och ges möjligheter att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att värdera information. Utbildningen ska utmana och stimulerar barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro.

Fysisk aktivitet påverkar barnets fysiska och mentala utveckling positivt och har stora hälsoeffekter. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva. Barnen ska få vistas i en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier och ska erbjudas näringsriktig mat. Ett utvecklingsområde är att involvera kökspersonalen i utbildningen och skapa intresse och förståelse för kostens betydelse.

Barnen i förskolan ska ges förutsättningar för bildning och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Förskolan behöver arbeta mer systematisk med kvalitetsarbetet för att kunna utvärdera hur varje barns möjlighet att utvecklas och lära tillgodoses utifrån läroplanens intentioner. Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet ska alla medarbetare göra en självvärdering i den webbaserade kvalitetsindikatorn som bygger på läroplanens olika målområden.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar så att barn utvecklas rikt och mångsidigt och att vårdnadshavarna är nöjda med verksamhetens kvalitet behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara. Det krävs en vilja och ett långsiktigt arbete för att skapa en god samverkan med skolan som syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande. För att möjliggöra tidiga upptäckter av barn som far illa ska samarbetet med socialtjänsten stärkas. Förskolan ska fortsätta det framgångsrika arbetet med att erbjuda vårdnadstagare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats. Den Öppna förskolan är en viktig mötesplats som bidrar till integrering och integration. Verksamheten behöver utvecklas för att möta upp nya behov för vårdnadshavare och barn med andra modersmål än svenska.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet. Förskolan ska bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Det ska vara möjligt att ha ett hållbart arbetsliv och alla medarbetares kompetens ska tillvaratas genom ett öppet och tillåtande klimat. Arbetet med att följa upp medarbetarnas kompetenser ska fortgå och intensifieras. Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya och innovativa idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och på kommunal nivå. De gemensamma resurserna ska användas på ett effektivt sätt. Förskolans omorganisation syftar till att skapa bättre förutsättningar för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare som ska utveckla, behålla, rekrytera den kompetens som behövs och introducerar nya medarbetare. Genom ett nära ledarskap, tydliga roll och ansvarsfördelning ska medarbetarna ges stöd och ledning i vardagen för att få förutsättningar att fokusera på sitt uppdrag och vara närvarande med barnen.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Alla barn har möjlighet till inflytande, känna delaktighet och göra sin röst hörd
Flickor och pojkar har samma utrymme i utbildningen
Barn utvecklar sitt matematiska tänkande
Barn utvecklar sitt språk
Barn utvecklar sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen och hållbart lärande
Det enskilda barnets lärande och utveckling synliggörs
Vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara
Barnen får förutsättningar för livslångt lärande genom samverkan med skolan

Förskolan breddar barnens kulturarbete
Barnens möjlighet till ökad fysisk aktivitet ökar med särskilt fokus på flickor
Förskollärares och barnskötarnas närvaro med barnen ökar
Medarbetarna upplever att arbetsmiljön blir bättre
Sjukfrånvaron minskar
Närmare ledarskap med tydligare roller och ansvarsfördelning
Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som tycker att alla barn ges lika möjlighet att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	94 %	93 %	95 %			93 %		Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med handlingsplanen för barnskötarens och förskollärares arbetssituation ska fortsätta	2020-01-01	2020-12-31	
 Säkerställa att utbildningen systematiskt dokumenteras, följs upp, utvärderas och utvecklas utifrån det enskilda barnets lärande och förändrade kunskaper för att bedöma om undervisningen sker enligt läroplanens intentioner.	2020-01-01	2020-12-31	
 Söka statsbidrag i syfte att minska barngrupperna	2020-01-01	2020-12-31	
 Söka statsbidrag i syfte att utveckla verksamheten för barn i behov av särskilt stöd	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för 14 av 21 indikatorer kommer att uppnås helt, årsmålen för sex indikatorer bedöms uppnås delvis och en indikator kommer inte att uppfyllas. Förvaltningen bedömer att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas och att KF:s aktiviteter genomförs under året.

Rättssäker, likställd handläggning av hög kvalitet

För att säkerställa en rättssäker och likställd handläggning av hög kvalitet pågår ett arbete med att utveckla och förbättra socialtjänstens kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9. Arbetet innebär bland annat att göra ledningssystemet känt hos medarbetarna för att skapa delaktighet i utvecklingen av ledningssystemets olika delar.

Barn och unga

Alla barn och unga som är i behov av placering utanför det egna hemmet ska placeras under trygga förhållanden och god omsorg ska tillgodoses. Placeringar för barn och unga som bedöms ha ett skyddsbehov har skett utan dröjsmål. De anmälningarna som lett till placering har handlat om våld, antingen riktat mot barnet eller i familjen. Hittills i år har tio barn/ungdomar placerats, tre pojkar och sju flickor. Skyddsbehovet utifrån ärendets art har avgjort om barnet/ungdomen behövt placering, vilket i år omfattat fler flickor än pojkar. I jämförelse med samma period föregående år har antalet placeringar minskat.

När en placering sker görs samtidigt en planering tillsammans med förvaltningens öppenvård. En planering sker för hur barnet eller den unge så snart som möjligt ska kunna flytta tillbaka hem under trygga förhållanden. Den vanligaste förekomna insatsen som beviljas är familjebehandling.

Barn och unga som aktualiseras för utredning efter ansökan eller anmälan till socialtjänsten ska få de insatser de bedöms vara i behov av med målet att de inte ska återkomma till socialtjänsten. Utfallet för perioden visar en viss ökning av andelen återaktualiseringar. Av andel barn som inte har återaktualiseras 12 månader efter avslut ligger Bromma fortfarande över stadens genomsnitt. Det är fler flickor än pojkar som återaktualiseras inom 12 månader både i Bromma och i staden som helhet. Ett antagande gällande denna skillnad är att det finns en lägre tröskel/acceptans när flickor befaras fara illa och att det därför finns en högre benägenhet hos olika aktörer i samhället att anmäla oro gällande flickor.

I januari startade ett lokalt BUS i Bromma efter att samverkan tidigare skett tillsammans med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. En handlingsplan med fokus på barns psykiska hälsa håller på att upprättas tillsammans med regionen och skolan. Målet är att skapa ett förtroendefullt samarbete och arbeta förebyggande för att i tid upptäcka barn och unga som far illa eller misstänks fara illa.

Arbetet fortsätter med att försöka få till samtal inom 48 timmar med barn/unga som begått ett brott för första gången tillsammans med vårdnadshavare och polis. Polisens arbete med snabbare lagföring har inneburit att det blivit vanligare att det råder förundersökningssekretess vilket medför att socialtjänsten inte får kontakta vårdnadshavarna eller ungdomarna förrän polisen har genomfört polisutredningen. Till och med 31 juli har 63 ärenden inkommit där barn eller ungdomar blivit anmälda för brott. I endast ett av fallen har polisen tillåtit att socialtjänsten tagit kontakt med ungdomen inom 48 timmar. Polisens ändrade arbetssätt har även inneburit att polisen inkommer med begäran om fler yttranden från socialtjänsten gällande ungdomar som är misstänkta för brott.

Samverkan med polisen för att öka antalet allvarssamtal behöver utvecklas och den nuvarande överenskommelsen ska följas upp.

Lokal handlingsplan för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet

Staden har arbetat fram en strategi för att minska risken för att barn och unga ska dras in i kriminalitet. En del i genomförandet är att säkerställa att det finns en strukturerad samhandling mellan socialtjänsten, skolan och polisen. Enligt strategin ska lokala handlingsplaner upprättas. Brommas lokala handlingsplan är framtagen i samarbete mellan socialtjänst, fritid, fält, förskola, polisen och utbildningsförvaltningen. Bilaga 3.

Barns rättigheter - Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022

Utifrån att barnkonventionen är lagstadgad sedan januari 2020 pågår arbetet med att implementera ett barnrättsperspektiv i det dagliga arbetet. Arbetet med att säkerställa barns rättigheter grundar sig också i stadens *Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022*.

Utifrån programmet har det tagits fram en implementeringsplan som reviderades inför 2020, *Implementering barnrätt 2020*. En barnrättssamordnare har utsetts för att säkerställa ett sammanhållet arbetssätt.

Utifrån implementeringsplanen samt artiklarna i barnkonventionen har verksamheterna upprättat handlingsplaner gällande implementeringen av barnrättsperspektivet inom respektive verksamhetsområde, både inom myndighet och på utförarsidan.

Barnrättsombuden har varit länken mellan barnrättssamordnare och verksamheter i implementeringsarbetet. Ombuden har sammankallats regelbundet till gemensamma träffar där de fått information om barnrättsbaserat synsätt och barnkonventionen samt kollegialt erfarenhetsutbyte så att de i sin tur har kunnat föra över kunskap (om barnkonventionen, stadens program och stödmaterial) till sina verksamhetsgrupper, genomföra nulägesanalyser, genomföra aktiviteter i handlingsplanerna och upprätta och följa upp handlingsplanerna. Barnrättssamordnaren har deltagit i nätverksträffar med samordnare från andra stadsdelar som arrangerats av socialförvaltningen.

Barnrättssamordnaren sammanställer även ett månatligt nyhetsbrev som rör barns rättigheter för informationsspridning.

Inom socialtjänsten har nya rutiner och arbetssätt utvecklats för att säkerställa att barns rättigheter tillvaratas. Under 2020 görs barnkonsekvensanalyser i högre utsträckning än tidigare. Barnkonsekvensanalyser är sedan tidigare ett vedertaget arbetssätt för de enheter som arbetar riktat mot barn. För de enheter som arbetar riktat mot vuxna finns därför ett behov av en ökande andel analyser. Enheten för vuxna behöver ta fram systematiska arbetssätt för att säkerställa att barnkonsekvensanalyser genomförs i de ärenden där det finns barn.

Stockholmsenkäten

Vartannat år genomför Stockholms stad den så kallade Stockholmsenkäten. I enkäten får ungdomar i årskurs nio och år två på gymnasiet svara på frågor uppdelade i olika områden. Svaren sammanställs till en rapport om ungdomars levnadsvanor.

Enkäten har genomförts under våren och resultatet på stadsdelsnivå kommer att redovisas under september-oktober.

Socialpsykiatri

Insatser riktade till personer inom socialpsykiatrins målgrupp ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas tillsammans med den enskilde för att stärka dennes förmåga att leva ett självständigt liv. I den senaste brukarenkäten har nöjdheten med hur utredningen genomförts ökat jämfört med föregående år. Ett utvecklingsarbete har pågått under 2019 som gett resultat. Personliga mål sätts upp tillsammans med brukarna för att de ska vara delaktiga i utformningen av sin insats vilket förväntas leda till att fler uppnår sina mål. Under året har ett särskilt fokus legat på formuleringar i beställningar som ska bidra till tydlighet för hur arbetet mot självständighet ska prioriteras. Ett nära samarbete mellan beställare och utförare med ett

aktivt arbete kring uppsatta mål och genomförandeplaner sker för att säkerställa samsyn och måluppfyllelse.

Missbruk

Den som har problem med missbruk och beroende eller är anhörig kan få stöd och hjälp av förvaltningens verksamheter.

Allt fler insatser inom vuxna missbruk avslutas enligt plan. Arbetet med motivation och kartläggning säkerställer att rätt person får rätt insats och att det är en insats utifrån brukarens behov. Samverkan med förvaltningens egen öppenvård är också viktig. En insats som kan antas ha bidragit till den positiva utvecklingen är "slussen". Slussen är en insats via BRV (Boende och resurs för vuxna) där individen får stöd i att utreda sin motivation att ta tag i sitt missbruk. Insatsen har lett till att de klienter som fortsätter till annan insats har en stark motivation. Samverkan med den egna öppenvården innebär att helhetslösningar kan erbjudas på hemmaplan, vilket är det som visar på högst evidens i att säkrast ge bra resultat. Samarbetet med öppenvård Västerort kommer också fortsätta under året vilket ger en bredd i utbudet av behandlingsinsatser

Fler män än kvinnor har avslutat sina insatser enligt plan vilket är en stor förändring jämfört med samma period föregående år, då en betydligt större andel av kvinnorna avslutade sina insatser enligt plan. En orsak till denna förändring kan vara att insatsen behandling i grupp inte har kunnat genomföras på grund av pandemin – en insats som tidigare har haft en positiv effekt för kvinnor.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Kvaliteten i handläggning och insatser för personer med funktionsnedsättning ska vara hög för att säkerställa att alla människor på lika villkor ska ha möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet. Det pågår ett utvecklingsarbete för att säkerställa att barnkonventionen följs genom att ett barnrättsperspektiv alltid finns med i utredningar som rör barn. Kompetenshöjande insatser i samtalsmetodik för handläggare som möter barn med funktionsnedsättning ska genomföras för att öka kvaliteten i möten med barn.

Resultatet från föregående års brukarundersökning har analyserats och diskuterats inom LSS-verksamheterna. Åtgärder har vidtagits för att öka brukarnas upplevelse av trygghet och trivsel. Olika former av möten har genomförts med brukare för att säkerställa att stödet är utformat utifrån den enskildes önskemål och behov. Verksamheten arbetar fortlöpande med alternativ kommunikation i form av till exempel bilder och fotografier för att skapa trygghet och möjlighet till delaktighet och självbestämmande.

Arbetet med bemötande är en ständigt aktuell fråga inom både myndighet och utförarverksamhet. Det pågår ett medvetet arbete kring bemötandefrågor vilket syns i brukarundersökningens höga resultat gällande personalens bemötande - ett resultat som förväntas hålla i sig även 2020.

Vräkning/avhysning

Den vanligaste orsaken till att någon blir vräkt är obetalda hyror. Andra orsaker kan vara att hyresgästen stör grannarna, hyr ut i andra hand utan att hyresvärden har godkänt det, eller att hyresgästen bedriver brottslig verksamhet i lägenheten. Förvaltningen arbetar för att på ett tidigare stadium hjälpa brottmångar som riskera hyresskulder eller som fått anmärkningar om

störningar. Den enskilde erbjuds stöd utifrån behov för att inte riskera att ärendet lämnas vidare till Kronofogdemyndigheten. Förvaltningen arbetar förebyggande genom bland annat budget- och skuldrådgivning samt genom boendestöd. Arbetet behöver stärkas ytterligare för att fler vräkningar ska kunna avvärjas.

Inga familjer med barn har vräkt under året. Det är viktigt att barn växer upp under trygga förhållanden ur ett preventivt perspektiv vilket gör att detta är ett särskilt fokusområde.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det skydd och stöd som de behöver. Under året har drygt 117 ärenden kommit in till relationsvåldsteamet. Av dessa ledde 31 till utredning och 19 har remitterats till Relationsvåldscentrum (RVC). RVC erbjuder stöd och behandling till både utsatta och utövare. Statistiken visar ett ökat inflöde jämfört med samma period föregående år då antalet inkomna ärenden var 104 stycken. Det är fortsatt fler kvinnor än män som är våldsutsatta. Ärenden som avser hedersrelaterad problematik fortsätter att inkomma men har inte ökat i jämförelse med föregående år.

Teamet för relationsvåld arbetar under året med sin kommunikation för att sprida information och säkerställa att våldsutsatta och våldsutövare vet vart det ska vända sig för att få stöd. Under tertial 2 har foldrar och affischer uppdaterats och en informationsfilm har publicerats på förvaltningens Facebooksida. För att nå ut brett har information även gått ut via lokalpressen.

Diskriminering

Brukare/klienter och anhöriga inom förvaltningens verksamheter ska inte uppleva någon form av diskriminering.

Inom socialpsykiatrins verksamheter och inom verksamheter som ger stöd till personer med funktionsnedsättning ställs frågan i stadens brukarundersökningar om brukaren upplevt sig diskriminerad i verksamheten. Vid föregående års brukarundersökningar visade utfallet på ett lägre resultat än förväntat.

För att nå ett tillförlitligt resultat i årets brukarundersökningar arbetar verksamheterna med metoder och kommunikationshjälpmedel som ska trygga att brukarna förstår vad begreppet diskriminering innebär. Verksamheterna arbetar för att söka svar på vad kvinnor respektive män kan uppleva som diskriminering för att kunna sätta in rätt åtgärder för att ingen ska uppleva sig diskriminerad.

För att säkerställa att våra brukare inte upplever sig diskriminerade i verksamheterna ska handläggare inom myndighetsutövning också uppmärksamma och arbeta med frågan vid uppföljning av insatser.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ge människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet samt genom att arbeta aktivt för ett jämställt och jämlikt samhälle fritt från diskriminering, där allas rättigheter beaktas och människor upplever trygghet och välbefinnande.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet att ge människor insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika insatser. Olikheter mellan könen har uppmärksammats vilket ökat medvetenheten genom att resultat analyseras och genom att normer, attityder och förväntningar diskuteras kontinuerligt inom alla verksamheter. Insatser för personer med funktionsnedsättning ska säkerställa alla människor ska ha möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet. Barns rättigheter och inflytande ska beaktas i enlighet med FN:s barnkonvention. Inom verksamheterna pågår ett arbete med att implementera barnrättsperspektivet i det dagliga arbetet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2019	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	1,6 %	2,4 %	0 %		5 %	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys								
Polisens ändrade arbetssätt med snabbare lagföring har inneburit att det blivit vanligare att förundersökningssekretess råder, något som medför att socialtjänsten inte får kontakta familjerna eller ungdomarna tills dess polisutredning genomförs. Det har även inneburit att polisen inkommer med begäran om fler yttranden från socialtjänsten gällande ungdomar som är misstänka för brott. Till och med 31 juli har 63 ärenden inkommit där barn eller ungdomar blivit anmälda för brott för första gången. I endast ett av fallen har polisen tillåtit att socialtjänsten tagit kontakt med ungdomen. En rutin har skrivits tillsammans med polisen i form av ett samverkansdokument kring hantering av gemensamma ärenden, vilket ska följas upp.								
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	90,2 %	91,4 %	88,1 %	90,9 %	84 %	84 %	84 %	Tertial 2 2020
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				72 %		95 %	öka	2020
Analys								
Årsmålet är högt ställt jämfört med utfallet 2019. Föregående års resultat hämtat från stadens brukarundersökning kan spegla svårigheten för många brukare att förstå begreppet diskriminering eftersom resultatet skiljde sig markant mellan gruppbofasta och servicebofasta. I gruppbofasta som har ett lägre utfall bor personer med större behov av stöd än personer med insatsen servicebostad där ingen brukare upplevde sig diskriminerad. Frågan som ställdes löd: "Känner du dig diskriminerad av personalen?"								
För att nå ett mer tillförlitligt resultat har verksamheterna inför årets brukarundersökning diskuterat metoder och kommunikationshjälpmedel som tryggar att brukarna förstår vad begreppet diskriminering innebär.								
Det är en stor utmaning för verksamheterna att uppnå årsmålet om 95 procent, men ambitionen är att ingen brukare ska uppleva sig diskriminerad av personalen. Prognosen är baserad på resultat från 2019 års brukarundersökning. Årets brukarundersökning genomförs under september-oktober.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				89 %		91 %	öka	2020
Analys Prognosen är baserad på resultat från 2019 års brukarundersökning. Årets resultat från stadens brukarundersökning publiceras under hösten 2020. Målet och ambitionen är att höja resultatet jämfört med 2019 vilket förväntas leda till att årsmålet uppnås. Det var framförallt resultatet för HVB som hade sjunkit jämfört med föregående år. Ett resultat som förvaltningen kan påtala vid uppföljning av insatser.								
  Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						80 %	80 %	2020
Analys Prognosen är baserad på resultat från 2019 års brukarundersökning. Årets brukarundersökning genomförs under hösten 2020. Inom grupp- och servicebostäder pågår ett ständigt arbete för att de boende ska trivas i sina hem och i bostadens gemensamma utrymmen. Det finns utmaningar så som att de boende inte väljer de grannar som de delar gemensamt utrymme med. Det finns ibland svårigheter för personal att skapa trygghet och trivsel inom boendeenheten där boendegruppen har skiftande behov av stöd. Grupp- och servicebostäder arbetar för att öka brukarnas delaktighet genom till exempel boendemöten där bland annat trivselregler upprättas för gemensamma utrymmen och aktiviteter. Delaktighet på gruppnivå är komplicerat eftersom boendegrupperna består av personer med olika typer av funktionsnedsättningar som innebär olika möjlighet att vara med och påverka gemensamma beslut. På individnivå ges stöd utifrån genomförandeplaner som kontinuerligt följs upp tillsammans med brukaren. Under perioden har en del gemensamma aktiviteter tagits bort på grund av risken för smittspridning. Detta innebär att den kontinuitet brukare har haft utifrån schemaplanering och valfria aktiviteter kan ha blivit förändrad, vilket kan påverka nöjdheten och trivseln. Verksamheterna har så långt det varit möjligt gett utrymme för önskemål och behov gällande alternativa säkra aktiviteter.								
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				28,09		30 %	30 %	2020
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	80	100 %	100 %		75	75 %	75 %	Tertial 2 2020
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	62,3 %	64,9 %	56,3 %	56,9 %	52 %	42 %	42 %	Tertial 2 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avväjas	64,71 %			83,33 %	70 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys 17 meddelande om avhysning inkommit från kronofogdemyndigheten under året. I elva fall kunde avhysningen avväjas. Efter att ett meddelande om vräkning inkommer till förvaltningen från kronofogden kontaktas alltid enskilda för att erbjudas stöd och hjälp. I vissa fall kontaktar den enskilde socialtjänsten och informerar om att de löst situationen själva och i andra fall återkopplar de inte vilket medför att nämnden inte får kännedom om vräkning genomförs eller inte. Ovanstående resultat av genomförda vräkningar ska således tolkas med försiktighet då vi i vissa fall inte vet om den enskilde löst sin situation på annat sätt eller har vräkt. Eftersom utfallet sjunkit med 8,6 procent i jämförelse med första tertialet görs bedömningen att årsmålet delvis kommer att uppnås.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader						75 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				96 %		90 %	90 %	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				79 %		78 %	78 %	2020
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats				86 %		80 %	80 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god						82 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol						62 %	62 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						92 %	92 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						91 %	91 %	2020
<p>Analys</p> <p>Prognosen baseras på resultatet i 2018 års undersökning.</p> <p>Enligt forskning är det mest effektiva sättet att förhindra ungdomar från att nyttja tobak att begränsa tillgängligheten. Tillsynsansvarig genomför därför kontinuerliga tillsynsbesök vid butiker som säljer tobak, med syfte att de ska följa lagen om 18-årsgräns på tobaksvaror, vid behov deltar polis vid besöken. Även kontrollköp hos tobakshandlare genomförs kontinuerligt.</p> <p>Kontinuerligt arbete pågår bland annat genom att stärka föräldrar i form av föräldrastödsprogram och informationsutskick med information och råd, via skolor. Genom att stärka föräldrar påverkas en av de skyddsfaktorer som enligt forskning har avgörande påverkan på ungas hälsa och mående.</p> <p>Resultat från Stockholmsenkäten 2020 publiceras under september-oktober.</p>								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen						91	91 %	2020
  Antal vräkningar som berör barn	0	0	0	0	0	0	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				74 %		96 %	Tas fram av nämnd	2020
<p>Analys</p> <p>Årsmålet för indikatorn är högt ställt jämfört med utfallet 2019. Föregående års utfall är oroande. Varje boendeenhet har analyserat möjliga orsaker till varför brukare inte upplever sig trygga i sitt boende. Resultatet speglar dock inte situationen på alla boendeenheter utan det finns boenden där alla brukare svarade att de känner sig trygga med personalen. Verksamhetsspecifika åtgärder genomförs för att alla brukare ska känna sig trygga med sin personal. Handlingsplaner och utbildning samt dialog gällande samsyn och åtgärder är viktiga instrument för att skapa trygghet inom verksamheterna.</p> <p>Under perioden har trygghet varit ett ledord inom verksamheterna. Fokus har varit på att säkra att covid-19-smitta inte kommer in i verksamheterna. Detta har skett genom kompetens hos medarbetare, samverkan med LSS-Hälsan och brukares nätverk samt genom information och kommunikation.</p> <p>Prognosen är baserad på resultat från 2019 års brukarundersökning. Årets brukarundersökning genomförs under hösten 2020.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhopparverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hängång från Barnahus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer			
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placeras på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	
Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>arbetsituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.</p>			
<p> Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst</p>	2020-01-01	2020-12-31	
<p> Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.</p>	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.1 I Bromma är människor självständiga och delaktiga och får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla som behöver socialtjänstens stöd ska erbjudas en rättssäker, likställd och evidensbaserad socialtjänst som möter det aktuella behovet av insatser. Det förebyggande arbetet ska bygga på kunskaps- och/eller evidensbaserade insatser. Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande inom alla verksamheter för att möta den enskildes behov oavsett kön. Alla personer som har kontakt med förvaltningen ska uppleva ett gott bemötande utan diskriminering.

Arbetet med att utveckla barnperspektivet ska fortsätta. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barn ska också ges inflytande och delaktighet i enlighet med barnkonventionen som från den 1 januari 2020 blir svensk lag. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets/den unges behov och intressen. När en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten ska insatser mellan vuxen- och barnhandläggning samordnas. I en sammanhållen socialtjänst ska enheterna ta ett gemensamt ansvar för att barn, unga, vuxna och äldre boende i Bromma får det stöd de behöver.

Det preventiva arbetet förstärks och som ett led i detta prioriteras samtal/allvarssamtal med barn och ungdomar och deras föräldrar. Om ett barn eller ungdom blir anmäld för ett brott ska socialtjänsten kalla till samtal inom 48 timmar. Om den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott ska socialtjänsten säkerställa att allvarssamtal hålls med den unge och dennes föräldrar tillsammans med polis inom 48 timmar. I och med polisens arbete för en snabb lagföring av unga som begått brott kommer socialtjänsten också in tidigare vilket möjliggör aktiva åtgärder. Arbetet med ett lokalt operativt samverkansforum med skolan och polisen har påbörjats. Socialtjänsten ska träffa skolan och kommunpolisen regelbundet för att upptäcka unga i riskzonen och därigenom kunna ge tidiga insatser. En viktig del i det förebyggande ungdomsarbetet är att minska användandet av och tillgången till alkohol, narkotika, dopingmedel och tobak.

Individ och familjeomsorgen arbetar för att barn och unga i Bromma ska växa upp under trygga förhållanden. Socialtjänstens samarbete med förskolan ska stärkas för att barn i riskzon ska identifieras snabbare. Fler familjer ska nås i ett tidigt skede och föräldrar som upplever svårigheter i föräldraskapet ska få stöd. Samverkan med skolan ska utvecklas bland annat för att bryta omfattande skolfrånvaro så att eleven återgår till en stabil skolsituation. En organisation för ett lokalt BUS (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd) i Bromma ska inrättas och SIP (samordnad individuell plan) ska utvecklas.

Vid planering av biståndsbedömda insatser ska alltid öppenvård i egen regi prövas och dokumenteras. Uppföljningen av beslutade insatser ska stärkas.

Barn och unga som bedömts ha skyddsbehov ska inte behöva vänta på placering.

Andel barn och unga som inte återaktualiseras inom en tolv månadersperiod ska fortsatt vara hög. Genom att fortsätta arbetet med barn och ungas delaktighet, ökad samverkan och bättre anpassade insatser kommer få barn och ungdomar att återaktualiseras.

Förskolebarn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans för sin utveckling ska få det genom att förskolan ska vara flexibel och anpassa miljö, arbetssätt och förhållningsätt i utbildningen efter både enskilda barn och barngruppens behov. Medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd ska breddas genom att ett långsiktigt arbete ska påbörjas med stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Fler kvinnor och män med missbruksproblematik ska fullfölja upprättad plan och uppleva att de fått vara delaktiga i sin utredning. Bedömningsinstrument ska användas och vid val av insats ska en sammanvägning av den enskildes kunskap, professionens kompetens och beprövad erfarenhet göras.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att höja kvaliteten för personer med funktionsnedsättning. Kollegial observation ska användas för kvalitetsutveckling inom LSS-verksamheter och socialpsykiatrins verksamheter. Insatser riktade till personer med funktionsnedsättning och till personer inom socialpsykiatrins målgrupp ska anpassas till den enskildes individuella behov. Insatserna ska utformas tillsammans med den enskilde och stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv. För att stödja personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatrins målgrupp till egen försörjning behövs mer arbetslivsinriktade insatser som möter målgruppernas behov. I planeringen inom förvaltningens olika verksamheter beaktas att alla människor på lika villkor ska ha möjlighet till delaktighet och deltagande i samhällslivet.

Användandet av digitalisering och välfärdsteknik ska utvecklas inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. För att öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning som ansöker om bistånd ska kommunikationshjälpmedel vid behov användas i utredningsarbetet.

Brukare och personal inom förvaltningens verksamheter ska vara trygga - hot och våld ska förebyggas. Om brukare eller personal har utsatts för hot och våld ska det säkerställas att den

utsatte får tillräckligt med stöd. Alla incidenter som berör personal ska registreras i stadens incidentrapporteringsystem (IA).

Arbetet kring hemlöshet ska utvecklas och utgå från stadens hemlöshetsprogram. Gruppen hemlösa personer finns inom socialtjänstens samtliga verksamhetsområden. För att motverka hemlöshet arbetas det målinriktat med olika typer av insatser för att kunna möta olika behov av stöd. En kartläggning över insatser har genomförts som ett led i att utveckla hemlöshetsarbetet. Förvaltningen ska utveckla det vräkningsförebyggande arbetet tillsammans med andra aktörer, exempelvis med bostadsbolagen. Förvaltningen samarbetar med SHIS Bostäder för att möta behoven hos barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden. Inga vräkningar som berör barn ska genomföras. Insatsen Bostad först vänder sig till långvarigt hemlösa män och kvinnor med psykisk ohälsa och missbruk och någon form av stödbehov. Insatsen tillhandahålls av socialförvaltningen med målet att hitta en långsiktig boendelösning för brukaren.

Förvaltningens verksamheter ska säkerställa att arbetet sker i enlighet med rådande lagar, förordningar och riktlinjer genom bland annat aktuella ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

All handläggning är rättssäker, likställd och av hög kvalitet
Andelen ungdomar som använder alkohol, narkotika och tobak minskar jämfört med senaste mätning (2018).
Alla barn ska ges inflytande och delaktighet i enlighet med barnkonventionens intentioner
Alla barn och unga som bedöms ha skyddsbehov får placering utan väntetid.
Alla våldsutsatta och våldsutövare erbjuds stöd.
Inga vräkningar som berör barn ska genomföras
Fler utbildade kvalitetsobservatörer inom förvaltningens LSS-verksamheter och verksamheter inom socialpsykiatri.
Vid planering av biståndsbeslutade insatser prövas alltid öppenvård i egen regi
Fler klarar mer på egen hand
Alla personer som tagit del av insatser och stöd har varit delaktiga i planeringen
Alla som har haft kontakt med förvaltningen upplever ett gott bemötande utan diskriminering
Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetssätt ska utvecklas som leder till att fler personer med insatsen daglig verksamhet (LSS) kommer vidare mot arbete på den öppna arbetsmarknaden	2020-01-01	2020-12-31	
 För att skapa förutsättningar för delaktighet ska information och kommunikation anpassas och göras tillgänglig för individen	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att utveckla ett lokalt operativt samverkansforum tillsammans med skolan och polisen för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
 Kvalitetsutveckling genom kollegial observation inom LSS-verksamheter och socialpsykiatrins verksamheter	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet har pausats på grund av covid-19-pandemin.			
 Organisation för ett lokalt BUS i Bromma ska utvecklas	2020-01-01	2020-12-31	
 Samarbetet mellan socialtjänsten, förskolan och skolan ska utvecklas	2020-01-01	2020-12-31	
 Ta fram en lokal strategi för föräldraskapsstöd och vad som ska erbjudas boende i Bromma i samarbete med avdelning förskola, socialtjänst och fritid och administration	2020-01-01	2020-12-31	
 Vid planering av biståndsbedömda insatser ska alltid öppenvård i egen regi prövas och dokumenteras.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.2. I Bromma uppnår placerade barn kunskapsmålen i skolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Forskning visar att placerade barn och ungdomar har sämre fysisk och psykisk hälsa än genomsnittet. Många underpresterar dessutom i skolan trots normal begåvning. Samtidigt är en lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för barn och ungdomars utveckling. Därför är det viktigt att ha arbetssätt för att stärka placerade barn och ungdomars skolgång och rätt till utbildning.

Det är angeläget att samverka mellan socialtjänsten, skolan och hälso- och sjukvården fungerar bra. Socialtjänsten ska arbeta aktivt för att placerade barn och ungdomar ska få de undersökningar, insatser och behandlingar som de behöver i skolan och i hälso- och sjukvården. Men det är utbildningsnämndens och hälso- och sjukvårdens ansvar att tillhandahålla utbildning respektive hälso- och sjukvård.

Familjevårdsverksamheten ska fortsätta att arbeta med Skolfam som är en arbetsmodell som syftar till att höja familjehemsplacerade barn och ungdomars skolresultat. Övriga placerade barn och ungdomars skolgång ska stärkas genom att socialtjänsten arbetar aktivt för att barnen får de insatser de behöver i skolan. SAMS-modellen (samverkan för obruten skolgång) ska fortsätta att utvecklas.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Barn och ungdomar som är placerade får godkänt i kärnämnen
Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för 11 av 17 indikatorer kommer att uppnås helt, årsmålen för fem indikatorer bedöms uppnås delvis och årsmålet för en indikator kommer inte att uppnås. Förvaltningen bedömer att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas och att KF:s aktiviteter genomförs under året.

Rättssäker, likställd handläggning av hög kvalitet

Enheten för biståndshandläggning arbetar fortlöpande med utveckling av arbetssätten för att säkerställa en rättssäker och likställd biståndshandläggning. Ärendedragningar sker med återkommande dialog om skälig levnadsnivå, om behovet kan tillgodoses på annat sätt och den enskildes individuella behov. Särskild hänsyn tas till ålder, oro och ensamhet. Detta forum har medfört utveckling för handläggarna och gett en helhetssyn över insatsernas beviljande. Under perioden har åtta domslut inkommit från Förvaltningsrätten där besluten gått förvaltningen emot. Domarna har analyserats och resultatet används vid bedömningar i liknande ärenden. Analysen visar att förvaltningsdomstolen i sina domar tar stor hänsyn till hög ålder samt att det även med hög ålder förväntas en försämring av hälsotillståndet. Stor vikt läggs även vid bifogade läkarutlåtanden.

På grund av oro för att smittas av covid -19 har många äldre pausat olika former av insatser. Detta har i flera fall inneburit att anhöriga fått ett utökat ansvar. Biståndshandläggarna har regelbundet per telefon följt upp de äldres och deras anhörigas hemsituation. Under perioden har ett ökat antal ansökningar avseende inköp inkommit, dessa har handlagts skyndsamt. Enheten har med anledning av pandemin anpassat sina arbetssätt för att skydda äldre från smittspridning. Utredningar och uppföljningar sker via telefon och hembesök genomförs endast i undantagsfall. En konsekvens av detta arbetssätt är att handläggarna behöver ta flera kontakter än tidigare för att få en helhetsbild av behovet för att kunna fatta rättssäkra beslut.

Jämställdhetsperspektivet beaktas vid ärendedragning. Samtliga biståndshandläggare har genomgått utbildning i HBTQ-frågor och kunskaperna används vid handläggning av ärenden.

Förebyggande och uppsökande verksamhet

För att motverka social isolering och ofrivillig ensamhet hos äldre ska aktivitetscentra och lokala mötesplatser fortsätta att utvecklas i samarbete med besökarna och civilsamhället.

Denna utveckling har fått stanna upp då aktivitetscentra och övriga öppna mötesplatser temporärt har stängts ner sedan mitten av mars på grund av covid-19-pandemin.

Verksamheternas aktiviteter är mycket uppskattade och har enligt tidigare enkätundersökning

en positiv effekt på besökarnas hälsa. Stängningen av verksamheterna kan på sikt befaras ge en negativ påverkan på hälsan hos besökarna som upplever en ökad isolering och ensamhet.

Fram till mitten av mars var verksamheten i gång som tidigare med olika utbud av kulturella och fysiska aktiviteter. Under perioden fram till stängningen av aktivitetscentren kan det konstateras en ökning av antalet besök på Tranebergs aktivitetscenter jämfört med samma period förra året. Även Friskvårdscentrum har haft en ökning av antalet besök. Från och med juni har verksamheterna åter öppnat upp i mindre omfattning med utomhusaktiviteter.

Aktiviteterna fokuserar på social samvaro och fysisk aktivitet. Ett maxantal deltagare tillämpas och föransökan krävs. I den öppna verksamheten har 33 deltagare intervjuats under en vecka, utifrån fastställda frågor, om sin upplevelse av stängningen. Resultatet av enkäten visar att 85 procent av de intervjuade upplevde att de uteblivna aktiviteterna påverkade deras livssituation negativt. Att aktiviteterna efter öppnandet varit förlagda utomhus har medfört att fler äldre har upptäckt dem och kunnat delta.

Antal personer som har anlitat fixartjänsten har varit ungefär det samma som tidigare år. Även fixaren har haft restriktioner att inte besöka de äldre i sina hem. Under senare delen av perioden har fixaren börjat återgå till ordinarie arbetsuppgifter.

Ett samarbete har påbörjats mellan enheten för biståndshandläggning och Förebyggande enheten. Bland annat har gemensamma informationsinsatser genomförts.

Biståndshandläggarna har gett information till de äldre och deras anhöriga om vilka insatser som kan erbjudas från kommunen och andra aktörer. Bland annat har information lämnats om de olika sociala mötesplatser som finns i stadsdelen. Besök på mötesplatserna för att nå de personer som idag inte har några insatser från kommunen planeras att genomföras senare under året.

Anhörigstöd

Biståndshandläggarna har arbetat med att utveckla en god kommunikation med anhöriga samt ge relevant information. Anhörigperspektivet har beaktats i det dagliga utredningsarbetet och man har tidigt försökt motivera till stöd och avlastning. Anhörigstödet anpassas individuellt i mötet med den närstående. Samarbete med anhörigkonsulenten pågår och planering sker för fortsatt samarbete under året.

Anhörig- och äldre konsulenten har arbetat med bland annat föreläsningar för anhöriga, enskilda samtal och anhörigcirkel. Informationsinsatser genomfördes i början av året liksom förflyttningssinformation för anhöriga som vårdar närstående i syfte att upprätthålla fysisk hälsa. Flera planerade informations- och utbildningsinsatser samt andra aktiviteter för anhöriga har fått ställas in. I och med stängningen av öppna mötesplatser och aktivitetscentra har anhörigkonsulentens arbete och kontakter nu skett genom digitala möten och via telefon. Situationen medför också att det krävs ett annat stöd än tidigare. Under perioden har 216 stödjande samtal med anhöriga genomförts, vilket är en ökning med 100 procent sedan 2019. Detta kan tolkas som ett ökat behov av samtalsstöd kopplat till covid -19.

I samarbete med Västerorts anhörigkonsulenter skickas ett månadsbrev ut med information om aktiviteter och stöd för anhöriga.

Mat och måltider

På vård- och omsorgsboendena har arbete lagts på att utveckla mat- och måltidssituationen.

Boendets egna kvalitetsobservatörer inledde i början av året ett arbete med att se över alla måltider som serverades under dagen och observera måltidssituationerna. Med anledning av att verksamheterna varit tvungna att fokusera på att bland annat introducera ett flertal nya vikarier har detta arbete pausats. Arbetet kommer att återupptas så snart arbetssituationen medger detta.

Vid aktivitetscentra och lokala mötesplatser ska möjlighet ges till gemensamma måltider, social gemenskap och fysisk träning. Medel har beviljats för projektet Matlyftet som syftar till att utveckla former för att lyfta måltidsupplevelsen, motverka ofrivillig ensamhet och sprida goda exempel. Projektet och övriga aktiviteter har tillfälligt ställts in då aktivitetscentren tvingats stänga sina verksamheter på grund av pandemin.

Välfärdsteknik

Arbetet med välfärdsteknik ska utvecklas och intensifieras för att förbättra omsorgen och öka tryggheten för den enskilde. Bland annat ska detta tas upp vid informationsmöten med äldre i olika forum. På grund av pandemin har inga informationsmöten eller temamånader kunnat genomföras. En upphandling där Bromma ingår och som ska ge äldre möjlighet att beställa matvaror digitalt, självständigt eller med hjälp av hemtjänst, är avslutad. Samarbete med extern aktör startar under september.

Förvaltningen följer även de pilotprojekt som pågår med smarta lås och trygghetskameror nattetid och ser fram emot att denna teknik kan börja användas. Tekniken kommer att påverka biståndshandläggarnas bedömningar och beslut om insatser.

Digital teknik nyttjas för att underlätta det dagliga arbetet. För att möta det stora behovet av vikarier på grund av ökad sjukfrånvaro har en mängd anställningsintervjuer genomförts digitalt. Då flera medarbetare arbetar på distans hålls även de flesta möten via Skype.

På vård- och omsorgsboende har personalen hjälpt de boende att hålla kontakt med anhöriga genom digitala verktyg.

Delaktighet

Under hösten 2019 upprättades en handlingsplan utifrån en revisorsrapport om arbetet med kontinuitet. Enligt handlingsplanen skulle kontrollen av att genomförandeplaner inkom förstärkas samt ökad granskning av att innehållet överensstämmer med beställningen. Fram till mars har arbetet enligt handlingsplanen fungerat bra och en ökning av antalet genomförandeplaner kunde ses. Även innehållsmässigt sågs en förbättring. Från mars har hemtjänstutförarna ställts inför stora utmaningar i och med pandemin varför enheten för biståndshandläggning valt att inte kontakta och påminna i samma utsträckning.

För att uppnå årsmålet på indikatorn "Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs" arbetar hemtjänsten med ramtid utifrån biståndshandläggarnas beställning av hemtjänstinsatser. En genomförandeplan upprättas som beskriver hur insatserna praktiskt ska genomföras och utgår från den enskildes önskemål och förutsättningar. Äldre ska utifrån dagsaktuellt behov och önskemål kunna påverka innehåll och utförande av beviljade insatser. Även på vård- och omsorgsboenden upprättas genomförandeplan utifrån beställning och följs sedan upp kontinuerligt. Som en del i arbetet med kvalitetsutveckling har samtliga enheter inom äldreomsorgen påbörjat egenkontroll av antal aktuella genomförandeplaner samt innehållet i dessa. Enheterna arbetar även med att förtydliga kontaktpersonens uppdrag med syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas. Kontaktpersonen ska ha ett

övergripande ansvar för insatsernas utförande. Under perioden har en inspektion av beställarenhetens arbete med äldres delaktighet och inflytande genomförts av äldreförvaltningen. Inspektionen visar att enheten till största del följer anvisningarna för ramtid men att behov finns av att arbeta vidare med såväl ramtid som beställningar och utredningar.

Kontinuitet i hemtjänsten

Årsmålet för indikatorn om personalkontinuitet i hemtjänsten prognostiseras att inte uppnås. Med anledning av pandemin har sjukfrånvaron ökat i alla verksamheter och flera nya vikarier har anställts. Enheterna arbetar trots detta även fortsättningsvis med att optimera dagsplaneringen och minimera antalet vikarier hos den enskilde. För de personer som på grund av covid-19 haft hjälp av äldreomsorgens förstärkningsteam har kontinuiteten varit god då ett mycket begränsat antal personal besökt den äldre. Ett nytt schema- och bemanningssystem skulle under perioden ha testats på en av hemtjänstenheterna, men är nu uppskjutet till hösten. När systemet är infört kommer enheterna att ha bättre verktyg för att hantera och effektivisera schemaläggning och dagsplanering. De kontinuitetsmätningar som enheterna skulle genomfört som egenkontroll varje månad har under perioden endast genomförts vid något enstaka tillfälle.

Kommunikation och information

Biståndshandläggarna arbetar i sina kontakter med äldre med förebyggande information om det stöd som finns inom kommunens äldreomsorg och vilka insatser samhället i övrigt kan tillgodose på annat sätt. Arbetet med de förebyggande och hälsofrämjande insatserna ska stärkas genom ökad samverkan med andra yrkesprofessioner som till exempel arbetsterapeuter, fysioterapeuter eller dietist. Öppna mötesplatser och aktivitetscentra kommer i ökad utsträckning att nyttjas i arbetet med uppsökande verksamhet.

Kommunikation och information till den äldre och dennes anhöriga sker på olika sätt, såsom informationsbrev, Instagramkonto, anhörigräffar, brukarråd och digitala informationstavlor. Under större delen av perioden har veckobrev skickats ut. Veckobreven har innehållit information om frågor som anhöriga undrat över gällande till exempel hur man arbetar och tillgången till skyddsutrustning. Genom bland annat bilder har det också förmedlats att det har pågått ordinarie verksamhet trots rådande situation.

På vård- och omsorgsboenden har inflytningssamtal genomförts där man frågar de anhöriga hur de vill att kontakten ska ske. Alla äldreomsorgens verksamheter har skriftligt informationsmaterial som delas ut. Hur äldreomsorgen informerar om service, kvalitet, arbetssätt med mera kommer att vara ett fokusområde under 2020.

Nöjd och trygg

Under perioden har enheten för biståndshandläggning utökat sin tillgänglighet och fokuserat på att informera, skapa trygghet och minska oro hos de äldre och deras anhöriga. Vid varje kontakt har biståndshandläggaren frågat hur den enskilde klarar sig i hemmet och hur det fungerar med inköp och mathållning.

Enheten för biståndshandläggning har ansökt om medel för att fortsätta att utveckla arbetet med personer med demenssjukdom. Planering pågår även för att enheten under hösten 2020 ska genomföra en Silviacertifiering.

För att öka de äldres möjlighet till valfrihet, påverkan och delaktighet skrivs alla beställningar om hemtjänstinsatser enligt ramtid. Arbetssättet innebär en möjlighet för de äldre och personalen att tillsammans anpassa insatserna efter dagsaktuella behov och önskemål. Biståndshandläggarna använder ramtid aktivt vid ärendedragningar och i det löpande arbetet och arbetssättet utvecklas kontinuerligt, många gånger i dialog med utförarna. Behov finns av att beställare och utförare får en samsyn kring innebörden av ramtid.

Individuppföljningar med stadsgemensamma frågor rörande kvalitet har ställts till den äldre i samband med nyprövning av biståndsbeslut. Syftet är att använda resultatet för kvalitetssäkring av biståndet och som en del av verksamhetsuppföljningen av utförare av hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Individuppföljningarna intensifierades under början av året. Under perioden januari till mitten av augusti har totalt 136 individuppföljningar genomförts inom hemtjänst. I och med pandemin har individuppföljningarna under senare delen av perioden skett per telefon då hembesök inte kunnat göras. Av resultatet framgår att majoriteten av de tillfrågade ger positiva svar på de flesta frågorna, men de är något mindre nöjda med personalkontinuiteten. Individuppföljning på vård- och omsorgsboenden har endast kunnat genomföras i mycket låg omfattning då besöksförbud råder.

Utvecklingsarbetet utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård har fortsatt. För att minska de utskrivningsklara äldres dagar inom slutenvård samt säkerställa en trygg och säker hemgång har Tryggt mottagande i hemmet fortsatt sin verksamhet som tidigare under de första månaderna av året. Totalt har 27 ärenden fått insatsen varav 4 män och 23 kvinnor. Därefter har personalen inom Tryggt mottagande utgjort grundstommen i det förstärkningsteam som byggts upp för att möta det förväntade behovet av vård i hemmet av äldre som smittats med covid-19. Under slutet av perioden har behovet av kohortvård minskat och förstärkningsteamet har delvis återgått till den ursprungliga funktionen för Tryggt mottagande.

Biståndshandläggarnas arbete med sårbara grupper, såsom äldre som lever i hemlöshet eller besväras av psykisk ohälsa och missbruk, utvecklas genom ökad samverkan och samhandling med andra enheter. En rutin är implementerad för samverkan.

För att uppnå årsmålet på indikatorerna för nöjda respektive trygga äldre har tydlig kvalitetsinformation inom områdena utevistelse samt miljö och hållbarhet arbetats fram. Även för aktiviteter kommer kvalitetsinformation att tas fram.

För att höja kvaliteten inom äldreomsorgen var under perioden flera utbildningsinsatser inplanerade. Flera av dessa har fått skjutas upp, bland annat Silviacertifiering och utbildning om äldres psykiska ohälsa. Målsättningen är att utbildningarna kan planeras in senare under året. All personal som kommer i kontakt med demenssjuka eller deras anhöriga ska genomgå webbutbildningen Demens ABC vilket även är en del av introduktionen vid nyanställning. Demensteam finns och utveckling av demensvården fortgår.

Ytterligare ett fokusområde under 2020 är förbättrad patientsäkerhet. Under perioden har patientsäkerhetsarbetet varit kopplat till covid-19. I syfte att förhindra smittspridning har fokus legat på att säkra personalens kunskaper om och efterlevnad av basala hygienrutiner och användning av skyddsmaterial. Enheterna kommer under året att arbeta vidare med ledningssystem, kvalitetsregister och analyser av resultat i syfte att nå en ökad patientsäkerhet.

Periodens resultat

Under årets första månader påbörjades arbetet enligt verksamhetsplan för 2020. Förutsättningarna förändrades då pandemin bröt ut vilket medfört att mycket av det som påbörjats har fått skjutas upp då andra akuta arbetsuppgifter behövt prioriteras. Samtliga enheter har påbörjat en strukturerad egenkontroll av HSL- och SoL-dokumentation men den planerade avstämningen i april har fått skjutas fram. Andel medarbetare som fullföljt utbildningen Demens ABC är hög både för ordinarie personal och vikarier. På grund av ett stort antal nyanställda har utbildning i basala hygienrutiner prioriterats de senaste månaderna. Frekvensen av informationsbrev till anhöriga var under en tid utökad från månadsbrev till veckobrev. Uppgiften om andel äldre som upplever att det är ungefär samma personer som utför hjälpen inom hemtjänst i egen regi tas fram från individuppföljningens resultat. Resultatet visar att drygt 76 procent av de tillfrågade är nöjda med kontinuiteten.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Jämställdhet

Resultaten från brukarundersökningarna, den individuella kvalitetsuppföljningen och eventuella andra undersökningar kommer att analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv och skillnader mellan kvinnor och män ska synliggöras. Jämställdhetsperspektivet integreras bland annat vid ärendedragning, för att möta varje enskild persons behov oavsett kön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				68 %		68 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				57 %		57 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				85 %		86 %	86 %	2020
Analys Periodens utfall baseras på resultatet från brukarundersökningen 2019. Resultatet för 2020 presenteras i oktober. Under perioden har ett antal individuppföljningar genomförts. Resultatet visar att äldres upplevelse av att de kan påverka hur hjälpen utförs är ett fortsatt utvecklingsområde. Då underlaget är litet bör resultatet tolkas med försiktighet. Som en del i arbetet med kvalitetsutveckling har hemtjänsten påbörjat egenkontroll av antal aktuella genomförandeplaner samt innehållet i dessa. Enheterna arbetar även med att förtydliga kontaktpersonens uppdrag i syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				72 %		77 %	77 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Periodens utfall baseras på resultatet från brukarundersökningen 2019. Resultatet för 2020 presenteras i oktober. Det saknas resultat från individuppföljningen för personer boende på vård- och omsorgsboende. Endast ett mindre antal uppföljningar hann göras innan besöksförbud utfärdades på vård- och omsorgsboenden på grund av pandemin.								
Som en del i arbetet med kvalitetsutveckling har vård- och omsorgsboendena påbörjat egenkontroll av antal aktuella genomförandeplaner samt innehåll i dessa. Enheterna arbetar även med att förtydliga kontaktpersonens uppdrag i syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas. Arbetet under perioden har påverkats av pågående pandemi.								
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				81 %		81 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				83 %		85 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Periodens utfall baseras på resultatet från brukarundersökningen 2019. Resultatet för 2020 presenteras i oktober. Ett fokusområde under året är att förbättra patientsäkerheten. Under perioden har detta arbete kopplats till covid-19-pandemin. Rådande besöksförbud inomhus och förändrat aktivitetsutbud påverkar de boendes vardag vilket även kan påverka känslan av trygghet.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	95 %	94 %	96 %	98 %		92 %	92 %	2020
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				84 %		85 %	85 %	2020
Analys								
Periodens utfall baseras på resultatet från brukarundersökningen 2019. Resultatet för 2020 presenteras i oktober. Med anledning av covid-19-pandemin har sjukfrånvaron ökat och flera nya vikarier anställts, vilket kan öka antalet personer som en hemtjänsttagare möter. De personer som vårdats på sjukhus på grund av covid-19 får hjälp av förstärkningsteamet vid utskrivning, vilket även det kan öka antalet personer som utför hemtjänstinsatserna. Samtidigt kan ett specialiserat team skapa en större nöjdhet. Rådande restriktioner med anledning av pandemin kan orsaka social isolering och påverka känslan av nöjdhet. Även stängningen av sociala mötesplatser och aktivitetscentra kan påverka innehåll i vardagen.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				79 %		82 %	82 %	2020
Analys								
Periodens utfall baseras på resultat från 2019. Resultatet för 2020 presenteras i oktober. Tydlig kvalitetsinformation har tagits fram inom områdena utevistelser samt miljö och hållbarhet. Även för aktiviteter kommer kvalitetsinformation tas fram. Med anledning av covid-19-pandemin har sjukfrånvaron ökat och flera nya vikarier anställts, vilket kan öka antalet personer som en boende möter. Rådande besöksförbud inomhus och förändrat aktivitetsutbud påverkar de boendes vardag, vilket även kan påverka känslan av nöjdhet. Under sommaren har besök kunnat genomföras utomhus, vilket varit mycket uppskattat av både boende och anhöriga.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,8		10	Max 10 personer	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
<p>Periodens utfall baseras på resultat från 2019. Årets resultat tas fram av SLK under hösten. Resultatet från de individuppföljningar som genomförts under perioden visar att 76 procent av de tillfrågade upplever att det är ungefär samma personer som utför hjälpen.</p> <p>Med anledning av covid-19-pandemin har sjukfrånvaron i alla verksamheter ökat och flera nya vikarier anställts, vilket kan öka antalet personer som en hemtjänsttagare möter. Enheterna arbetar trots detta även fortsättningsvis med att optimera dagsplaneringen och minimera antalet vikarier hos den enskilde. Ett nytt schemalägningsprogram kommer under hösten att införas på förvaltningens hemtjänstenheter i egen regi. Därmed får enheterna bättre verktyg för att hantera och effektivisera schemaläggning och dagsplanering.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldregruppen och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.1. I Bromma har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla äldre i behov av stöd ska erbjudas en rättssäker och likställd handläggning och behandlas och bemötas likvärdigt och respektfullt. Den enskildes behov ska tillgodoses och särskild hänsyn tas till ålder, oro och ensamhet.

Biståndshandläggarna ska arbeta med förebyggande information om det stöd som finns inom kommunens äldreomsorg och vilka insatser samhället i övrigt kan tillgodose på annat sätt. Arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna ska stärkas genom ökad samverkan med andra aktörer.

Digitalisering och välfärdsteknik ska vara ett hjälpmedel och utvecklas för att effektivisera och förbättra omsorgen och öka trygghet och valfrihet för de äldre. Medarbetarnas digitala

kompetens ska stärkas. I samverkan med Äldreförvaltningen och andra stadsdelar ska arbetet med välfärdsteknik som digitala inköp, smarta lås och digital nattillsyn utvecklas och intensifieras.

Antalet deltagare i de olika aktiviteterna på förvaltningens aktivitetscentra och öppna träffpunkter ökar. Arbetet med att utveckla verksamheten i samarbete med besökarna och civilsamhället ska fortsätta. För att bryta social isolering och ensamhet ska det finnas mötesplatser och träffpunkter i stadsdelen som är öppna även vid storhelger och på sommaren. Information om vilka aktiviteter som finns ska förbättras för att nå fler besökare. Möjlighet ska ges till gemensamma måltider, social gemenskap och fysisk träning.

Andel äldre som är nöjda och trygga med äldreomsorgens insatser samt upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ska öka. För att ytterligare förbättra resultaten kommer arbete med att utveckla äldreomsorgen ske på olika sätt. Språkkompetensen hos medarbetare ska höjas för att öka förståelse och kvalitet i arbetet med de äldre. Hemtjänsten och demensteamerna fortsätter att utvecklas för att bättre tillgodose de äldres behov. Arbetet med ramtid ska fortsätta utvecklas för att de äldre utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen och utifrån dagsaktuellt behov och önskemål påverka innehåll och utförande av beviljade insatser. Arbetet med att utveckla mat och måltider fortgår. Maten ska ha ett bra näringsinnehåll, vara aptitlig och i allt större grad ekologisk. De äldre ska kunna påverka vad som serveras. Matlyftet i syfte att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet ska fortsätta. För att öka kvaliteten i verksamheterna och för att de äldre ska uppleva ett gott bemötande ska ett aktivt och systematiskt arbete med värdegrunden bedrivas.

För att tillhandahålla en individcentrerad och sammanhållen vård- och omsorg av hög kvalitet ska samarbetet med Region Stockholm fortgå. Det pågående utvecklingsarbetet utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård ska fortsätta. Tryggt mottagande i hemmet fortsätter sin verksamhet i syfte att säkerställa en trygg och säker hemgång från slutenvården. Verksamheten ska utvecklas i samverkan med övriga stadsdelar i Västerort. För att värna om de äldres valfrihet ska internt och externt informationsmaterial finnas och vara aktuellt. För att nå ökad tydlighet och rätt förväntningar ska information och kommunikation till brukare och anhöriga om service, kvalitet och arbetssätt utvecklas. Nationella minoriteters rättigheter ska tillvaratas. Möjlighet till muntlig och skriftlig information samt aktiviteter på sitt eget språk ska erbjudas.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med verksamheterna och att lämna klagomål och synpunkter.

Äldreomsorgens verksamheter ska kännetecknas av god medarbetarkontinuitet för en ökad nöjdhet och för att ge de äldre möjlighet till ett ökat inflytande. Arbetet med att förbättra kontinuiteten behöver intensifieras då resultatet inom hemtjänsten inte uppnått kommunfullmäktiges mål de senaste åren. För att förbättra kontinuiteten utvecklas kontaktmannaskapet och arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortgår. Schemalägnings- och vikariehanteringssystem ses över.

Alla enheter som arbetar med äldre som har en demenssjukdom är Silviacertifierade och ett antal Silviasystrar och Silviasjuksköterskor är utbildade. Demensteam finns och utveckling av

demensvården fortgår. Teamarbete och reflektionstid ger möjlighet att omsätta erhållna kunskaper i praktiken. Alla medarbetare som kommer i kontakt med demenssjuka och deras anhöriga ska genomgå Demens ABC. Biståndshandläggarna ska kompetensutvecklas inom demensområdet.

För att möjliggöra en vardag med hög livskvalitet ska daglig utevistelse och sociala aktiviteter erbjudas på vård- och omsorgsboende. Ungdomsbesöken i verksamheterna ska utvecklas.

Dialog och stöd till anhöriga behöver vidareutvecklas och vara förebyggande, flexibelt och av god kvalitet.

Den individuella kvalitetsuppföljningen ska intensifieras. Resultatet ska användas för kvalitetssäkring av biståndet och som en del av verksamhetsuppföljningen av utförare av hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Alla verksamheter ska arbeta strukturerat med egenkontroll.

Patientsäkerhetsarbete och hälso- och sjukvårdsarbete ska bedrivas på ett säkert sätt.

En omorganisation är planerad inom äldreomsorgen. Brommagårdens vård- och omsorgsboende och Sörklippans vård- och omsorgsboende kommer att bilda en enhet med en gemensam enhetschef. Enheten för förebyggande verksamhet kommer att utgöra ett eget ansvarsområde och ledas av en enhetschef.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 2 Ingen hunger
- 3 Hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Biståndshandläggningen är rättssäker, likställd och av hög kvalitet.

Andelen äldre som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs ökar.

Andelen äldre som är nöjda och trygga med äldreomsorgens olika insatser ökar.

De äldre upplever att måltidssituation är god.

Hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter färre antal personer under en 14-dagarsperiod.

De sociala mötesplatserna erbjuder aktiviteter som främjar gemenskap för att minska isolering och ensamhet, särskilt för de äldre som inte omfattas av biståndsbedömd verksamhet.

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel biståndsbeslut som i förvaltningsdomstol gått förvaltningen emot där analys har genomförts	100	100 %	100 %		100	100 %		Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter inom vård- och omsorgsboende i egen regi som har en strukturerad egenkontroll av HSL-dokumentation					100 %	100 %		Tertial 2 2020
Analys Inget utfall kan redovisas för perioden. Den planerade avstämningen har skjutits fram på grund av andra prioriterade arbetsuppgifter.								
 Andel enheter inom äldreomsorg i egen regi som har en strukturerad egenkontroll av SOL-dokumentation					80 %	80 %		Tertial 2 2020
Analys Inget utfall kan redovisas för perioden. Den planerade avstämningen har skjutits fram på grund av andra prioriterade arbetsuppgifter.								
  Andel medarbetare inom hemtjänst i egen regi som genomfört webbutbildningen Demens ABC					70 %	70 %		Tertial 2 2020
Analys Könsuppdelad statistik saknas.								
  Andel medarbetare på vård- och omsorgsboende i egen regi som genomfört webbutbildningen Demens ABC					70 %	70 %		Tertial 2 2020
Analys Könsuppdelad statistik saknas.								
 Andel vård- och omsorgsboenden i egen regi som regelbundet skickar ut digitala informationsbrev till anhöriga	100 %				100 %	100 %		Tertial 2 2020
  Andel äldre som upplever att det oftast eller alltid är ungefär samma personer som utför hjälpen inom hemtjänst i egen regi.	76 %				70 %	70 %		Tertial 2 2020
Analys Utfallet hämtas från individuppföljningen. Resultatet kan inte redovisas könsuppdelat på grund av att individuppföljningen inte redovisar utfallet för män respektive kvinnor på stadsdelsnivå.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med Matlyftet i syfte att motverka undernäring och ofrivillig ensamhet	2020-01-01	2020-12-31	
 Fortsätta pågående utvecklingsarbete utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Riskbedömningar för fall, nutrition och trycksår ska registreras i Senior Alert.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Utveckla och intensifiera arbetet med välfärdsteknik i samarbete med Äldreförvaltningen	2019-01-01	2020-12-31	
▶	Vidareutveckla anhörigstödet genom implementering av Demenslotsen	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året.

Bedömningen grundas på att samtliga fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.1**, *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Förvaltningen arbetar för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Företagandet och företagsklimatet främjas bland annat genom en samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att verka för ett bra företagsklimat i en miljö som är trygg och säker för både kvinnor och män.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.2**, *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

I Bromma ska människor oavsett funktionsförmåga bo i en bra välfungerande boendemiljö med närhet till förskolor, grönområden och service. Förvaltningen är en aktiv part i stadsutvecklingen och arbetar för ett hållbart stadsdelsområde.

Under 2020-2021 öppnas en ny servicebostad med tio lägenheter inom kvarteret Baltic i Mariehäll.

Förskolelokaler i Bromma planeras utifrån befolkningsprognoser och målet är att förskolor ska finnas i nära anslutning till där barnen bor. En ny förskola har enligt plan öppnats i Mariehäll. Trots att tidigare prognoser visat att det kommer vara fortsatt brist på förskoleplatser i området, har förskolan inte kunnat öppna alla sex avdelningar.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för ett hållbart stadsdelsområde som både är jämställt och jämlikt.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.3**, *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

För att minska förvaltningens klimatpåverkan sker allt fler transporter inom förvaltningens verksamheter med elcyklar, elbilar och kommunala färdmedel.

För att säkerställa framkomlighet och säkerhet på de gång- och cykelvägar som förvaltningen ansvarar för (parkmark) genomförs kontroller i olika former.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom effektiva transporter med minsta möjliga klimatutsläpp. Genom kontinuerliga tillgänglighetsförbättringar på parkmark och genom att gång- och cykelbanor är framkomliga och trafiksäkra verkar förvaltningen även för ökad jämställdhet och jämlikhet.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.4**, *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Tillgången till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö har stor betydelse för människors livskvalitet oavsett ålder. Förskolebarnen erbjuds kultur och rörelse inom förskolans verksamhet. Verksamheten har till stor del bedrivits utomhus under våren och sommaren. Skolbarn och ungdomar har möjlighet att delta i förvaltningens fritidsverksamhet. Under sommaren har ett brett sommarlovsprogram erbjudits med ett stort deltagande.

Äldre erbjuds både kultur och andra aktiviteter inom äldreomsorgens verksamheter. På grund av pandemin har en stor del av de planerade aktiviteterna inom verksamheterna ställts in under våren och sommaren. Alternativa aktiviteter har genomförts i former anpassade till folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma har tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö. Det finns ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.5**, *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö bedöms*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Förvaltningens verksamheter arbetar för en hållbar miljö. De ekologiska inköpen ökar succesivt, matsvinnet minskar och matavfall insamlas. Energibesparande åtgärder fortsätter genomföras och den biologiska mångfalden värnas genom en rad naturvårdande åtgärder.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma vistas i en hälsosam och hållbar miljö både inne och ute. I arbetet för att bidra till en hållbar stad med god livsmiljö finns ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv med i det dagliga arbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året.

Bedömningen grundar sig på att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas.

Ett gott företagsklimat

Förvaltningen arbetar för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Företagandet och företagsklimatet främjas bland annat genom en samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor. Arbetet bedrivs genom att företagare i Bromma bjuds in till informationsträffar och dialog på temat säkerhet och trygghet. En första informationsträff genomfördes i mars där bland annat förvaltningens trygghetsarbete redovisades. Höstens planerade dialog på temat "trygghet" skjuts på framtiden på grund av situationen med pandemin.

Bromma har årligen haft en hög andel nystartade företag och näringslivet är diversifierat med en stor branschbredd. Det en företagsstruktur baserad på många små företag. Möjligheter till företagsetableringar vid ny exploatering är ofta en aktuell fråga inför förvaltningens samverkansmöten med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Det pågår ett arbete tillsammans med företagarföreningen i avsikt att upprätthålla och gemensamt utveckla formen för en god samverkan. Förvaltningen bjuds in till både styrelsemöten och medlemsmöten för möjlighet att ge information och för att inhämta synpunkter från föreningens medlemmar. Pandemin och konsekvenserna av den har påverkat styrelsearbetet under perioden

Konsekvenser för företagen av pandemin

Enligt information från Bromma-Ulvsunda Företagarförening verkar det som att företag med inriktning mot bygg och även tillverkande industri har klarat första halvåret bra. De har som regel en orderstock att ta av. De mer konsumentnära företagen mer än halverade sin omsättning under första halvåret. Hotellen stod tomma, personalen blev permitterad. Några företag drog ner på verksamheten, andra ställde om och började producera skyddsutrustning. Permittering har många företag använt sig av. Under perioden 1 januari - 15 juni drabbades 37 arbetsställen av konkurs vilket berörde totalt 492 anställda. Bromma flygplats har tappat 93 procent av sina passagerare under pandemin.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för att företag ska vilja etablera sig i Bromma.

Jämställdhet

Ett bra företagsklimat, trygghet och säkerhet för företagare berör både kvinnor och män.

Nämndmål:

2.1.1 Företag etablerar sig i Bromma

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska arbeta för ett gott företagsklimat som gör att företag vill etablera sig i stadsdelsområdet. Bostadsutvecklingen i Bromma kan medföra utmaningar för olika branschers utvecklings- och lokalbehov då tidigare företagslokaler rivs och mark exploateras till förmån för bostäder. Resultatet kan bli att medelstora och stora företag väljer att inte

etablerar sig i Bromma på grund av svårighet att finna anpassade lokaler eller mark för dessa. Behovet av att tillskapa blandade stadsdelar ska framföras till exploaterings- och stadsbyggnadskontoret då nya exploateringsområden är under planering. I remissvar gällande detaljplaneärenden ska det alltid framhållas att nämnden vill ha en blandning av bostäder och arbetsplatser eftersom stadsdelar som är befolkade hela dygnet skapar större trygghet.

Förvaltningen ska tillsammans med företagarföreningen upprätthålla och gemensamt utveckla formen för en god samverkan. Företagandet och företagsklimatet i stadsdelsområdet ska främjas bland annat genom samverkan med företagarföreningen och polisen kring trygghetsfrågor. Förvaltningen ska bland annat genomföra en trygghetsdialog med företagare i Bromma i samverkan med företagarföreningen och polisen. Trygghetsskapande åtgärder kan leda till att nya företag vill etablera sig inom stadsområdet.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:
8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Förväntat resultat

Företagare känner sig trygga i Bromma

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta att samverka med Bromma-Ulvsunda företagarförening	2019-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en trygghetsdialog med företagare i Bromma i samverkan med företagarföreningen och polisen	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska samverka med företagare i Bromma i trygghetsfrågor	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för indikatorerna kommer att uppnås helt. Förvaltningen bedömer också att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas.

SoL- och LSS-bostäder samt boende för äldre

Under 2020-2021 öppnas en servicebostad med tio lägenheter inom kvarteret Baltic i Mariehäll. Under 2020 färdigställs sex av lägenheterna och resterande fyra lägenheter färdigställs 2021. Den planerade gruppboenden på Vinjegatan som beräknades vara klar under 2021 är försenad.

En boendeplan för 2020-2030 har tagits fram under första kvartalet i samverkan med Region Västerort för att identifiera behov av nya bostäder med särskild service enligt SoL och LSS.

Boendeplanen ger stöd för planering av nya byggnadsprojekt.

Förvaltningen fortsätter att arbeta med att hitta mer långsiktiga boendelösningar för personer som bor på HVB-hem.

Äldres behov av olika boendeformer har presenterats i den årliga uppdateringen av äldreboendeplanen.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om sitt eget ansvar för sin boendeplanering och om de boendelalternativ som finns.

Förskolor där barnen bor

Förskolelokaler i Bromma planeras utifrån befolkningsprognoser för olika stadsdelar och målet är att förskolor ska finnas i nära anslutning till där barnen bor. Den nya förskolan i Mariehäll har öppnats enligt plan men trots att tidigare prognoser visat att det kommer vara fortsatt brist på förskoleplatser i området har inte den nya förskolan kunna öppna alla sex avdelningar. Orsaken till detta behöver analyseras vidare.

Enkelt avhjälpna hinder

Förvaltningens senaste verksamhetsinventering påvisade inga nya åtgärdsbehov.

Aktiv part i stadsutveckling

Förvaltningen besvarar remisser, deltar vid olika sammankomster och möten för att lämna synpunkter, lyfta frågeställningar samt påtala behov av mötesplatser, trygghet, tillgänglighet, barnperspektiv samt äldreperspektiv på kommande planerade stadsutvecklingsprojekt. I förvaltningens yttranden över nya detaljplaneärenden påtalas alltid behovet av olika boendeformer och förskolelokaler samt vikten av kollektivtrafik och fungerande trafiklösningar samt värdet av Brommas grönområden. Förvaltningen inhämtar även synpunkter från pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor inför remissvar. Förvaltningen beaktar även att näringslivets förutsättningar och behov ingår som en del.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att arbeta för ett hållbart stadsdelsområde.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder. I förvaltningens remissvar över detaljplaner och vid samverkan kring kommande stadsutvecklingsprojekt samt i olika dialogforum påtalas behov av mötesplatser, trygghet och tillgänglighet, barnperspektiv samt äldreperspektiv. Arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder fortgår inom förvaltningens verksamheter för att tillgängligheten ska förbättras. Förvaltningen arbetar aktivt för att öka tryggheten i stadsdelsområdet för att förebygga den otrygghet som många kvinnor och flickor upplever i det offentliga rummet.

För att kunna identifiera mönster kring könsskillnader och se över orsaker och behov av åtgärder genomförs jämställdhetsanalyser kvartalsvis vid inrapportering av ej verkställda beslut bland annat gällande insatsen bostad med särskild service. Det är fler män än kvinnor som söker och beviljas bostad med särskild service i Bromma, vilket även speglar resultatet

för staden totalt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1			0		1	Tas fram av nämnd	2020

Nämndmål:

2.2.1. I Bromma bor människor bra i en välfungerande boendemiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

I Bromma ska människor oavsett funktionsförmåga bo i en bra och välfungerande boendemiljö med närhet till förskolor, grönområden och service.

Behovet av grupp- och servicebostäder enligt LSS är stort i staden. Under de fyra senaste åren har inga nya bostäder för målgruppen öppnats i stadsdelsområdet. En servicebostad med tio lägenheter kommer enligt plan att öppnas år 2021. Det byggprojekt som innehåller en gruppboende har stannat upp vilket innebär att förvaltningen inte vet när gruppboendet kommer att stå klart. Behovet av bostäder för socialpsykiatrins målgrupp är också stort. Förvaltningen tar tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar i regionen fram ett gemensamt förslag till boendeplan för SoL- och LSS-bostäder. Planen utgör underlag till socialnämndens stadsövergripande boendeplanering. Inom äldreomsorgen genomförs också årlig en boendeplanering regionvis som utgör underlag till den stadsövergripande äldreboendeplanen som revideras årligen.

Förskolelokaler planeras utifrån befolkningsprognoser för olika stadsdelar i Bromma med målet att förskolor ska finnas i nära anslutning till där barnen bor. I uppdraget att ge samhällsstöd till nyanlända familjer i Bromma kan behovet av förskolor, öppna förskolor och fritidsverksamhet också behöva ses över.

För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler samt parkmark planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen. I förvaltningens yttranden över nya detaljplaneärenden påtalas alltid behovet av olika boendeformer och förskolelokaler samt vikten av kollektivtrafik och fungerande trafiklösningar samt värdet av Brommas grönområden.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

11 Hållbara städer och samhällen
10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Behovet av olika boendeformer för äldre, för personer med funktionsnedsättning och för personer inom socialpsykiatrins målgrupp tillgodoses.

Förskolor öppnas där barnen finns

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal pågående projekt som innehåller bostäder för målgrupper inom socialpsykiatri och LSS				2		1		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt samverkan med hyresvärdar för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska samverka med olika parter i planeringsprocessen för att säkerställa att förskolelokaler planeras in på platser där barnen finns.	2020-01-01	2020-12-31	
 Stadsdelsnämnden är en aktiv part i Brommas stadsutveckling	2019-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att de underliggande nämndmålen kommer att uppfyllas.

Minskat klimatutsläpp

Transporter ska vara effektiva med minsta möjliga klimatutsläpp. Kortare resor i tjänsten sker främst med cykel, därefter väljs kollektiva färdmedel. Resor med bil sker endast när de första alternativen inte är möjliga. Allt fler transporter inom förvaltningens verksamheter sker med elcykel, elmoped, elbil och kommunala färdmedel.

Förvaltningen har som mål att minska antalet bilar inom verksamheterna. Under året har förvaltningens bilpark minskat med fem bilar. Alviks hemtjänst har genom en omorganisation kunnat minska sin bilpark med en bil, Blackebergs hemtjänst har också minskat sin bilpark med en bil och istället ökat antalet elcyklar. Enheten för personligt stöd har minskat sin bilpark med en bil och två av Socialtjänst och fritids bilar har överlåtits till andra förvaltningar.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter.

Det har hittills endast inkommit enstaka felanmälningar på tillgänglighet och säkerhet gällande de gång- och cykelvägar som ligger på parkmark. Dessa har handlat om hinder så som fallna träd eller grenar på gång- och cykelbanor samt icke uppsopad vintersand på cykelbanan.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom effektiva transporter med minsta möjliga klimatutsläpp.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att bidra till att Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet behöver både ett jämställdhets- och ett jämlikhetsperspektiv finnas med vid beslut om insatser. Tillgänglighetsförbättringar görs kontinuerligt inom de områden som nämnden ansvarar för. Genom att gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra verkar förvaltningen för ökad jämställdhet och jämlikhet.

Nämndmål:

2.3.1 I Brommas verksamheter är transporterna effektiva och hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inom förvaltningen ska transporter vara effektiva med minsta möjliga klimatutsläpp. Vid kortare resor i tjänsten används cykel eller kollektiva färdmedel. Resor med bil görs bara när det bedöms vara det mest resurseffektiva färd sättet.

Antalet bilar inom förvaltningen ska minska. Som ett led i detta ska det möjliggöras för en mer effektiv användning av förvaltningens bilar. Förvaltningen ska utveckla ett system som underlättar samutnyttjande.

När bilavtal går ut ska behovet av ny bil övervägas utifrån effektivitet och hållbarhet. Idag leasar förvaltningen miljöbilar, elbilar och laddhybrider. Vid ingång av nya bilavtal ska endast elbilar leasas. Laddstolpar behöver sättas upp på rätt platser i dialog med fastighetsägare.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

7 Hållbar energi för alla

11 Hållbara städer och samhällen

Förväntat resultat

Minskat antal bilar

Minskat klimatutsläpp

Förvaltningens bilar ska utnyttjas mer effektivt
Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett system som möjliggör samutnyttjande av förvaltningens bilar ska utvecklas	2020-01-01	2020-12-31	
 När bilavtal går ut ska behovet av ny bil övervägas utifrån effektivitet och hållbarhet	2020-01-01	2020-12-31	
 Vid ingång av nya bilavtal ska elbilar leasas	2019-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.3.2 Gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens beredskap inför vinterns snöfall och halka är hög och det finns en tydlig målsättning. Vinterväghållningen på parkmark i Bromma ska ge hög trafiksäkerhet, god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter. Säkerheten för oskyddade trafikanter ska prioriteras. På belysta gång- och cykelbanor och parkvägar ska halkbekämpning ske i sådan omfattning att trafikanter obehindrat och utan risk för personskador kan färdas på ytorna. Halkbekämpning ska utföras vid halkrisk och alltid utföras i samband med snöröjning. Punktstrandning ska ske när fläckvis halka uppstått. Snöröjning ska utföras när snödjupet är tre centimeter. Moddplogning ska vid riklig förekomst av modd utföras så att ytan kan torka upp. Sandupptagningen ska vara avklarad senast 1 maj. Efter varje insats genomförs stickprovskontroller och brister i vinterväghållningen påtalas.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

Förväntat resultat

Alla belysta gång- och cykelbanor samt parkvägar vinterväghålls i enlighet med entreprenadavtalet.

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att årsmålen för indikatorerna bedöms uppnås. Underliggande nämndmål bedöms också uppfyllas.

Kultur- och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Ungdomar i Bromma är generellt nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt tillgången till kulturaktiviteter.

Fritidsverksamheten inledde året med fokus på att utveckla arbetet med trygghet och delaktighet bland deltagande ungdomar. Verksamheten startade upp ett samarbete kring projektet "Demokratiklubb" med syfte att stärka ungdomars möjligheter att påverka sin närmiljö. Verksamheten införde "tjejtid" på Café U då det noterats en minskning i andel tjejer bland besökarna. Verksamheten planerade och genomförde varierade sportlovsaktiviteter som exempelvis utflykt till äventyrsbad, klättring och drejning.

Efter sportlovet blev pandemin påtaglig. Sjukfrånvaron gick upp kraftigt och besökarantalen i verksamheterna sjönk. Fritidsverksamhetens planerade påsklovsaktiviteter ställdes in för att flytta fokus till spontana utomhusaktiviteter och ökade öppettider på fritidsgården Café U. Även Demokratiklubben och OMG (musikläger för tjejer) fick ställas in med anledning av pandemin.

Trots rådande pandemi har ett brett sommarlovsprogram genomförts där omkring 300 ungdomar deltog. Lekparkerna i Blackeberg och vid Tranebergsängen har bemannats regelbundet och fritidsgården Café U har varit öppen under större delen av sommaren. Tredje upplagan av Bromma Sportskamp har arrangerats och var större än någonsin, både i antal deltagande föreningar och deltagare räknat.

Fler unga känner till och utnyttjar möjligheten till läxhjälp inom fritidsverksamheten, men till följd av pandemin har deltagandet minskat något. Verksamheten kommer under hösten att starta en tydligare satsning på informationsspridning och utveckling av läxhjälp.

Kultur för barn i förskolan

Kultur i förskolan ska vara för, av och med barnen. Det egna skapandet, där barnen arbetar med kreativa material och uttryckssätt sker både på förskolan och på Idébanken där det arbetar en konstnär som tar emot barnen för skapande i en ateljé. På grund av rådande pandemi har bokade föreställningarna och de vanliga biblioteksbesöken fått ställas in. Även besöken i ateljén på Idébanken har ställts in men kompetensen används nu istället bland annat till ett utenätverk med fokus på naturmaterial. Konstnären besöker också barngrupper för att arbeta med skapande och estetik utomhus. Stor fokus läggs nu på barnets egna skapande och mycket är förflyttat utomhus. Istället för att åka till biblioteket kommer bokbussen till förskolan. Kulturarvet breddas genom att överföra och utveckla värden och traditioner bland annat genom att fira olika högtiden men även genom att läsa sagor, sånger och lekar.

Kultur och idrott för äldre

Med anledning av pågående pandemi och den stora risken för smittspridning har staden fattat beslut om att alla aktivitetscentran och öppna mötesplatser ska hållas stängda. Detta medförde att även den inplanerade temamånaden i mars, "Kultur för äldre i Bromma", med ett brett utbud av aktiviteter, ställdes in. Från och med juni har aktivitetscentren och öppna mötesplatser åter öppnat upp i begränsad omfattning. De aktiviteter som erbjuds är förlagda utomhus och omfattar både fysisk aktivitet och social samvaro. Aktiviteterna tillåter ett maxantal deltagare och föransökan krävs. Aktiviteterna har varit uppskattade och planeringen inför hösten sker utifrån rådande restriktioner.

Aktiviteter på vård- och omsorgsboenden erbjuds i begränsad omfattning såsom promenader,

odling på balkonger och i trädgård, sångstunder, högläsning och lätt gymnastik. Med anledning av besöksförbudet på vård- och omsorgsboenden har alla inbokade aktiviteter med utomstående aktörer, såsom föreningar och frivilligorganisationer ställts in. Aktiviteter har erbjudits utomhus med avstånd, så som sång och musik så att de äldre kunnat lyssna från sina balkonger eller utomhus. Det har uppskattats av både boende och anhöriga.

Tillgänglig utemiljö

Inom stadsdelsområdet finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat som även nyttjas av människor som inte bor i Bromma.

Tillgängligheten i utemiljön förbättras löpande och är en naturlig del vid planering för investeringar på parkmarken. För att få in ytterligare perspektiv i arbetet påbörjas en samverkan med förvaltningens funktionshinderråd och pensionärsråd i syfte att tillvarata rådets synpunkter om tillgänglighet och äldreperspektiv inför kommande större investeringar.

Föreningsbidrag

Föreningsbidrag har beviljats till 18 föreningar som bedriver verksamhet som kompletterar eller stödjer nämndens verksamheter inom prioriterade områden. Många av de aktiviteter som föreningarna i Bromma planerade genomföra under våren och sommaren har ställts. Pandemin fortsätter att påverka föreningarnas aktiviteter även under hösten.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma har tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att Stockholm ska vara en modern kultur- och evenemangsstad med stark besöksnäring behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet och vid beslut om olika åtgärder.

Fritidsverksamheten arbetar för att nå ut till barn och ungdomar med och utan funktionsnedsättning. De arbetar också medvetet för att deltagandet ska vara mer jämnt fördelat mellan könen. Alla barn och ungdomar är välkomna i fritidens verksamhet utifrån principer om jämlikhet och jämställdhet, något man arbetar aktivt med så det även ska spegla deltagandet.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet. Förskolan bidrar till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Föregående års medborgarundersökning visar att kvinnorna känner sig mindre trygga än männen och kvinnorna är också mindre nöjda med utomhusbelysningen. För att öka tryggheten inom stadsdelsområdet genomförs trygghetsskapande åtgärder, bland annat i form av förstärkt belysning på olika platser.

Tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark och i naturreservat för att så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga, ska kunna nyttja parker och grönområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				85,4 %		75 %	75 %	2020
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter				77,3 %		75 %	75 %	2020
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv						65 %	65 %	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottor, exempelvis bastuflottor och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshandling.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1 I Bromma har människor tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgången till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö har stor betydelse för människors livskvalitet. I Bromma finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat. Stadsdelens parker är en stor tillgång för såväl brommabor som besökare. Genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion ges brommaborna utökade möjligheter till spontan motion och rörelse i sin närmiljö.

För att möta olika behov vid utvecklingen av parkmark som till exempel vid planering av aktivitetsytor, motionsspår och lekparkar i stadsdelen arbetar förvaltningen fram underlag

inför beslut om åtgärder och investeringar. Underlaget kan bygga på demografi, dialoger med förvaltningens fritidsverksamhet, idrottsförvaltningen, och föreningslivet samt inkomna synpunkter och önskemål från brommaborna.

För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga ska enkelt avhjälpna hinder åtgärdas och naturreservat ska tillgängliggöras för personer med nedsatt funktion. Vid nya anläggningar i utemiljön ska tillgängligheten beaktas från början.

Barn, ungdomar, vuxna och äldre i Bromma ska ha nära till kultur och eget skapande. Inom samtliga verksamheter fortsätter arbetet för att öka möjligheten för alla som bor i Bromma, oavsett ålder, kön och funktionsförmåga, att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Barnen ska få möjlighet att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet.

Ungdomar i Bromma är generellt nöjda med tillgången till meningsfulla fritids- och idrottsaktiviteter samt kulturaktiviteter. Genom fritidsverksamhetens samverkan med medborgarkontoret, skolor, föreningar och idrottshallar skapas nya mötesplatser med olika inriktningar för ungdomar. En ny inriktning inom fritiden blir att utveckla studiehjälp inom verksamheten vilket kan ske i samverkan med civilsamhället. Arbetet för jämnare könsfördelning fortsätter inom verksamheten. Arbetet med att nå fler barn och unga med funktionsnedsättning ska också fortsätta.

På medborgarkontoret i Blackeberg erbjuds finska berättarcafèer och skrivarkurser på finska. Medborgarkontoret marknadsför även aktiviteter i övriga staden som vänder sig till nationella minoriteter. Förskolan ska också bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer. Äldreomsorgen kommer att fortsätta anordna aktiviteter i samarbete med Hannahemmet som är ett vård- och omsorgsboende för finstalande.

Ett brett utbud av kulturella aktiviteter erbjuds på stadsdelens vård- och omsorgsboenden, aktivitetscentra och öppna mötesplatser. En stor del av kulturutbudet sker i samverkan med föreningsliv och civilsamhälle. Kultur och idrott inom äldreomsorgen tillhandahålls i syfte att minska social isolering och upplevelse av ensamhet.

Föreningar och ideella organisationer har möjlighet att söka föreningsbidrag. Föreningens verksamhet ska komplettera eller stödja nämndens verksamhet inom följande prioriterade områden:

- Verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet
- Förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter som motverkar social isolering
- Digital kompetens för äldre och personer med funktionsnedsättning
- Verksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning

Ideella föreningar och andra fristående aktörer i civilsamhället som får stöd av nämnden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbning, kränkande behandling och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldbejakande extremism beviljas inte föreningsbidrag.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

11 Hållbara städer och samhällen

Förväntat resultat

Ungdomar är nöjda med tillgången av kultur- och idrottsaktiviteter

Ungdomar deltar i föreningsliv och samverkansinsatser med föreningar har startat

Äldres sociala isolering och upplevelse av ensamhet minskar

Ökad tillgänglighet i utemiljön

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Möjligheten att nyttja parker och naturreservat i Bromma ska öka för att alla, oavsett funktionsförmåga. Arbetet ska ske i samverkan med pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor.	2020-01-01	2020-12-31	
 Samverkan med föreningsliv och andra aktörer ska stärkas och utvecklas	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att årsmålen för alla indikatorer bedöms uppnås. Underliggande nämndmål bedöms också uppfyllas.

Ekologiska måltider

Alla verksamheter inom förvaltningen som tillagar måltider arbetar för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel, samtidigt som ekologiska val påverkar verksamheternas ekonomi eftersom ekologiska livsmedel ofta är ett dyrare alternativ. Förskolorna strävar efter att skapa en ekonomi som klarar flera ekologiska inköp genom att minska matsvinnet och laga mera vegetarisk mat. En faktor för de förskolor som har lägre andel inköpta ekologiska måltider är att de inte har egna kök utan de använder sig av catering. Vid catering är det svårare att påverka andelen ekologiska livsmedel. Till hösten kommer andelen förskolor med tillagningskök öka något. Utfallet för andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i förvaltningens verksamheter är fram till 31 augusti 46,9 procent vilket är en minskning jämfört med utfallet för 2019. På grund av pandemin har en del förskoleområden köpt in lättlagad mat utifall någon i kökspersonalen skulle bli sjuk. Denna mat har inte alltid varit ekologisk vilket påverkar utfallet.

Matavfall och övrigt avfall

Inom förvaltningens verksamheter ska matavfallet minska och där det finns möjlighet ska matavfallet insamlas. Genom att minska mängden matsvinn och avfall samt genom att samla in matavfall påverkas miljön i en hållbar riktning.

Andelen hämtställen med matavfallsinsamling där det är fysiskt möjligt utgör 88 procent av antalet hämtställen - en ökning med 18 procent sedan årsskiftet.

En mätning av matsvinn var planerad att genomföras inom förvaltningens verksamheter under våren för att uppmärksamma mängden slängd mat under en vecka. Målet var att därigenom minska matsvinnet. Mätningen fick ställas in på grund av att hanteringen av pandemins konsekvenser behövde alla tillgängliga resurser.

Användningen av plast- och engångsmaterial har ökat i och med omvårdnaden av covidsmittade äldre. Eftersom de flesta av äldreomsorgens aktiviteter har hållits utomhus har användandet av engångsartiklar också ökat. Därmed har mängden avfall ökat inom äldreomsorgens verksamheter.

Återbruk

Möbler och annat som inte längre behövs inom förvaltningens verksamheter ska annonseras ut på Stocket återbruk. Vid behov av exempelvis möbler och inventarier ska Stocket återbruk användas i första hand. Under perioden har antalet annonser på Stocket återbruks webb varit färre än förväntat.

Miljöarbete inom förskolan

Förskolorna arbetar i olika projekt som syftar till att barn upptäcker sambandet mellan sig själva och naturen. Barnen vistas ofta i naturen i närområdet där de på olika sätt utforskar relationer och samband kring växter och djur på platsen och i relation till dem själva.

Återbruk- och naturmaterial finns tillgängligt och är en tillgång i barnens lek, utforskande och kreativa skapande. Många förskolor fokuserar på odling och det har också ökat på grund av pandemin då utevistelsen har ökat. Att lära sig odla ger förståelse för hur den naturvetenskapliga processen fungerar och leder också till en förståelse för vad kosten har för betydelse för hälsan ur ett ekologiskt och socialt perspektiv. Den ökade utevistelsen har samtidigt medverkat till att barn rör sig mera och pedagogerna har belyst hälsa och kost utifrån den situation de befinner sig i.

Byggvarubedömning – BVB

En byggvarubedömning - BVB ska göras för att säkerställa att det vid byggprojekt används byggmaterial som bidrar till en hållbar utveckling. Genom att förvaltningen i sina upphandlingar har en kravspecifikation avseende användning av BVB förväntas entreprenörerna uppfylla kravet. Inom stadsmiljö pågår två projekt, lekplatsen Skorstenen i Alvik och Arboretum i Åkeshov. Vid slutbesikningar säkerställs att arbetet har utförts enligt BVB eller jämförbara system och att dokumentation överlämnas till beställaren.

Köpt energi

Arbetet med att genomföra energibesparande åtgärder fortsätter inom förvaltningens verksamheter. Föregående års energiförbrukning tangerade årsmålet med 0,1 GWh. Ett arbete med att uppgradera belysningen vid motionsspåren samt på belysningsmaster pågår vilket bör

ge ytterligare positiv effekt.

Biologisk mångfald

För att gynna den biologiska mångfalden har 52 000 kvm gräsytor klassats om till slåtterängar. Det är en ökning med 16 procent från 319 000 kvm till 371 000 kvm vilket motsvarar cirka tio normalstora fotbollsplaner. Därutöver utförs som vanligt naturvård i Brommas grönområden inklusive naturreservat. Åtgärderna sker i form av selektiv gallring utifrån olika arters behov samt genom friställning av ekar. Död ved lämnas kvar i största möjliga mån i så kallade faunadepåer.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att människor i Bromma vistas i en hälsosam och hållbar miljö både inne och ute. Naturvårdande insatser genomförs löpande i parker och grönområden vilka bland annat bidrar till den biologiska mångfalden.

Jämställdhet och jämlikhet

I arbetet för att bidra till en hållbar stad med god livsmiljö behöver både ett jämlikhetsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv finnas med i det dagliga arbetet i alla verksamheter. För att öka tillgängligheten och tryggheten i Brommas parker och grönområden genomförs löpande olika insatser för att brommabor, oavsett funktionsförmåga och kön, ska kunna nyttja parker och grönområden. Ett arbete som genomförs under året är att uppgradera till bättre och klimatsmartare belysning på parkmark i samverkan med trafikkontoret.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2020
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						100 %	70 %	2020
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				47,38			55 %	2020
Analys								
Periodens utfall av andel ekologiska livsmedel av totalt inköpta livsmedel utgörs utav 46,9 procent, varför årsmålet inte bedöms uppfyllas fullt ut. För att komma närmre årsmålet uppmärksammas de enheter som har låg andel inköpta ekologiska livsmedel genom löpande uppdateringar under året.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider						1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter						2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter						2,6 GWh	1945 GWh	2020
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)						150 st	4 500 st	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.1. I Bromma har människor tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och som bidrar till en biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att uppnå en stor biologisk mångfald i Bromma genomförs en rad olika naturvårdande åtgärder som bland annat utgår från EU:s artskyddsförordning. Exempelvis upprättas skötselplaner för särskilt beaktansvärda områden, åtgärder sker vid groddammar, omklassning sker av grönytor till slätterängar och död ved lämnas kvar. Under året ska fler ytor omklassas för blomsterängar inom stadsdelsområdet.

Att skapa möjligheter för stadsodlingar är också en åtgärd för att öka den biologiska mångfalden. Odlingarna skapar samtidigt ett ökat rekreativvärde för brommaborna.

För att klara nya klimatförutsättningar bevakas bland annat att dagvattenhanteringen är hållbar vid olika nybyggnationer.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

6 Rent vatten och sanitet

13 Bekämpa klimatförändringar

15 Ekosystem och biologisk mångfald

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden är stor i stadsdelens parker och grönområden
Fler ytor för blomsterängar inom stadsdelsområdet
Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra åtgärder för biologisk mångfald (t.ex. omklassa fler ytor för blomsterängar, låta fallna träd ligga kvar)	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.2. I Bromma vistas människor i en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att bidra till en hälsosam och hållbar miljö ska verksamheterna minska sin klimatpåverkan. Medarbetarnas miljömedvetenhet ska öka genom dialog, information och aktiviteter. Stadens miljöprogram 2020-2023 kommer att vara vägledande i förvaltningens arbete för en hållbar utveckling.

Genom att sänka energianvändningen, minska användningen av plast- och engångsmaterial, minska mängden matsvinn och avfall samt genom att samla in matavfall där det är möjligt och genom att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel påverkas miljön i en hållbar riktning.

Förskolans utbildning ska utmana och stimulera barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro. Förskolan ska erbjuda en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier.

Förvaltningens verksamheter ska bidra till ett bättre resursutnyttjande genom återbruk av möbler och andra inventarier så långt det är möjligt.

Vid ny- och ombyggnationer ställs krav på klimatsmart byggande och energieffektiva lösningar. När egna upphandlingar av entreprenader görs framställs alltid en kravspecifikation avseende användningen av byggvarubedömning (BVB).

Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att genomföra energibesparande åtgärder inom förvaltningens olika verksamheter. Armaturer på parkmark byts succesivt ut till LED-belysning.

Att använda mer trä vid byggnationer är bra för miljön. Projektering för en träförskola i Blackeberg ska påbörjas under året.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

3 Hälsa och välbefinnande

7 Hållbar energi för alla

12 Hållbar konsumtion och produktion

13 Bekämpa klimatförändringar

Förväntat resultat

Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar jämfört med föregående år.
Matavfall och övrigt avfall ska sorteras och avfallsmängden ska minska jämfört med föregående år

Minskad energiförbrukning jämfört med föregående år

Alla bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system

Medarbetarnas miljömedvetenhet ökar vilket leder till en positiv klimatpåverkan

Återbruk av möbler med mera ökar

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För att uppmärksamma och därmed minska matsvinn i våra verksamheter ska mängden matsvinn mätas under två specifika veckor under 2020	2020-01-01	2020-12-31	
 Förvaltningen ska upprätta en lokal miljö- och klimathandlingsplan utifrån stadens Miljöprogram och Klimathandlingsplan	2020-01-01	2020-12-31	
 I samarbete med stadens bolag och förvaltningar ska armaturer, vitvaror m.m. bytas ut till klimatsmarta energilösningar	2020-01-01	2020-12-31	
 Icke-plast ska alltid övervägas som förstahandsalternativ	2020-01-01	2020-12-31	
 Information om "Klimatsmart i hemmet" ska spridas till brommaborna. Handbok finns på https://www.stockholm.se/klimatsmarthem	2020-01-01	2020-12-31	
 Insatser ska genomföras för att öka medvetenheten inom förvaltningen om vilka livsmedel som har en negativ klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31	
 Möbler och annat som inte längre behövs i verksamheten ska annonseras ut på Stocket återbruk. Vid behov av exempelvis möbler, inventarier, fast inredning, byggmaterial och storköksutrustning ska i första hand Stocket återbruk användas.	2020-01-01	2020-12-31	
 Samtliga verksamheter ska finna och genomföra klimatförbättrande åtgärder inom den egna verksamheten. I verksamheternas T2:or ska alla klimatförbättrande åtgärder som har genomförts och planeras redovisas. Utifrån redovisningarna utses årets klimatsmarta verksamhet i Bromma.	2020-01-01	2020-12-31	
 Stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat ska implementeras	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året.

Bedömningen grundas på att ett av de två verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt och ett uppnås delvis.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.1, Stockholm har en budget i balans och**

långsiktigt hållbara finanser, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Nämnden prognostiserar ett överskott med 20,5 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020. Förvaltningen prognostiserar inga fondförändringar för 2020. Det prognostiserade resultatet inkluderar bland annat ersättning av merkostnad i samband med covid-19.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ha rättvisande räkenskaper och genom att ett jämställdhetsperspektiv finns med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Olikheter mellan könen har uppmärksamats och analyser av resultaten har genomförts för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en jämnare resursfördelning.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2**, *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Genom den årliga medarbetarenkäten får förvaltningen underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. Årets enkät visar ett lägre resultat för AMI gällande motivation, ledarskap och styrning jämfört med föregående år. Brommas resultat ligger nu i nivå med staden totalt. I det fortsatta arbetet behöver ett stort fokus läggas på ledarskapet. Dels att ta till vara engagemanget i verksamheterna, dels att skapa förutsättningar för att öka motivationen och engagemanget hos medarbetarna.

Inom förvaltningens verksamheter är kompetensförsörjningen en fortsatt stor utmaning. Arbetet med kompetensförsörjning har avstannat på grund av pandemin samtidigt som nya erfarenheter har gjorts. Det fortsatta arbetet med kompetensförsörjningen inom förvaltningen kommer att präglas av det arbete som skett i den tuffa situation som har varit och råder inom ett flertal verksamheter.

Förvaltningen fortsätter utveckla och förbättra sitt förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. Aktiviteter och insatser har till viss del ställts in under våren på grund av pandemin, men kommer att återupptas under hösten.

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att integrera jämställdhetsarbetet i det ordinarie arbetet med målet att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundas på att årsmålen för indikatorerna kommer att uppnås helt.

Budget i balans

Nämnden prognostiserar ett överskott med 20,5 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020. Förvaltningen prognostiserar inga fondförändringar för 2020. Det prognostiserade resultatet inkluderar budgetjusteringar, prestationsförändringar, några av de framtagna handlingsplanerna samt ersättning av merkostnad i samband med covid-19.

Förvaltningen hade flera ekonomiska utmaningar under 2019 och flera av dessa kvarstår 2020. De handlingsplaner som beaktas i det prognostiserade resultatet är de som med stor sannolikhet kommer att ge eller som redan har gett effekt. Pandemin har ytterligare försvårat arbetet med handlingsplaner för att minska befarade underskott och medför även en osäkerhet över kostnads- och intäktsutvecklingen under året.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att ha rättvisande räkenskaper.

Jämställdhet

I arbetet med en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser behöver ett jämställdhetsperspektiv finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken har möjliggjort analyser av hur resurserna har använts och dess effekter. Olikheter mellan könen har uppmärksammats och analyser av resultaten har genomförts för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en jämnare resursfördelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,7 %			100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
Analys Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 20,5 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020, inga fondförändringar prognostiseras.								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,7 %			100,9 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Nämndmål:

3.1.1 Brommas verksamheter har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

Samtliga enheter ska bedriva en verksamhet inom tilldelad budgetram samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomiskt hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda

tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. Genom att höja chefernas kompetens gällande prognos- och budgetuppföljning samt genom väl förberedda månatlig budgetuppföljningar inom samtliga enheter eftersträvas hög budgetföljsamhet och hög prognossäkerhet. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Samtliga verksamheter som inte bedöms uppnå budget i balans 2019 har tagit fram effektiviseringsåtgärder för att uppnå budget i balans 2020. Åtgärderna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen. Verksamheter som sedan flera år tillbaka har en bristande måluppfyllnad och/eller mångårigt underskott ska ses över om prognosen visar fortsatta utmaningar.

Intäktsfinansierade verksamheter inom individ och familjeomsorg samt socialpsykiatri ska finansiera sina egna hyreskostnader. Befintliga lokaler ska ses över.

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:
Delmål 16.5 Bekämpa korruption och mutor

Förväntat resultat

Brommas enheter har en budget i balans, rättvisande räkenskaper, hög budgetföljsamhet och hög prognossäkerhet samt en hög måluppfyllnad.

Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Prognostiserar en budget i balans	Ja				Ja	Ja		Aug 2020
Analys								
Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 20,5 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020, förvaltningen prognostiserar inga fondförändringar för 2020. Det prognostiserade resultatet inkluderar budgetjusteringar, prestationsförändringar, några av de framtagna handlingsplanerna samt ersättning av merkostnad i samband med covid-19. De handlingsplaner som beaktas i det prognostiserade resultatet är de som med stor sannolikhet kommer att ge eller som redan har gett effekt								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Använda stödteam för verksamheter med komplexa utmaningar som riskerar leda till att mål inte kan uppfyllas	2020-01-01	2020-12-31	
 Chefer och budgetcontrollers ska förbereda sig inför budgetmöten genom att följa verksamhetsspecifika checklistor för att säkerställa korrekta ekonomiska prognoser	2020-01-01	2020-12-31	
 Ekonomienheten ska erbjuda alla enhetschefer en grundläggande utbildning i prognos- och budgetuppföljning	2020-01-01	2020-12-31	
 Vid befarat underskott upprättas en handlingsplan	2019-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att årsmålen för fem av åtta indikatorer bedöms uppnås helt och årsmålen för tre indikatorer bedöms uppnås delvis. Förvaltningen bedömer att det underliggande nämndmålet kommer att uppfyllas och att KF:s aktiviteter genomförs under året.

AMI

Det är viktigt för förvaltningen att vara en bra arbetsgivare med bra arbetsplatser där medarbetare trivs och utvecklas. Genom den årliga medarbetarenkäten får förvaltningen ett underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. I enkäten finns nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för AMI, samt tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Enligt årets medarbetarenkät ligger Brommas resultat i nivå med staden totalt. Jämfört med föregående år har totalindex minskat med ett indextal från 82 till 79. Det är en betydande förändring jämfört med tidigare år. Sedan 2012 har AMI pendlat mellan 82 och 83. Både män och kvinnor har sänkt sin nöjdhet jämfört med 2019. Minskningen är lika stor oavsett kön, men männen är något mer nöjda. Åldersgruppen 18-24 år är fortsatt minst nöjda. De har en sämre nöjdhet inom samtliga frågeområden, men upplever sitt arbete meningsfullt och har ett intresse av att utveckla sin kompetens utifrån verksamhetens behov.

Medarbetare 45 år och äldre har ett genomgående högre resultat inom alla frågeområden. Detta pekar på att åldern har en betydelse för förståelse av hur arbetet bidrar till måluppfyllelse och hur insatt man är i arbetsplatsens mål. Ett antagande är att yngre medarbetare har större behov av att förstå sammanhanget och behöver därför ett annat ledarskap än äldre medarbetare.

Cheferna inom förvaltningen har minskat sin nöjdhet betydligt jämfört med tidigare år. Framförallt inom en avdelning har AMI sjunkit kraftigt med 6 enheter vilket påverkat totalresultatet.

I det fortsatta arbetet behöver ett stort fokus läggas på ledarskapet. Dels att ta till vara engagemanget i verksamheterna, dels att skapa förutsättningar för att öka motivationen och engagemanget hos medarbetarna. En av förvaltningens fortsatta utmaningar är att höja motivation och engagemang bland framförallt yngre medarbetare genom ett ledarskap som möter gruppens behov.

Medarbetarenkätens resultat ligger till grund för en fortsatt dialog inom verksamheterna och för upprättandet av handlingsplaner med målet att bibehålla goda resultat och förbättra det som behöver utvecklas.

Kompetensförsörjning

Inom förvaltningens verksamheter är kompetensförsörjningen en fortsatt stor utmaning. I

inledningen av året påbörjades ett arbete gällande kompetensförsörjning inom förvaltningsledningen. Avdelningarna har många gemensamma utmaningar och den viktigaste strategiska frågan 2020 är att leda i svårare tider, något som förvaltningens chefer på alla nivåer har fått erfara under våren och sommaren utifrån ett annat perspektiv än det som var när den strategiska frågan formulerades i januari. De sex utvecklingsområden kopplade till kompetensförsörjning som ledningen beslutade arbeta vidare med är

- Roller och uppdrag
- Förändringsledning
- Stöd
- Samverkan
- Kommunikation
- Ledarskap

Arbetet har avstannat på grund av pandemin samtidigt som nya erfarenheter har gjorts och ledarskapet har prövats hårt. Det fortsatta arbetet med kompetensförsörjningen inom förvaltningen kommer att präglas av det arbete som skett inom samtliga utvecklingsområden där en utveckling har tvingats fram både snabbare och mer innovativt under den tuffa situation som har varit inom ett flertal verksamheter.

Ett arbete med framtagande av arbetsbeskrivningar och kravprofiler har påbörjats. Syftet är att tydliggöra ansvar och uppdrag samt att stärka medarbetarskapet. Under våren 2020 har generella arbetsbeskrivningar för befattningen enhetschef/rektor och biträdande enhetschef/biträdande rektor tagits fram. Framöver kommer arbetsbeskrivningar för de större yrkesgrupperna att successivt arbetas fram.

Under hösten återupptas arbetet med förvaltningens kompetensförsörjningsplan som ligger i paritet med de behov som uppmärksammats genom årets medarbetarenkät.

Resursanvändning

Förvaltningen ser kontinuerligt över organisation, arbetsformer och lokalanvändandet för att ha en effektiv verksamhet. Förvaltningen arbetar för en samordnad, kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning.

Förvaltningen är med på de flesta gemensamma upphandlingar som sker tillsammans med serviceförvaltningen och vid lokala upphandlingar i samarbete med andra förvaltningar. Detta gör att det finns ramavtal att avropa ifrån vid behov av varor och tjänster. Därmed minskas antalet direktupphandlingar vilket innebär att skattemedel används effektivt.

Implementeringen av Projekt VINST (Verktyg för inköp i Stockholms stad) har pågått under våren och sommaren 2020. Projektets huvudfokus är nya arbetssätt och nya system för inköp och upphandling. Ett gemensamt system och arbetssätt ska förenkla inköpen och förväntas leda till att andelen elektroniska inköp fortsätter öka.

Marknadsdialog och systematisk uppföljning av avtal.

Det totala antalet upphandlade avtal med ett kontraktsvärde över 2 miljoner kronor beräknas till fem stycken under 2020, fyra av dessa avtal är samordnade med andra stadsdelar och ett är ett lokalt avtal. Marknadsdialog ska genomföras innan uppstartsmöte för upphandlingsprojekt som en del i behovs- och marknadsanalysen. I upphandlingsprocessen sker marknadsdialog innan kravställning. Dialogen sker dels genom att sondera utbudet av varan eller tjänsten som

ska upphandlas men också genom att kunniga personer inom de olika upphandlande verksamheterna medverkar i upphandlingens referensgrupp där de delger verksamhetens behov samt sin kännedom om marknaden. Prognosen för helåret är att det sker marknaddialog vid samtliga upphandlade avtal med kontraktvärde över 2 miljoner kronor.

Alla nya avtal får en plan för systematisk uppföljning. Vid den systematiska uppföljningen följs en checklista som stöd och vägledning.

Externa konsulter

Förvaltningen är restriktiv i användandet av konsulttjänster. Konsulter används när det är det mest kostnadseffektiva alternativet eller det enda alternativet.

Andel personalkostnader för externa konsulter inom socialtjänstens myndighetsutövning är 4,87 procent av de totala personalkostnaderna för perioden. Utfallet för perioden är avsevärt högre än normalt och orsakas av att fler konsulter används för att täcka äldreomsorgens behov av chefer och sjuksköterskor. Inom äldreomsorgen myndighetsutövning har det också skapats ett förstärkningsteam med syfte att utföra hemtjänst bland covid-smittade brukare. För att fullt ut bemanna teamet har externa konsulter hyrts in via bemanningsföretag. Dessa konsulter avslutades i början av augusti varför årsmålet prognostiseras uppfyllas.

Index Bra arbetsgivare

Index Bra arbetsgivare består av tre delindex; Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats. Förvaltningen har värdet 77 på Bra arbetsgivare, vilket är 4 indexpunkter lägre jämfört med föregående år. Det är också 4 indexpunkter lägre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar.

Av delindexen återfinns den största förändringen mellan 2019 och 2020 för Jämställdhet med en minskning på 12 indexpunkter, från 84 till 72. I detta delindex finns skillnaden mellan män och kvinnor beträffande heltid, långtidssjukfrånvaro och karriärmöjligheter/chefskap. Detta delindex påverkas stort av mindre förändringar, såsom att en manlig chef slutar och ersätts av en kvinna. Föregående år ökade delindex Jämställdhet mest och i år står delindexet för den största minskningen.

Inom förvaltningen

- har kvinnor en högre andel heltid än män (94)
- har män lägre långtidssjukfrånvaro (76)
- har kvinnor större möjlighet till chefskap (46)

Av förvaltningens 89 chefer är 82 kvinnor och 7 är män. Förvaltningen behöver framförallt rekrytera fler män till chefsposter för att få ett högre resultat på delindex Jämställdhet.

Värdet på delindex Attraktiv arbetsgivare har ökat med 2 indexpunkter från föregående år från 85 till 87, vilket också är 2 indexpunkter högre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar. Delindexet följer upp tillsvidareanställningar, korttidsfrånvaro och avgångar/egen begäran.

Resultatet för delindex Rekommendera arbetsplats är 71 vilket är en minskning med 4 indexpunkter jämfört med föregående mätning. Värdet är 1 indexpunkter lägre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar. Föregående år låg vi 3 indexpunkter högre än samtliga stadsdelsförvaltningar.

Delindexet Rekommendera arbetsplats bygger på följande frågor i medarbetarenkäten;

- Jag har en bra arbetssituation (67)
- På min arbetsplats behandlas alla med respekt (72)
- Jag tycker att min chef och jag har meningsfulla medarbetarsamtal (76)
- Vi genomför det vi beslutat om på arbetsplatsen (70) 70.

Resultatet i årets mätning visar på ett lägre utfall för samtliga frågor. Det är viktigt att fortsätta jobba med det systematiska arbetsmiljöarbetet och då framförallt den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Det handlar framförallt om att arbeta hälsofrämjande med fokus på förebyggande insatser samt genom aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen. Vidare krävs en mer systematisk uppföljning av de beslut som tas inom respektive verksamhet.

God och hälsosam arbetsmiljö

Förvaltningen fortsätter utveckla och förbättra sitt förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv.

Under perioden har vissa planerade delar i arbetsmiljöarbetet fått pausas såsom utbildningar och hälsosamtal. Arbetsmiljöarbetet har fått prioriteras om för att förhindra smittspridning och för att stödja inom arbetsmiljöområden som påverkats hårt av pandemin.

Under förutsättning att pandemin inte tar ny fart planeras det förebyggande och hälsofrämjande arbetet att återupptas under hösten enligt tidigare planering.

Den partsgemensamma utbildningen i systematiskt arbetsmiljöarbete via SuntArbetsliv har varit pausat under våren. I oktober planeras fyra tillfällen för avdelning Förskola och i november ett tillfälle för myndighetssidan inom avdelning Socialtjänst och fritid.

Nya chefer/rektorer ska gå en basutbildning anordnad av förvaltningen. Det är en grundläggande utbildning som ger baskunskaper för uppdraget som chef i Bromma stadsdelsförvaltning. Utbildningen är obligatorisk och består av sex halvdagar och två pass om cirka två timmar. Under våren har ett antal utbildningstillfällen ställts in. Nya chefer har fått individuellt anpassad utbildning/information.

För att öka hälsan och sänka sjukfrånvaron genomförs hälsosamtal vid upprepad korttidsfrånvaro. Samtalen sker med företagssköterska, chef och medarbetare. Insatsen pausades under våren och planeras starta upp igen under hösten. Planering sker för att även kunna ha digitala hälsosamtal som komplement till fysiska möten.

Arbetet med att implementera aktiva åtgärder utifrån Diskrimineringslagen har fortsatt under 2020. Förhoppningen är att ytterligare workshops för chefer och rektorer kan genomföras under hösten 2020.

En digital stadsdelsövergripande introduktion har tagits fram. Den digitala introduktionen kommunicerades och implementerades under kvartal 1, 2020. Arbetet med att ta fram en ny fysisk introduktion har varit vilande under våren. Fortsatt arbete planeras till hösten.

Sjukfrånvaro

Från mars månad ökade sjukfrånvaron kraftigt efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma även vid lätta förkylningssymptom. Flertalet medarbetare inom förvaltningens kärnverksamheter har arbeten som inte kan utföras på distans, vilket innebär att de måste sjukskriva sig även vid milda symtom.

Med anledning av pandemin var korttidssjukfrånvaron hög under våren, men den har sjunkit

under sommaren. I juni var korttidssjukfrånvaron 2,61 procent att jämföra med 7,53 procent i mars.

Det råder en stor osäkerhet om pandemins utveckling under hösten. Rekommendationen är fortsatt att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom. Prognosen är att årsmålet för den totala sjukfrånvaron inte kommer att uppnås. Om korttidssjukfrånvaron fortsätter att minska finns det en möjlighet att årsmålet för den indikatorn uppnås.

Agenda 2030

Förvaltningen har i det ordinarie arbetet bidragit till genomförandet av Agenda 2030 genom att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt.

Jämställdhet

Förvaltningens samtliga verksamheter strävar efter att integrera jämställdhetsarbetet i det ordinarie arbetet. Alla tjänsteutlåtanden som upprättats har innehållit en jämställdhetsanalys där det varit relevant. Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden är en del i arbetet med att integrera jämställdhetsarbetet i den ordinarie verksamheten vilket bidrar till att införliva ett jämställdhetsperspektiv i beredningen av beslutsunderlag.

Årets medarbetarundersökning visar på ett genomgående försämrade resultat jämfört med 2019. Resultatet uppdelat på kön visar att männen är något mer nöjda än kvinnorna. De största skillnaderna är inom frågeområdena

- Styra mot gemensamma mål
- Delaktighet och inflytande
- Hälsa och arbetsmiljö

Den fråga där det är störst skillnad mellan kvinnor och mäns utfall är ”Min chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete”. Om det resultatet kopplas till utfallet inom frågeområde ”Delaktighet och inflytande” kan det antas att kvinnor förväntar sig mer delaktighet och återkoppling på sitt arbete, vilket i sin tur skapar förutsättningar för ett ökat ansvar.

Enligt Nyckeltalsinstitutets mätning av jämställdheten inom förvaltningen har jämställdheten minskat jämfört med föregående mätning. Det som framförallt har påverkat resultatet är nyckeltalet ”Lika chefskarriär”. Det innebär att strukturen bland cheferna inte speglar strukturen bland de anställda. Förvaltningen behöver öka andelen män på chefspositioner för att höja indexet. Andra skillnader som uppmärksammas i mätningen är att könsfördelningen inom yrkesgrupper inte är jämställd - 83 procent av alla anställda i förvaltningens verksamheter är kvinnor. Skillnaderna har också ökat mellan kvinnor och mäns långtidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron är högre bland kvinnor än män, dock lägre jämfört med andra stadsdelsförvaltningar inom staden. Det hälsofrämjande arbetet fortsätter för att förebygga ohälsa hos både kvinnor och män.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	80	79	82		82	82	2020
Analys Enligt årets medarbetarenkät ligger Brommas resultat i nivå med staden totalt. Jämfört med föregående år har totalindex minskat med ett indexpunkt från 82 till 79. Det är en betydande förändring jämfört med tidigare år. Sedan 2012 har AMI pendlat mellan 82 och 83. Minskningen är lika stor oavsett kön, men männen är något mer nöjda. I det fortsatta arbetet behöver ett stort fokus läggas på ledarskapet. Dels att ta till vara engagemanget i verksamheterna, dels att skapa förutsättningar för att öka motivationen och engagemanget hos medarbetarna.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	4,87 %				3 %	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			100 %	100 %	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		100 %	90%	2020
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %					85 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
  Index Bra arbetsgivare	77			81		81	84	2020
Analys Värdet 77 på index Bra arbetsgivare är 4 indexpunkter lägre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar vilket också är en minskning med 4 indexpunkter jämfört med föregående år. Delindex Attraktiv arbetsgivare (87) är dock 2 indexpunkter högre än föregående år och 2 indexpunkter högre jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar 2020. För att höja index Bra arbetsgivare behöver förvaltningen framförallt genomföra åtgärder för att höja delindex Jämställdhet som minskat med 12 indexpunkter i jämförelse med föregående år. Delindex Jämställdhet beräknas utifrån skillnaden mellan män och kvinnor avseende andelen heltidsanställda, långtidssjukfrånvaro och andelen chefer i förhållande till andelen anställda. Det är framförallt andelen kvinnor som är chefer som påverkat jämställdhetsindex. Andelen kvinnor som är chefer är högre än andelen kvinnor som är anställda vilket har gett ett lågt delindex. Det är alltså en fortsatt utmaning att rekrytera fler män till chefspositioner.								
  Sjukfrånvaro 	9,3 %	6,5 %	9,9 %	7,3 %	8,3 %	7,3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2020
Analys Sjukfrånvaron redovisas som det rullande tolv månads genomsnittet per juni. Sjukfrånvaron i juni var totalt 9,06 att jämföras med 6,50 samma månad 2019. Det är framförallt inom förskolan och äldreomsorgen som sjukfrånvaron ökat.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,11 %	2,82 %	3,17 %	1,96 %	2,2 %	2,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser			
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
  SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1. Bromma är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare använder resurser innovativt, effektivt och jämställt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer brommaborna till del. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Engagemang och aktivt medskapande leder till en resurseffektivare och positivare förvaltning.

Nya medarbetare ska få en bra introduktion som leder till att de känner sig välkomna och snabbt kommer in i arbetet. Introduktionen sker på tre nivåer; stadsövergripande, förvaltningsövergripande och verksamhetsspecifikt.

Allt arbete ska ta avstamp i vetenskap och beprövad erfarenhet. Samarbetet med högskolor och universitet i regionen är av stor vikt. Kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning kvalitetsutvecklar verksamheterna och ökar intresset för att arbeta inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningen fortsätter utveckla och förbättra sitt förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. Arbetsmiljön ska vara god och hälsosam. I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Medarbetare som utsätts för hot och våld ska få det stöd som behövs. För att öka hälsan hos medarbetare arbetar förvaltningens chefer aktivt med rehabilitering och förebyggande åtgärder. Det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas ständigt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Stadsdelen fortsätter sin satsning på en partsgemensam arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud via SuntArbetsliv.

Förvaltningen arbetar med aktiva insatser vid korttidsfrånvaro för att förhindra att fler hamnar

i långtidssjukskrivningar. Hälsosamtal ska genomföras med medarbetare som har upprepad korttidsfrånvaro tillsammans med chef och företagshälsovård. Verksamheter med hög sjukfrånvaro ska få riktat och prioriterat stöd från personalenheten. Prioritering sker i samråd med avdelningschefer.

Genomförandet av förskolans- respektive socialtjänstens handlingsplaner för att förbättra arbetsituationen för barnskötare och förskollärare, och biståndshandläggare och socialsekreterare fortsätter.

Stadens chefsförsörjningsprocess ska implementeras och kompletteras med förvaltningsspecifika aktiviteter för att stärka ledarskapet. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod att hantera utmanande situationer och att aktivt leda förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur.

För att kvalitetssäkra rekryteringar utbildas alla nya chefer i kompetensbaserad rekrytering med fokus på mångfald och jämställdhet. Utbildningen är även öppen för erfarna chefer som behöver uppdatera sina kunskaper.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar behöver medarbetare kunna erbjudas heltidsarbete som norm. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. En sammanhållen lönebildning är också central för en långsiktig kompetensförsörjning och för att undvika löneglidning.

Digital teknik används alltmer inom förskolans, äldreomsorgens och socialtjänstens verksamheter i arbetet med barn och brukare samt i den interna och externa kommunikationen. Den digitala kompetensen ska stärkas inom förvaltningens verksamheter genom olika kompetenshögjande insatser.

Förvaltningens verksamheter arbetar för att öka jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Jämställdhetsarbetet ska integreras i den ordinarie verksamheten. Så långt det är möjligt är förvaltningens statistik könsuppdelad för att könsskillnader ska synliggöras och analyseras. Alla tjänsteutlåtanden där det är relevant innehåller en jämställdhetsanalys vilket bidrar till att införliva ett jämställdhetsperspektiv i beredningen av beslutsunderlag.

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetssätt. Fler verksamheter ska uppmuntras att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

Förvaltningen ser kontinuerligt över organisation, arbetsformer och lokalanvändandet för att ha en effektiv verksamhet. Förvaltningen ska ha en samordnad, kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att kunna lösgöra lokaler för annan användning eller avveckling. Förvaltningen ska vara restriktiv i användandet av konsulttjänster. Konsulter ska endast användas när det är det mest kostnadseffektiva alternativet.

Andelen elektroniska inköp ska öka. Inköp genom e-handelssystemet innebär dels effektivare inköp då den manuella hanteringen minskar, dels att inköpen görs hos leverantörer som staden

har avtal med. Där det är möjligt ska lokala avtal anslutas till e-handelssystemet.

För att bidra till effektivt resursutnyttjande har förvaltningen upprättat en plan för den systematiska uppföljningen av upphandlade avtal. Den systematiska uppföljningen säkerställer att resurser används effektivt. Ytterligare ett sätt att säkerställa att resurser används effektivt är att inköp sker genom avrop från centralt, gemensamt eller lokalt genomförda upphandlingar. Vid anskaffningar där avtal saknas följer inköp lagar och riktlinjer för direktupphandling. Förvaltningen ska säkerställa att införandet av det nya upphandlings- och avtalssystemet får effekt i organisationen tillsammans med projekt VINST (Verktyg för inköp i Stockholms stad).

Nämndens arbete bidrar till genomförandet av följande mål i Agenda 2030:

- 3 Hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Förväntat resultat

- Ökat AMI jämfört med föregående år.
- Ökat index Bra arbetsgivare jämfört med föregående år.
- Ökad andel elektroniska inköp jämfört med föregående år.
- Alla upphandlade avtal följs upp systematiskt.
- Minskad sjukfrånvaro jämfört med föregående år.
- Minskad kostnad för konsulter jämfört med föregående år
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering.
- Medarbetare med ofrivilligt deltidsarbete minskar.
- Minskad löneglidning.
- Samverkan inom förvaltningen är stor.
- Chefer inom alla verksamhetsområden upplever att förutsättningarna för ett modernt och hållbart ledarskap är bra
- Förvaltningen bidrar till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla avtal som är möjliga att avropa i e-handelssystemet ska läggas in i systemet	2020-01-01	2020-12-31	
 Arbetet med handlingsplanen för barnskötarens och förskollärares arbetssituation ska fortsätta	2020-01-01	2020-12-31	
 Arbetet med handlingsplanen för socialsekreterarens och biståndshandläggarens arbetssituation ska fortsätta.	2020-01-01	2020-12-31	
 Chefers och medarbetares digitala kompetens ska utvecklas	2019-01-01	2020-12-31	
 Det förebyggande arbetet mot hot och våld riktat mot medarbetare ska utvecklas	2020-01-01	2020-12-31	
 En film ska spelas in som visar hur nämndens verksamheter bidrar till måluppfyllnaden av de 17 globala målen i Agenda 2030	2020-01-01	2020-12-31	
 Framgångsfaktorer för att vara en attraktiv arbetsgivare i framtiden ska identifieras	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Insatser för ökad hälsa ska genomföras	2020-01-01	2020-12-31	
 Jämställdhets- och jämlikhetsarbetet ska stärkas	2020-01-01	2020-12-31	
 Lokaler ska användas kostnadseffektivt	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020	Begärda budgetjusteringar	Prognos Tertial/2020	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 594,2	0,9	1 562,0	20,5
Intäkter	-345,4		-368,4	-23
Kostnader	1 939,6	0,9	1 930,4	2,5
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner				20,5
Resultatenheterna överskott från 2019				-29,2
Resultatenheterna överskott till 2021				29,2
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner				20,5

Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 20,5 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020, förvaltningen prognostiserar inga fondförändringar för 2020. Det prognostiserade resultatet inkluderar budgetjusteringar, prestationsförändringar, några av de framtagna handlingsplanerna samt ersättning av merkostnad i samband med covid-19.

Förvaltningen hade flera ekonomiska utmaningar under 2019 och flera av dessa kvarstår 2020. De handlingsplaner som beaktas i det prognostiserade resultatet är de som med stor sannolikhet kommer att ge eller som redan har gett effekt. Pandemin har ytterligare försvårat arbetet med handlingsplaner för att minska befärade underskott och medför även en osäkerhet över kostnads- och intäktsutvecklingen under året.

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

Den pågående pandemin har stor ekonomisk påverkan på förvaltningens verksamheter. Regeringen har beslutat om kompensation till kommunerna avseende merkostnader till följd av covid-19, främst inom sjukvård och omsorg. Merkostnaderna för förvaltningen har bokförts med egen aktivitet för att redovisas till stadsledningskontoret som sedan söker statlig kompensation. Hittills har förvaltningen sammanställt merkostnaderna för verksamhetsområdena äldreomsorg samt omsorg om funktionsnedsatta avseende mestadels den egna personalen, inhyrd personal, material samt smittskyddsåtgärder för perioden februari till och med juli enligt instruktion. Det sökta beloppet uppgår till 37,5 miljoner kronor, i det

prognostiserade resultatet för förvaltningen inkluderas 75 procent av detta belopp.

De direkta kostnaderna kopplade till pandemin för hela förvaltningen uppgår till 55,3 miljoner kronor till och med augusti. Samtidigt beräknas intäktsbortfallet vara 13,7 miljoner kronor för samma period. För en mer detaljerad analys av de ekonomiska konsekvenserna av pandemin per verksamhetsområde hänvisas till rubriken "Konsekvenser av covid-19-pandemin".

Förvaltningen har kompenserats med 14,2 miljoner kronor för sjuklönekostnaderna för perioden april till och med juli. Förvaltningen kommer även få ersättningar för delar av sjuklönekostnaden för perioden augusti och september, storleken på denna kompensation är fortfarande oklar.

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (föresultat-överföringar)	Prognos 2020 (efter resultat-överföringar)	Avvikelse (+/-)
Nämnd och administration	42,8		42,8	42,8	0
Individ- och familjeomsorg	121,6		122,8	122,8	-1,2
<i>varav socialpsykiatri</i>	30,8		33,2	33,2	-2,4
<i>varav vuxen</i>	24,6		26,9	26,9	-2,3
<i>varav barn och ungdom</i>	56,9		54,4	54,4	2,5
<i>varav flykting</i>	0,8		-2,7	-2,7	3,5
Stadsmiljöverksamhet	20,4		20,4	20,4	0
avskrivningar	9,8		9,8	9,8	0
internräntor	0,8		0,8	0,8	0
Förskoleverksamhet	389,2		387	387	-6,5
Äldreomsorg	630,5		598,8	598,8	31,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	286,6	0,9	295,7	295,7	-12,1
Barn, kultur och fritid	17,9		17,9	17,9	0
Arbetsmarknadsåtgärder	7,7		7,9	7,9	-0,2
Ekonomiskt bistånd	50,9		58,1	58,1	-7,2
Övrig verksamhet	16,0		0	0	16,0
Totalt	1 594,2	0,9	1 562,0	1 562,0	20,5

Avdelning förskola

Avdelningen förskola prognostiserar ett underskott med 6,5 miljoner kronor. Underskottet avser till största del kostnader för lokalförändringar och avveckling.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar ett underskott med 6,5 miljoner kronor. Avvikelsen avser till största del kommande lokalförändringar som medför högre kostnader för avveckling och markåterställning av tillfälliga paviljonger. Maxtiden för bygglov gällande ett flertal tillfälliga förskolepaviljonger har uppnåtts och dessa paviljonger måste därmed avvecklas. Tidigare har Bromma stadsdelsförvaltning hyrt förskolepaviljonger av andra fastighetsägare än SISAB vilket innebär att förvaltningen därmed står för dessa avvecklingskostnader. Dessa kostnader kommer att belasta driftbudgeten 2020.

Utförare

Utförarna utgörs av resultatenheter inom förskolan. Förskoleområdena prognostiserar sammantaget en budget i balans. Förvaltningen beräknar återredovisa 12,8 miljoner kronor för färre inskrivna barn år 2020 jämfört med kommunfullmäktiges budget. Barnantalet beräknas minska jämfört med prognosen för 2020 och en fortsatt ekonomisk utmaning för förskoleområdena kommer vara att anpassa kostnaderna till de minskade intäkterna. En annan utmaning är att personalkostnaderna har ökat med anledning av det höjda personalförsäkringstillägget.

Förskoleområden som riskerar underskott kommer att upprätta handlingsplaner för att nå en budget i balans innan hänsyn tas till fonderade medel.

Avdelning socialtjänst och fritid

Avdelningen socialtjänst och fritid prognostiserar ett underskott med 20,7 miljoner kronor. Det är en minskning av prognostiserat underskott med 2,8 miljoner kronor jämfört med föregående månads prognos. Vid tertialrapport 1 prognostiserades ett underskott på 28,5 miljoner, vilket innebär att prognosen förbättrats med 7,8 miljoner sedan dess. Avdelningen har upprättat flera handlingsplaner för att nå en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg prognostiserar ett underskott med 1,2 miljoner kronor. Det är en minskning av det prognostiserade underskottet med 3,5 miljoner kronor jämfört med föregående månads prognos. Vid tertialrapport 1 prognostiserades ett underskott på 8 miljoner, vilket innebär att prognosen förbättrats med 6,8 miljoner sedan dess. Förbättringen av prognosen baseras på att ”Entreprenad köp av verksamhet” minskat. Personalkostnaderna inom myndighetsutövning har minskat jämfört med 2019 med anledning av att det föregående år fanns en övertalighet av personal.

Utförare

Resursenheten prognostiserar ett underskott med 1,5 miljoner. Underskottet beror dels på att västerorts aktivitetscenter (VAC) är intäktsfinansierad och hyreskostnaderna gör det svårt att anpassa kostnaderna till intäktsnivåerna, trots ett flertal besparingsinitiativ. Underskottet förklaras även av att kolloverksamheten redovisar ett underskott då antalet kolloplatser blev större än förväntat och detta täcks endast delvis av tilldelad budgetjustering. Vid tertialrapport 1 prognostiserades ett underskott på 2 miljoner, vilket innebär att prognosen förbättrats med 0,5 miljoner sedan dess.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid prognostiserar en budget i balans. Tilldelade medel finansierar fritidsverksamheten inom avdelningen socialtjänst och fritid, öppna förskolan och kulturuppdraget inom avdelningen förskola.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett fortsatt underskott med 12,1 miljoner kronor. Vid tertialrapport 1 prognostiserades ett underskott på 14,5 miljoner, vilket innebär att prognosen förbättrats med 2,4 miljoner sedan dess. Under 2020 har kostnader för ”Entreprenad och köp av verksamhet” prognostiserats bli lägre då nya avtal har slutits med placeringar utanför LOV. Den pågående pandemin har medfört att färre brukare valt att åka till sin dagliga sysselsättning och en del dagaktiviteter har haft stängt.

En fortsatt ekonomisk utmaning för verksamheten finns inom de placeringar som finansieras av det fasta anslaget, det vill säga boenden enligt socialtjänstlagen, hemtjänst och personlig assistans.

Utförare

Personligt stöd prognostiserar i nuläget en budget i balans i likhet med prognosen vid T1. Ett nytt serviceboende har öppnat under sommaren och platserna är belagda.

En risk för budgetunderskott är att personalkostnaderna ökar då det måste finnas bemanning dagtid på såväl den dagliga verksamheten som på gruppboendena med anledning av att deltagare stannar hemma under pandemin.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd prognostiserar ett fortsatt underskott med 7,2 miljoner kronor. Vid tertialrapport 1 prognostiserades ett underskott på 6,0 miljoner, vilket innebär att prognosen försämrats med 1,2 miljoner sedan dess. Konjunkturinstitutet spår en lågkonjunktur för Sverige och att pandemin kommer slå hårdare än vad de tidigare trott. Trots en påbörjad återhämtning i svensk ekonomi och en minskning av antalet varsel förväntas en fortsatt stigande arbetslöshet vilket kan medföra ökat behov av ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett underskott med 0,2 miljoner kronor. Underskottet kan härledas till ökade kostnader i samband med feriearbetare under sommaren. Prognosen kan försämrats om det tillkommer ytterligare kostnader för feriearbetare i samband med kommande skollov. Vid tertialrapport 1 prognostiserades en budget i balans, vilket innebär att prognosen försämrats med 0,2 miljoner sedan dess.

Avdelning äldreomsorg

Avdelningen äldreomsorg prognostiserar ett överskott med 31,7 miljoner kronor efter resultatdispositioner.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar ett underskott med 12,8 miljoner kronor. Det minskade underskottet om 6,0 miljoner kronor mot tidigare prognos beror på att förvaltningen nu prognostiserar en högre ersättning för merkostnader i samband med covid-19, i nuvarande prognos beräknas 75 procent av ersättningen enligt instruktion. Det kvarvarande underskottet beror på att delar av resultatenheternas overheadkostnader istället belastar ledning. Ledning har också övertagit kostnad för inhyrd personal med anledning av pandemin.

Myndighet och beställarverksamheten

Myndighets- och beställarfunktionen prognostiserar ett överskott med 49,0 miljoner kronor. Överskottet beror på att antalet vård- och omsorgsboendeplatser betydligt minskat till följd av att färre personer hittills ansökt och flyttat in på vård- och omsorgsboenden. Antalet personer med hemtjänstinsatser samt beställda snittimmar för dessa har också minskat. Det råder stor osäkerhet kring vilken fortsatt påverkan pandemin kan få på beviljade insatser. Hemtjänstinsatser kan öka till följd av att personer som tidigare inte haft insats beviljas omsorg, till exempel serviceinsatser såsom inhandling. Insatserna kan också öka med anledning av att covid-19-smittade brukare kan ha utökade behov som ska tillgodoses av de förstärkningsteam som satts in för att hantera målgruppen. Antalet beviljade vård- och omsorgsboendeplatser kan också öka givet att antalet som söker boende ökar, särskilt efter

sommaren.

Utförare

De förebyggande verksamheterna prognostiserar ett överskott för året med 0,5 miljoner kronor. Överskottet härleds till att aktiviteter inte kunnat fullföljas enligt plan till följd av covid-19. Med anledning av periodvis nedstängning av verksamheten har kostnaderna minskat. Prognosen kan ändras senare under året beroende på vilka rekommendationer expertmyndigheterna framför.

Den kommunala hemtjänsten i egen regi prognostiserar ett underskott med 5,0 miljoner kronor. Prognosen är oförändrad mot tidigare prognos vilket kan förklaras av att andelen utförda timmar varit högre. Stor osäkerhet råder dock fortfarande med anledning av den pågående pandemin. Osäkerheten består främst av att hemtjänsten kan få minskade intäkter på grund av avböjda besök till följd av försiktighetsåtgärder bland de äldre. Vid fler avböjda besök har hemtjänsten svårt att anpassa verksamhetens personallönekostnader givet att de måste ha kapacitet att kunna utföra beviljade besök.

Äldreomsorgens tre resultatenheter prognostiserar en budget i balans med anledning av lättnad av overheadkostnader samt att kostnad för inhyrd personal har belastats ledning. Prognosen baseras också på beräknad ersättning för merkostnader i samband med covid-19. Inga fondförändringar prognostiseras för perioden. Det råder fortsatt osäkerhet kring intäktsprognoisen, med anledning av den pågående smittan. På grund av besöksförbudet kan ut- och inflyttning inte ske i samma utsträckning som normalt vilket påverkar beläggningsgraden. Lönekostnaderna är också svårbedömda, delvis eftersom pandemin ställer särskilda krav på bemanning, oavsett beläggning. Bedömningen blir också svår beroende på pandemins utveckling som kan göra att lönekostnaden för sjukskrivningar och tillfällig personal ökar. Hur stor ökningen blir råder stor osäkerhet kring. För att kunna bemanna arbetspass i så stor utsträckning som möjligt så hyrs personal in via bemanningsföretag.

Avdelning administration

Avdelning administration prognostiserar en budget i balans.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet stadsmiljö prognostiserar en budget i balans.

Stadsdelsnämnd och stadsdelsdirektör

Avdelning för stadsdelsnämnd och stadsdelsdirektör prognostiseras en budget i balans.

Övrig verksamhet

För att balansera eventuella underskott och oförutsedda kostnader hos verksamheterna budgeteras medel hos stadsdelsdirektören. För 2020 budgeterades 16,0 miljoner kronor. Budgetreserven reserveras i sin helhet för att balansera nettounderskottet hos avdelningen socialtjänst och fritid.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttbudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttbudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott(+)	Beräknat resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott(-)
Förskoleområde 1	24 000	1 200	-1 000	0	1 000
Förskoleområde 2	47 220	2 361	-1 255	0	1 255
Förskoleområde 3	43 340	2 167	-1 259	0	1 259
Förskoleområde 4	46 928	2 346	-1 247	0	1 247
Förskoleområde 5	47 870	2 394	-1 271	0	1 271
Förskoleområde 6	39 894	1 995	-1 259	0	1 259
Förskoleområde 7	46 580	2 329	-1 314	0	1 314
Förskoleområde 8	47 083	2 354	-1 295	0	1 295
Grupp och servicebostäder	108 398	5 420	0	0	0
Långskeppet	10 700	535	0	0	0
Sörklippans äldreboende	37 557	1 878	-2 125	0	2 125
Brommagårdens äldreboende	32 436	1 622	-3 181	0	3 181
Mälarbackens vård- och omsorgsboende	246 985	12 349	-13 975	0	13 975
Summa resultatenheter	778 990	38 950	-29 180	0	29 180

Förvaltningen prognostiserar inga fonduttag för 2020. Ingående fond 2020 var 29,2 miljoner kronor, till 2021 prognostiseras en resultatöverföring med 29,2 miljoner kronor.

Avdelning förskola

Inga fonduttag prognostiseras för "Förskoleområdena 1-8". Resultatenheterna har 9,9 miljoner fonderade medel från tidigare år.

Avdelning socialtjänst och fritid

Inga fonduttag prognostiseras för resultatenheterna "Grupp- och servicebostäder" eller "Långskeppet". Resultatenheterna har inga fonderade medel från tidigare år.

Avdelning äldreomsorg

Inga fonduttag prognostiserat för resultatenheterna "Sörklippans äldreboende", "Brommagården äldreboende" och "Mälarbackens äldreboende". Resultatenheterna har 19,3 miljoner fonderade medel från tidigare år.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Prognos tertial 2020	Budgetjusteringar	Avvikelse
Parkinvesteringar	12,2	12,2		0
Reinvesteringar	6,5	6,5		0
Investeringar med nycklade medel				0
Inventarier och maskiner	2,9	2,9		0
Klimatinvesteringar	0,3	0,3		0
Trygghetsinvesteringar	2,5	2,5		0
Totalt	24,4	24,4		0

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans för investeringsbudget 2020. Investeringar med nycklade medel uppgår till 9,0 miljoner kronor och är fördelade mellan parkinvesteringar och reinvesteringar i tabellen (bilaga 1).

Förvaltningen beviljades 1,0 miljoner kronor i ombudgetering från 2019 för projektet strandpromenaden. Under året har förvaltningen också tilldelats 2,5 miljoner kronor avseende trygghetsinvesteringar samt 0,3 miljoner kronor avseende klimatinvesteringar.

Förvaltningen ansöker inte om ytterligare budgetjusteringar.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt för perioden.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ej aktuellt för perioden.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen anmäler omslutningsjustering med totalt 23,0 miljoner kronor för ökade intäkter enligt nedan:

Omslutningsförändringar per verksamhetsområde	Mnkr i VP	Beräkning T2	Avvikelse
Omsorg om funktionsnedsatta	30	30	0
Förskola	5,7	11,9	6,2
Äldreomsorg	201	217,8	16,8
Individ och familj	50	50	0
Totalt	286,7	309,7	23,0

Justeringar för avdelning äldreomsorgen avser primärt ökad försäljning av vård- och omsorgsboendeplatser utanför stadsdelen samt ersättning för sjuklönekostnader. Förändringarna för avdelning förskolan hänvisas också till sjuklöneersättning (beslutssats 3).

Budgetjusteringar

Kommunalt bostadsbidrag

Nämnden ansöker om budgetjustering för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. Helårsprognos för 2020 är 0,9 miljoner kronor och baseras på utfallet för tertial 1 och 2 samt prognos för tertial 3. Sökt belopp: 0,9 miljoner kronor (beslutssats 2).

Medel för lokaländamål

Förvaltningen söker inga nya medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Tertialbokslutet för verksamhetsåret har upprättats enligt den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och i överensstämmelse med riktlinjerna i regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär bland annat att nedanstående tre principer har följts:

- Matchningsprincipen: tillgångar/intäkter och skulder/kostnader har periodiserats på likartat sätt.
- Försiktighetsprincipen: kostnader/skulder ska aldrig undervärderas och intäkter/tillgångar aldrig övervärderas.
- Väsentlighetsprincipen: kostnader och intäkter har periodiserats om de påverkat resultatet väsentligt. I tertialbokslutet har lägst 50 tusen kronor varit riktmärke för vad som normalt ansetts varit väsentlig storlek.

Balansomslutningen per den sista augusti är 266 miljoner kronor, vilket är en ökning med 8 miljoner kronor jämfört den utgående balansen vid tertialbokslutet 2019.

Tillgångar

Omsättningstillgångarna uppgår till 129 miljoner kronor och avser till största del kortfristiga fordringar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Omsättningstillgångarna har minskat med 3 miljoner kronor jämfört med den utgående balansen vid tertialbokslut 2019. Kortfristiga fordringarna har minskat med 4 miljoner kronor, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt kundfordringar har däremot ökat med 1 miljon kronor.

Skulder

Skuldsidan har minskat med 6 miljoner kronor och beror till största del på att leverantörsskulder minskat med 18 miljoner kronor, samtidigt som upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ökat med 15 miljoner kronor och kortfristiga skulder minskat med 6 miljoner kronor. Skillnaden avseende upplupna kostnader och förutbetalda intäkter beror bland annat på att man i år bokat löneöversynen eftersom den ännu inte betalats ut samt att sociala avgifter i år uppgår till en högre andel av lönekostnaden. Kortfristiga skulder har minskat med anledning av att generalschablonen i år bedöms lägre. Generalschablonen är kopplad till antalet folkbokförda nyanlända som under 2020 är lägre.

Eftersläpning av timlöner, ob-ersättning, semesterersättning och löneöversyn periodiseras till totalt 17 miljoner kronor exklusive personalförsäkring. Förvaltningen arbetar proaktivt för att

driva in de utestående fordringarna genom dialog med enheterna samt genom avstämningar vid månadsboksluten.

Övrigt

Uppföljning av kompetensutvecklingsstrategin inom äldreomsorgen

I samband med verksamhetsplan 2020 ansökte förvaltningen om medel för åtta stycken kompetensutvecklingsstrategier vilka redovisas nedan. På grund av rådande omständigheter har de flesta utbildningar fått skjutas upp, planering pågår för att de ska kunna genomföras under resten av året.

Palliativa ombud

Förvaltningen ansökte om och beviljades 234 816 kr för utbildning av 40 medarbetare till palliativa ombud. Utbildningen hålls av Palliativt kunskapscentrum. Kommer att genomföras under hösten.

Ökad kunskap om nutrition

Förvaltningen ansökte om och beviljades 249 600 kr för att ge medarbetare på vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänst ökad kunskap om nutrition. Utbildningen är ännu inte genomförd.

Jobba säkert med läkemedel

Förvaltningen ansökte om och beviljades 97 200 kr i syfte att de medarbetare på vård- och omsorgsboenden som hanterar läkemedel ska genomgå en kunskapshöjande webbutbildning. Under covid-19-pandemin har fokus legat på att all personal ska genomgå webbutbildning i basal hygien. Läkemedelsutbildningen kommer därför att genomföras under hösten.

Ökad demenskunskap för biståndshandläggare inom äldreomsorgen - Silviacertifiering

Förvaltningen ansökte om och beviljades 243 700 kr för att äldreomsorgens beställarenhet ska kunna Silviacertifieras. Utbildningen kommer att genomföras under hösten.

Kompletterande Silviacertifiering, steg 1

Förvaltningen ansökte om och beviljades 388 176 kr för att utbilda nyanställda medarbetare som inte deltagit i enheternas Silviacertifiering. På grund av rådande restriktioner kommer utbildningen till viss del att genomföras under hösten.

Psykisk ohälsa hos äldre

Förvaltningen ansökte om och beviljades 206 976 kr för att medarbetare på vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänst ska kunna öka sin kunskap om äldres psykiska ohälsa. Utbildningen är genomförd för medarbetare på vård- och omsorgsboenden. För medarbetare inom hemtjänst planeras utbildningen att genomföras under hösten.

Anhörigstöd

Förvaltningen ansökte om och beviljades 212 800 kr för att möjliggöra att ett flertal medarbetare får ökad kunskap om anhörigstöd. Utbildningen planeras att genomföras under hösten.

Silviasjuksköterskor

Förvaltningen ansökte om och beviljades 529 280 kr för att vidareutbilda fyra stycken Silviasjuksköterskor. Utbildningsarrangör är Sophiahemmet. Två av fyra medarbetare har påbörjat utbildningen.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Det interna kontrollarbetet har fortlöpt under årets första och andra tertial i enlighet med nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan.

Att stödja människor i Bromma att tillvarata sina resurser för att bli självförsörjande.

Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.1

Kontrollaktiviteten visar att ett system för löpande samlad dokumentation har upprättats för att kunna följa upp olika områden vid ärendegenomgångar.

Under senare delen av tertial 1 var det inte möjligt för handläggare att arbeta utifrån det förstärkta arbetssätt som planerats på grund av pandemin. Handläggare har inte kunnat träffa sina klienter fysiskt i den omfattning som var planerad och Jobbtorg och andra samverkanspartners har haft sina verksamheter stängda. Under tertial 2 har det fortsatt behövts göras prioriteringar med anledning av covid-19.

Vidtagna åtgärder:

- Möten med klienter har skett digitalt eller via telefon.
- Enheten har gjort en planering av individuella ärendedragningar och för löpande samlad dokumentation. Planeringen innebär bland annat individuella ärendegenomgångar utifrån olika teman.

Situationell prevention. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.2

Kontrollaktiviteten visar att arbetet med operativa BRÅ har följts upp varje månad av enhetschef med trygghets- och säkerhetssamordnare. Sammanställning av inrapporterade händelser/lägesrapporter görs och har gjorts varannan vecka. En övergripande sammanställning har upprättats tertial 1 och 2.

Vidtagna åtgärder:

Under våren påbörjades arbetet med att utveckla operativa BRÅ för att lägesrapporterna skulle ge mer relevant och användbar information. Sammanställningen av inrapporterad information har arbetats om för att bli mer tydlig och relevant samt lättare att sammanställa till styrgruppen för BRÅ och till tertialrapporter.

Att arbeta mot oegentligheter. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.1

Kontrollaktiviteten visar att den systematiska kontrollen genomförs enligt beslutad plan. Förvaltningens redovisningsansvarige säkerställer att rutiner och riktlinjer följs. Månadsvis görs kontroller och stickprov av all representation. Detta görs genom att kontrollera och göra stickprov på alla representationskonton månadsvis. Kontroller och stickprov avser poster som överstiger 3 000 kronor. Serviceförvaltningen kontrollerar varje representationsfaktura som överstiger 3 000 kronor. Det förekommer även att redovisningsansvarige gör stickprov på poster under 3000 kronor. Två avvikelser uppmärksammades vid den senaste kontrollen.

Vidtagna åtgärder:

- Vid avvikelser/felaktigheter informerar redovisningsansvarige berörda chefer om gällande riktlinjer och om vad som behöver åtgärdas för korrekt redovisning.

Budgetföljsamhet. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.1

Kontrollaktiviteten visar att samtliga budgetansvariga chefer har träffat sin controller för uppföljning av budget varje månad.

Vidtagna åtgärder:

- Framtagande av checklista för att skapa gemensam struktur vid budgetuppföljningsmöten.
- Handlingsplaner har upprättats vid befarat underskott.
- Utbildning i budgetuppföljning och i de olika verktygen och filerna som används.

Att använda resurser effektivt, innovativt och jämställt. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2

Kontrollaktiviteterna visar

- att det övergripande arbete som påbörjades i inledningen av året gällande kompetensförsörjning inom förvaltningens verksamheter stannade av i och med pandemin
- att det påbörjade arbetet med hälsosamtal har pausats under pandemin
- att sjukfrånvaron ökade kraftigt under mars månad efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma även vid lätta förkylningssymptom. Flertalet medarbetare inom förvaltningens kärnverksamheter har arbeten som inte kan utföras på distans, vilket innebär att de måste sjukskriva sig även vid milda symtom. Under tertial 2 har sjukfrånvaron sjunkit till mer normala nivåer.

Vidtagna åtgärder:

- Utifrån de utvecklingsområden som förvaltningsledningen identifierade har förvaltningsledningen med stöd av personalavdelningen upprättat uppdragsbeskrivningar för bitr. enhetschef/bitr. rektor och enhetschef/rector för att förtydliga roller och uppdrag. Under hösten fortsätter arbetet med kompetensförsörjningens gemensamma utmaningar.
- Hälsosamtalen planeras starta upp under hösten med digitala hälsosamtal som

- komplement till fysiska möten.
- Utökad testning för covid-19.

Informationssäkerhet. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2

Kontrollaktiviteterna visar att av 105 kontrollerade behörigheter genom stickprov i Paraplysystemet var 4 felaktiga. Förvaltningens paraplysamordnare har även gjort månadsvisa genomgångar av behörigheter. Vilket lett till en större medvetenhet inom enheterna om aktuella behörigheter och att roller som inte längre är aktuella har tagits bort.

De planerade okulära kontrollerna i verksamhetslokalerna gällande hantering av personuppgifter har inte genomförts enligt plan. Andra arbetsuppgifter har prioriterats på grund av pandemin.

Vidtagna åtgärder:

- Felaktiga behörigheter och roller i Paraplysystemet som inte längre är aktuella har tagits bort.
- Oannonserade okulära kontroller i verksamhetslokaler gällande hantering av personuppgifter kommer att genomföras under tertial 3.

Inköp. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2

Kontrollaktiviteten visar att systemnyttjandet kontrolleras varje månad och redovisas i nyckeltalsbilagan till den ekonomiska månadsrapporten. Enheterna kan också själva hämta sin andel från intranätet. Utfallet visar på en ökning under året.

Vidtagna åtgärder:

Enheter med lågt utfall uppmanas att höja sin andel inköp som görs via inköpssystemet. I utbildningsprogrammet för chefer ingår information om inköpssystemet.

Lokalförsörjning. Processen och arbetssätt är kopplad till KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2

Kontrollaktiviteten visar att lokaleffektivisering varit en fokusfråga under hela perioden. Regelbundna möten, tidvis varje vecka, för planering utifrån nuvarande och kommande lokalbehov har genomförts.

Vidtagna åtgärder:

Lokalplaneringsmöten är planerade att fortsätta med samma frekvens och regelbundenhet.

Övriga kontroller som genomförts under perioden

Äldreomsorg: Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har med anledning av pandemin genomfört tillsyn genom telefonintervjuer med samtliga särskilda boenden för äldre i Sverige. Denna tillsyn har resulterat i att IVO går vidare med en fördjupad granskning av Sörklippans vård- och omsorgsboende.

För att säkerställa god följsamhet till basala hygienrutiner, rutiner för skyddsutrustning och folkhälsomyndighetens rekommendationer genomför äldreomsorgens verksamheter kontinuerliga egenkontroller. Vid uppmärksammade brister genomförs åtgärder för att öka

följsamheten.

LSS-verksamhet: IVO har med anledning av pandemin genomfört tillsyn av Beckomberga gruppbostad genom telefonintervju. IVO kommer inte vidta någon ytterligare granskning av verksamheten.

Individ och familjeomsorg: IVO har genomfört tillsyn av stöd till barn (0-18 år) som riskerar att fara illa med anledning av pandemin. Syftet med tillsynen är att ta reda på hur stödet till barn, som riskerar att fara illa, påverkats av covid-19. Förvaltningen har ännu inte fått återkoppling gällande tillsynen.

Förskolan: Miljöförvaltningen har under året genomfört en inspektion inom förskolan. De brister som identifierades åtgärdas och följs upp inom verksamhetens egenkontroll.

Ekonomi: Genomförda egenkontroller under året visar att Brommas verksamheter har rättvisande räkenskaper. Chefer och medarbetare känner till och följer gällande regelverk kring redovisning, inköp och representation.

Arbetsmiljö: En ny rutin för internkontroll av arbetsmiljö har tagits fram inom HR som innebär att löpande kontroller och stickprovskontroller inom arbetsmiljöområdet ska utföras. Detta arbete har dock nedprioriterats under våren på grund av pandemin.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Förskola

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Utbildningen och undervisningens kvalitet har blivit påverkad av pandemin då den planerade undervisningen inte gått att genomföra med stort personalbortfall och stor andel vikarier. Allteftersom att barn- och personalantalet har ökat har lärandesituationerna ökat igen och många verksamheter har lyckats omsätta sitt kunnande till rådande situation. Arbetsätt har förändrats och upplevelsen är att verksamheten uppnår målen. De pedagogiska miljöerna har utvecklats för att möta den ökade utevistelsen.

Fortbildningssatsningar har blivit inställda och framflyttade vilket påverkar flera utvecklingsarbeten. Det gäller bland annat satsningen att bredda kompetensen kring barn i behov av särskilt stöd och digitalisering. Även det kollegiala lärandet är påverkat under perioden då nätverken inte har gått att genomföra. Flertalet VFU-studenter har inte kunnat genomföra sin VFU under perioden vilket påverkat det utvecklingsarbete som är påbörjat kring VFU.

Det finns en risk att det blir ett förtroendetapp från vårdnadshavarna då upplevelsen är att barnen skickas hem för mycket, samtidigt som det finns vårdnadshavare som tycker att förskolorna gör för lite. Det är en svår balansgång att möta allas åsikter och känslor och samtidigt förhålla sig till myndigheternas rekommendationer.

Den digitala kompetensen har ökat under perioden då pandemin har bidragit till att hitta digitala alternativ till de traditionella mötesformerna. Detta har inneburit en större trygghet i hur verktygen används och flera av dessa mötesformer kommer leva kvar i organisationen och leda till en effektivisering utifrån ett tidsperspektiv. Samtidigt är det en utmaning att förändra

satta strukturer och hitta nya sätt att samverka på, en förändring som tar tid. Många samverkansformer har blivit förändrade, både internt- och externt. Samverkan med skolan kring övergång till skolan har pausats under pandemin.

Öppna förskolan har för att bidra till den att minska smittspridningen i den rådande situationen hållit stängt men planeras att öppna under hösten i olika former.

På grund av omständigheterna kring covid-19 har barnen inte fått möta professionell kultur under våren. Bokade föreställningar, biblioteksbesök och liknande har fått ställas in.

Utevistelsen för barnen har ökat och utifrån det ses en ökad rörelsegrad vilket är positivt.

Situationen har skapat ett behov av att göra lika, både övergripande för hela staden och för förskolorna i Bromma när det gäller information och beslut. Nu är det mer dialog och samsyn kring viktiga ståndpunkter och ur ett likvärdighetsperspektiv är detta positivt. Även i detta har de digitala verktygen varit en dörröppnare där forum öppnats och öppnat upp för en tätare dialog.

Ekonomiska konsekvenser

Risk för att sjuklönekostnaderna ökar vilket kan medföra att personalkostnaderna för tillfällig personal ökar.

Fler vårdnadshavare har valt att inte tacka ja till den garantiplats de blivit erbjudna utan har istället valt att börja efter sommaren. Detta innebär mindre pengar till verksamheten.

Kostnader kopplade till covid-19 till och med augusti för förskolan är 2,4 miljoner kronor.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Det har varit färre besökare inom fritidsverksamheten. Fritidens planerade påsklovsaktiviteter ställdes in för att flytta fokus till spontana utomhusaktiviteter och utökade öppettider på fritidsgården Café U. Hög sjukfrånvaro under mars-april innebar att den mindre fritidsgården Björkan i flera fall fick stänga till förmån för att den större verksamheten Café U skulle kunna hållas öppen. I de fall deltagarna överskridit 15 personer har verksamheten hänvisat till utomhusaktiviteter. De sommarlovsaktiviteter som arrangerades har haft ett högt deltagande.

Ekonomiska konsekvenser

Ökade kostnader för sjuklön då sjukfrånvaron stigit.

Äldreomsorg

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Personalförsörjning

Sjukfrånvaron har ökat inom alla verksamheter. I samband med insjuknande i covid -19 har flera medarbetare även upplevt en ökad oro och psykisk ohälsa då framtida konsekvenser av att ha drabbats av sjukdomen är ovissa. För att täcka behovet av vikarier samt klara de ökade kraven har ett stort antal medarbetare rekryterats. Verksamheterna har haft extra hög bemanning över sommaren. Introduktion av alla nya vikarier utgör en stor utmaning för ordinarie personal. Bemanningsföretag har anlåtats för att täcka behovet av främst sjuksköterskor men även chefer. Detta kommer att medföra ökade kostnader.

Under en period ingick samtliga chefer i ett jourssystem vilket utgjorde en extra belastning. Biståndshandläggare har förstärkt Trygghetsjouren under vissa helger.

De högre sjukfrånvarotalen kan vara långsiktiga och medföra högre vikariekostnader under lång tid framöver.

Utbildningsinsatser

Flera inplanerade utbildningsinsatser har fått ställas in. Förhoppningen är att dessa kan genomföras senare under året.

Stängda aktivitetscentran/öppna mötesplatser/dagverksamhet

Konsekvenser av stängda mötesplatser kan ge upphov till ofrivillig ensamhet och social isolering, vilket på sikt kan befaras ge negativ påverkan på hälsan. Efter att verksamheterna åter öppnat i mindre omfattning har 33 deltagare intervjuats utifrån fastställda frågor om sin upplevelse av stängningen. Resultatet av enkäten visar att 85 procent av de intervjuade upplevde att de uteblivna aktiviteterna påverkade deras livssituation negativt. Möjlighet att inta måltider och äta tillsammans har upphört. Detta har i sin tur lett till ett ökat behov av hjälp med inköp.

En av förvaltningens dagverksamheter för dementa ligger insprängd i ett vård- och omsorgsboende. På grund av läget har verksamheten varit stängd från det att pandemin bröt ut. Gästerna har erbjudits dagverksamhet på andra ställen.

Förstärkningsteam - ändrat arbetssätt för Tryggt mottagandeteamet

Tryggt mottagande i hemmet har övergått till att utgöra en del av förstärkningsteamet för omhändertagande av personer med covidsmitta i hemmet. Förstärkningsteamet är i tjänst under hela dygnet varför ytterligare medarbetare har rekryterats. Detta medför ökade kostnader.

Inskränkningar i ordinarie verksamhet

Den ordinarie verksamheten har på alla områden fått dra ner och ändra inriktning för att klara den pågående krisen. Fokus ligger på att säkra personalens kunskaper och efterlevnad av basala hygienrutiner, hantering av skyddsmaterial med mera för att förhindra smittspridning. Stora resurser läggs ner på att inventera och hantera att verksamheterna har tillräckligt med skyddsmaterial. Arbetet med verksamhetsutveckling, egenkontroller, analys av resultat osv har skjutits upp.

Alla anställda som har möjlighet ska arbeta från hemmet. Större delen av inplanerade möten ställs in eller sker via Skype. Risk finns att information inte når fram till alla. Det är en utmaning att upprätthålla en god arbetsmiljö när en stor del av medarbetarna arbetar hemifrån. Arbetsplatserna i hemmet är ofta inte ergonomiskt anpassade för en längre tids arbete.

Användandet av digitala hjälpmedel har även medfört positiva effekter då en del möten kan hållas på ett effektivare och mer tidsbesparande sätt.

Pensionärsrådet kallas inte till sammanträde utan får ta del av nämndhandlingar i hemmet. Rådets sammanträden sker via Skype.

Besöksförbud på vård- och omsorgsboende

Besöksförbudet orsakar stor oro bland anhöriga med ökad kontakt med personalen via telefon

och mail som följd. Behovet av kontakter via Skype med mera ökar. Detta medför att chefer och personal får en ökad arbetsbelastning. De boende saknar kontakten med sina anhöriga med ökad ensamhet och minskat välbefinnande som konsekvens. Under sommaren har besök utomhus kunnat erbjudas.

Besöksförbudet innebär även att varken föreningar eller Ung omsorg kan genomföra de aktiviteter som planerats. Verksamheterna har inte heller kunnat ta emot feriearbetande ungdomar. Detta medför en inskränkning i vardagen för de boende.

Hembesök, individuppföljningar, verksamhetsuppföljningar

Biståndshandläggarna gör inte längre hembesök utom i undantagsfall, kontakter sker via telefon och mail. Det krävs ofta fler kontakter för utredning och att kunna fatta rättssäkra beslut.

Individuppföljningar inom hemtjänst sker per telefon. På grund av besöksförbud kan inga individuppföljningar ske på vård- och omsorgsboende.

Verksamhetsuppföljningar kan inte genomföras då alla hemtjänstutförare har ett stort tryck på sina verksamheter att klara av rådande situation. Risk finns att samtliga verksamhetsuppföljningar inte kommer att hinna genomföras under året.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 för äldreomsorgen varierar mellan förebyggande verksamhet, utförare och beställare.

Förebyggande verksamhet

Med anledning av expertmyndigheternas rekommendationer har verksamheter periodvis stängts ned vilket inneburit att planerade aktiviteter inte kunnat genomföras, vilket inneburit en viss kostnadsminskning.

Utförare hemtjänst

Risk för minskade intäkter på grund av avböjda besök till följd av försiktighetsåtgärder bland de äldre. Om intäkterna minskar har hemtjänsten svårt att anpassa verksamhetens personallönekostnader givet att dem måste ha kapacitet att kunna utföra beviljade besök.

Utförare vård- och omsorgsboende

Med anledning av bekräftad smitta av covid-19 under våren har beläggningen minskat betydligt vilket inneburit intäktsbortfall. På grund av besöksförbud har utflyttning inte kunnat ske i samma utsträckning vilket innebär att inflyttning (och därmed intäktsåterhämtning) dröjer. Inflyttning kan också dröja med anledning av smittskyddsåtgärder vid inflytt.

Pandemin har medfört högre lönekostnad eftersom det ställer särskilda krav på bemanning, oavsett beläggning. För att kunna bemanna arbetspass i så stor utsträckning som möjligt hyrs konsulter in, det råder mycket stor osäkerhet kring i hur stor mån detta kommer att ske. De högre sjukfrånvarotalen kan vara långsiktiga och medföra högre vikariekostnader under lång tid framöver.

Beställare

Antalet vård- och omsorgsboendeplatser har minskat betydligt till följd av att färre personer hittills ansökt och flyttat in på vård- och omsorgsboenden. Trots att fler brukare har fått bifall

för vård- och omsorgsboende är det många som inte flyttar in på grund av rädsla för att bli smittade. Antalet beviljade vård- och omsorgsboendeplatser kan öka givet att antalet som söker boende ökar, särskilt efter sommaren. Ansökningar till dessa platser behöver dock utredas och beslutas innan bifall eller avslag ges, vilket ger en viss fördröjning av eventuell kostnadsökning för vård- och omsorgsboendeplatser.

Det råder stor osäkerhet kring vilken fortsatt påverkan pandemin får på beviljade hemtjänstinsatser, en ökning kan ske till följd av att personer som tidigare inte haft insats beviljas omsorg, exempelvis serviceinsatser såsom inköp. Insatserna kan också öka om brukare bekräftas smittade av covid-19, eftersom det kan innebära ett utökad behov som ska tillgodoses av det förstärkningsteam som satts in för att hantera målgruppen. Kostnaden kan också öka då all utökad tid (alltså all tid som utförs hos brukare utöver den beställda tiden) som avser hantering av covidsmittade brukare kommer beviljas. Kostnaden för hemtjänsten kan också komma att öka, eftersom utförare som inte kan tillgodose covidsmittade äldre med insats ska få viss (60 procent av beställd tid) kompensation för uteblivna intäkter, samtidigt som den äldre får insatsen från stadsdelens förstärkningsteam.

Hemtjänstinsatser kan också minska om utförare, exempelvis på grund av hög sjukfrånvaro bland personalen, har svårt att utföra beviljade insatser. En minskning kan också ske om många äldre avböjer besök i större utsträckning.

Fler utskrivningsklara från sjukhus kommer att ge ökade kostnader på korttidsvård.

På sikt kvarstår flera av de direkta ekonomiska konsekvenserna och de lägre intäktsnivåerna för flera verksamheter kan vara långsiktiga.

Kostnader kopplade till covid-19 till och med augusti för äldreomsorgen är 50,9 miljoner kronor.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Kvalitets- och utvecklingsarbetet har påverkats. Kompetensutvecklingsinsatser och fortbildning har ställts in eller skjutits på framtiden. Satsningar kring utveckling av brukares delaktighet och självständighet i form av en delaktighetsmodell har inte kunnat genomföras. Kollegial observation har inte heller kunnat genomföras enligt plan.

Stängningen av daglig verksamhet påverkar både deltagare och personal. Stängningen påverkar också verksamheten inom grupp- och servicebostäder samt även andra stödinsatser. Stängd daglig verksamhet ledde till ökad oro, rastlöshet, ökad känsla av utanförskap hos brukare. Hot- och våldssituationer ökade.

Regelbundna prioriteringar och anpassade arbetssätt har behövts tillämpas inom myndighetens verksamhet som handlägger ansökningar för personer med funktionsnedsättning. Fysiska uppföljningsmöten har inte genomförts under pandemin.

Ekonomiska konsekvenser

Ökade kostnader då nya insatser beviljas personer med funktionsnedsättning för att säkerställa att behoven tillgodoses under dagarna för de som är berörda av daglig verksamhet.

Ökade kostnader inom grupp- och servicebostäder då brukare är hemma istället för på daglig verksamhet.

Om assistansutförare på grund av personalbrist inte kan utföra beviljades insatser, är förvaltningen skyldig att erbjuda stödinsatser för att tillgodose den enskildes behov, vilket leder till ökade kostnader.

Kostnader kopplade till covid-19 till och med augusti för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är 1,6 miljoner kronor.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Kontakter och samtal sker i ökad utsträckning via Skype eller telefon. Antalet fysiska möten har begränsats.

Antalet anmälningar gällande barn och unga minskade i början av pandemin. Detta antas bero på att barn och ungas kontaktytor med till exempel skola och förskola minskade. Under slutet av april ökade anmälningarna. Många ärenden är av allvarlig karaktär. Under perioden mars till och med maj har 138 barnavårdsutredningar inletts, att jämföra med 90 samma period föregående år.

Behandlingar inom öppenvården görs till flertalet via Skype eller telefon. Bokade besök på plats har minimerats.

Öppenvård i form av gruppbehandlingar för missbruk har ställts in. Arbetet sker istället individuellt via Skype eller telefon. Detta innebär att pågående behandling kommer att ta längre tid än planerat.

Föräldrastödsprogram genomförs digitalt vilket riskerar att leda till minskat deltagande från föräldrar som inte känner sig bekväm med digitala verktyg.

Socialpsykiatrins boendestöd har utvecklat digitala arbetssätt genom att erbjuda boendestöd via Skype. Arbetssättet har skapat en ökad tillgänglighet till boendestödet utifrån klientens individuella behov.

Ekonomiska konsekvenser

En nedrustning av till exempel förebyggande insatser inom socialtjänsten kan ge högre kostnader längre fram då antalet omhändertaganden och placeringar kan öka.

Eventuell smitta inom förvaltningens boende för personer med psykiska funktionsnedsättningar leder till ökade personalkostnader på grund av behov av utökad bemanning.

Kostnader kopplade till covid-19 till och med augusti för individ- och familjeomsorg är 0,2 miljoner kronor.

Stadsmiljöverksamhet

Inga verksamhetsmässiga eller ekonomiska konsekvenser inom förvaltningens stadsmiljöverksamhet.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Ansökningar om försörjningsstöd samt kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat något under perioden.

Jobbtorg har inte träffat klienterna under pandemin vilket har gjort det svårt att säkerställa rätt stöd i vägen till självförsörjning.

Förvaltningens krav på den enskilde för att få ekonomiskt bistånd har varit lägre än brukligt.

Prognostiserad konsekvens är att färre brommabor kommer vara självförsörjande på grund av ökad arbetslöshet till följd av pandemin. Antalet nya ansökningar om ekonomiskt bistånd kan därmed komma att öka under hösten.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för ekonomiskt bistånd beräknas öka med anledning av ökad arbetslöshet.

Regeringen har sänkt kraven så att fler ska kunna söka ersättning genom a-kassan, trots det väntas många ansöka om ekonomiskt bistånd. Att kravet på läkarintyg vid försörjningsstöd har avskaffats under pandemin kan medföra att kostnaderna stiger ytterligare.

Försörjningsstödet kostnader bedöms vara fortsatt höga eller öka ytterligare under en längre tid då återhämtningen kan dröja.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Jobbtorg har inte träffat klienterna under pandemin vilket gör det svårt att säkerställa rätt stöd i vägen till självförsörjning. Kraven för vad förvaltningen kan kräva av den enskilde att rapportera in blir således även lägre.

Antalet aspiranter som fått Stockholmsjobb har minskat, främst beroende av att antalet tillhandahållna platser inom Jobbtorg minskat till följd av pandemin.

Utvecklingen av daglig verksamhet till att bli mer arbetslivsinriktad har avstannat till följd av pandemin.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för ekonomiskt bistånd beräknas öka med anledning av ökad arbetslöshet.

Övrigt

Arbetet med barns rättigheter

Arbetet med barns rättigheter grundar sig i barnkonventionen, i stadens Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 samt i förskolans läroplan.

Socialtjänsten har tillsammans med förskolan deltagit i projektet ”Nya vägar” i samarbete med Ersta värdpunkten. Projektet har lett till rutiner som medför att personalen i förskolan tidigt upptäcker och agera för barnets bästa när det finns misstanke om missbruk i familjen. Projektet har också resulterat i att förskolan utsett en barnombudssamordnare och barnombud inom samtliga förskoleområden. Det är specialpedagoger, förskollärare och barnskötare som har utsetts till barnombud. Barnombuden är barnens språkrör och säkerställer att hänsyn tas till barnperspektivet i olika frågor. Barnombudssamordnaren kallar till möten kring olika teman och vidarebefordrar aktuellt material till barnombuden.

Under året har samarbete mellan förskolan och socialtjänsten stärkts kring arbetet med barns rättigheter.

Förskolans samordnare för barn i behov av särskilt stöd deltar i ett nätverk som Stockholms stads barnombudsman håller i. Syftet är att nätverket ska sprida kunskaper om hur olika verksamheter i staden arbetar utifrån barnkonventionen.

Inom socialtjänsten pågår genomförandet av stadens Program för barns rättigheter. Handlingsplaner har upprättats gällande implementeringen av barnrättsperspektivet inom respektive verksamhetsområde, både inom myndighet och på utförarsidan. Inom olika verksamhetsgrupper har det utsetts barnrättsombud som haft i uppdrag att, tillsammans med ansvariga chefer, driva och genomföra implementeringsarbetet i sin grupp. Barnrättsombuden har varit länken mellan barnrättsamordnare och verksamheter i implementeringsarbetet.

För att skapa delaktighet och för att genomföra barnkonsekvensanalyser används olika metoder beroende av verksamhetens art. Socialtjänstens verksamheter har tagit fram handlingsplaner som ska bidra till hur arbetet med delaktighet och barnkonsekvensanalyser kan tillämpas inom respektive verksamhet. Under 2020 görs barnkonsekvensanalyser i högre utsträckning än tidigare. Barnkonsekvensanalyser är sedan tidigare ett vedertaget arbetssätt för de enheter som arbetar riktat mot barn. För de enheter som arbetar riktat mot vuxna finns därför ett behov av en ökande andel analyser. Enheten för vuxna behöver ta fram systematiska arbetssätt för att säkerställa att barnkonsekvensanalyser genomförs i de ärenden där det finns barn. Barnrättsombuden medverkar regelbundet i gemensamma träffar för erfarenhetsutbyte och samverkan kring gemensamma metoder och arbetssätt.

Arbetet med barns rättigheter har påverkats av pandemin. Vissa inplanerade aktiviteter för 2020 har skjutits fram eller ställts in under en period. Till exempel har vissa inplanerade träffar med barnrättsombuden fått avbokas. Till hösten kommer träffarna för barnrättsombuden att ”digitaliseras” och arbetet med barnrätten ska fortgå i enlighet med implementeringsplanen.

Nya barnrättsombud introduceras löpande enligt en särskild introduktionsplan för att minska sårbarheten när barnrättsombud byts ut.

Ett månatligt nyhetsbrev avseende barnrätt har skapats inom socialtjänsten för att sprida

information och inspiration till alla medarbetare. Nyhetsbrevet fungerar som stöd i barnrättsarbetet med goda exempel, forskning med mera.

Exempel på aktiviteter som genomförts eller planeras inom förvaltningen för att stärka barnrättsperspektivet under 2020:

Barn och unga

- Familjevården och kontaktverksamheten har gjort förändringar i remitteringsblanketten som används vid remittering från utredargrupp till familjevården. I denna finns nu ett ökat fokus på barnets önskemål, intressen och delaktighet i samband med rekrytering av familjehem.
- Nya intervjufrågor som används i en så kallad matchningsintervju inför sökande efter lämpligt familjehem har tagits fram.
- Barn och ungdomsgrupperna har arbetat fram material som används i samtal för att öka barns och ungas delaktighet under utredningsprocessen och i samband med uppföljning av beviljade insatser.
- Inom Enheten för mottagning har barn och unga-teamet utarbetat ett barnbrev.
- Familjebehandlarna har införskaffat pedagogiskt material anpassat till barns olika behov utifrån ålder och kognitiv mognad, i syfte att öka barns röster och delaktighet i familjesamtalen.

Vuxen

- Vuxenteamet inom enheten för mottagning har arbetat med barnkonsekvensanalyser i samband med beslutsfattande i vuxenärenden.

Ekonomiskt bistånd

- Checklista med de mest vanligt förekommande artiklarna i konventionen kopplade till ekonomiskt bistånd och livsområde har tagits fram
- Mall för barnkonsekvensanalys i vissa ”prio-områden” såsom exempelvis hyresskulder, matpengar, elskulder har införts.

Fält och fritid

- Fältgruppen har haft två skolevent med tema barnkonventionen under vårterminen och även haft quiz inom samma ämne på HBTQ-hänget Indigo.
- Fältgruppen har spridit information om barnkonventionen via sociala medier.
- Fältgruppen har lagt till rubriken ”barnrätt” som en del av dagordningen vid måndagsmöten.
- Två fältassistenter har deltagit vid streamade seminarier som sänts av bland annat BRIS.
- Inom fritidsverksamheten fokuserar man på att öka ungdomarnas kunskaper om sina rättigheter genom att ta upp dessa på gårdsmöten.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

- Barnkonsekvensanalyser i DUR – utredningar. Barnperspektivet vägs alltid in i alla utredningar där barn finns i familjebilden.
- I samtal med barn används befintligt stödmaterial för personer med funktionsnedsättning.

- Barnperspektivet lyfts på ärendedragning som del i handläggningsprocessen.
- Barnhandläggarna har arbetat med att i möjligaste mån träffa barnen och har skickat folder med kontaktuppgifter samt bild på handläggare med info som är begriplig för barn med funktionsnedsättning.
- Planera för metoddagar för att specifikt arbeta med frågan och även planeringsdag.

Förskolan

Förskolan speglar de värden och rättigheter som uttrycks i barnkonventionen kring barnets rättigheter. Utbildningen utgår ifrån barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Utbildningen tar hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i förskolan.

- Barnen involveras i planeringen av utbildning
- Barnen kan ingå i barnråd för en direkt kommunikation där barnen får möjlighet att lyfta sina tankar och som sen tas tillvara i uppföljning och utvärdering av utbildningen
- Barn kan vara delaktiga i trygghetsronder för att utveckla miljöerna utifrån deras perspektiv
- Undervisningen organiseras så att arbetet sker i mindre grupper i så stor utsträckning som möjligt för att alla barn ska få möjlighet till talutrymme och att bli lyssnade på.
- Varje område har en specialpedagog som arbetar förebyggande, verksamhetsnära och upprättar handlingsplaner med målet att alla barn ska vara delaktiga och få utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål är värdefull information för förvaltningens arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheten. De ger möjlighet att förebygga och åtgärda brister och att identifiera förbättringsområden. Inom förvaltningens verksamheter finns det en öppenhet och lyhördhet för synpunkter och klagomål samt rutiner för att rätta till fel och brister som uppkommer. Klagomål löses vanligtvis inom berörd enhet i dialog med den som har lämnat klagomålet.

I förvaltningens verksamheter registreras klagomål och synpunkter i varierande grad. Det innebär att den statistik som har levererats från enheterna inte är fullständig. Skriftliga synpunkter/klagomål registreras som regel av enheterna, en del diarieförs. Men flertalet synpunkter och klagomål ute i verksamheterna framförs muntligt och kanske även hanteras omedelbart. Klagomål som inkommer följs alltid upp inom berörd enhet och de som lämnat klagomål har fått återkoppling.

Förskola

Verksamheten får mycket positiva synpunkter kring verksamhetens kvalitet och personalens kompetens. Antalet klagomål kring information ligger fortfarande förhållandevis högt. Klagomålen handlar till stor del om information kring lokalplanering. Förhoppningen är att verksamhetens klagomål kring information på sikt kommer att minska när allt mer information läggs in i Skolplattformen och därmed bli mer lättillgänglig. En bra dialog eftersträvas med vårdnadshavare och en så snabb återkoppling som möjligt.

Från 1 juli kommer har ansvaret för ob-verksamheten övergått till Utbildningsförvaltningen. När informationen från Utbildningsförvaltningen gick ut till vårdnadshavarna som har barnen i verksamheten ledde det till ett ökat antal klagomål. Informationen uppfattades som otydlig och sen i tiden. I övrigt fick ob-verksamheten mycket positiva synpunkter både kring tillgänglighet, bemötande och information.

Covid-19-pandemin har bidragit till flera klagomål jämfört med samma tid förra året. Det är framförallt de hårda direktiven kring symtom och att barn blivit hemskickade som verksamheten fått klagomål på. Avdelningschef förskola har regelbundet skickat information till vårdnadshavarna och all personal kring pandemin för att försöka tydliggöra och för att skapa en förståelse kring riktlinjer och situationen överlag.

Societjänst och fritid

Alla klagomål (där det varit möjligt) har bemötts och kommunicerats med de som framfört dessa och inblandade arbetsgrupper. De klagomål som har framförts har diskuterats och eventuella förbättringar som kan genomföras kommer att ske. Under perioden har det varit flest klagomål kring insatsen innehåll och bemötande. De positiva synpunkterna har främst handlat om insatsens innehåll, bemötande och information.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens verksamheter utökade med anledning av covid -19 frekvensen av informationsbrev till anhöriga, det är sannolikt denna insats som gett resultat i form av flera inkomna positiva synpunkter på information. Flera positiva synpunkter har även inkommit på personalens bemötande. Ett antal klagomål handlar om personalens brist på skyddsutrustning vilket också har tagits upp i veckobreven samt bemötts i enskilda svar till de anhöriga. Verksamheterna bedriver fortlöpande ett aktivt arbete för att uppmärksamma personalen på vikten av att använda skyddsutrustning på rätt sätt. Regelbundna egenkontroller av efterlevnaden genomförs.

I tabellerna redovisas de synpunkter och klagomål som har registrerats inom förvaltningens verksamheter.

Antal positiva synpunkter

	Avdelning Förskola	Avdelning Societjänst och fritid	Avdelning Äldreomsorg
Tillgänglighet	38	15	10
Bemötande	55	25	53
Kompetens	34	13	25
Kontinuitet	17	8	11
Information	51	17	29
Handläggning	28	5	2
Insatsens innehåll	10	51	13
Annat	10	14	8
Coronarelaterat	19		
SUMMA	262	148	151

Antal klagomål

	Avdelning Förskola	Avdelning Socialtjänst och fritid	Avdelning Äldreomsorg
Tillgänglighet	11	12	26
Bemötande	28	21	21
Kompetens	11	2	11
Kontinuitet	12	4	17
Information	39	3	8
Handläggning	8	8	2
Insatsens innehåll	1	21	7
Annat	14	12	27
Coronarelaterat	67		
SUMMA	191	83	119

"Tyck till" för felanmälan eller synpunkter

I staden tillämpas ett system via en app eller webben, "Tyck till" för felanmälan eller synpunktshantering. Systemet möjliggör för allmänheten att på ett enkelt sätt rapportera in fel, frågor, klagomål, idéer och beröm.

Brommaborna använder sig i allt högre utsträckning av stadens digitala möjligheter för att lämna synpunkter, felanmälningar och klagomål. Bromma är en av de stadsdelsförvaltningar som får flest synpunkter och klagomål från stadens invånare per år.

Antalet inkomna ärenden från årets början uppgår till 2240, en ökning med 546 jämfört med samma period 2019. Av dessa ärenden är 1792 avslutade genom att de besvarats eller vidarebefordrats till en entreprenör för åtgärd. Resterande ärenden är under utredning. Förutom "Tyck till" tillkommer ärenden via telefon, mail, brev och besök. Anmälningar via mobilapplikationen ökar, andelen uppgår till 77 procent av alla inkomna synpunkter.

Ärendena från "Tyck till" är fördelade på följande kategorier:

- Frågor 617
- Klagomål 467
- Idéer 139
- Felanmälan 985
- Beröm 32

Felanmälningar vidarebefordras till entreprenören för åtgärd.

Det största antalet frågor handlar om träd och vegetation samt parkunderhåll och lekredskap i parker.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2020-09-15
Peter Dacke, Avdelningschef Administration	2020-09-15